

Служба інформаційно-аналітичного забезпечення
органів державної влади НБУВ

Фонд Президентів України

Передрук за погодженням

Ініціативи Президента України Петра Порошенка (шляхи реформування)

Випуск 11

(огляд матеріалів ЗМІ за 12 – 18 грудня 2014 р.)

Зміст

1. РЕАЛІЗАЦІЯ ІНІЦІАТИВ В МЕЖАХ «СТРАТЕГІЇ – 2020».....	2
Офіційна інформація.....	2
Ініціативи регіональних владних структур та громадських організацій.....	21
Новини з соціальних мереж та регіональних інтернет-представництв.....	24
Експертний погляд.....	29
2. ВІДНОВЛЕННЯ ІНФРАСТРУКТУРИ ЗВІЛЬНЕНИХ ТЕРИТОРІЙ...42	42
Офіційна інформація.....	42
Ініціативи регіональних владних структур та громадських організацій.....	51
Новини з соціальних мереж та регіональних інтернет-представництв.....	56
Експертний погляд.....	61
3. БЛОГОСФЕРА.....64	64
4. ОГЛЯД ЗАРУБІЖНИХ ЗМІ.....80	80
5. ПРОГНОЗИ.....84	84
6. АНАЛІТИЧНИЙ КОМЕНТАР: «Короткочасне перемир'я – відкрита можливість для тривалого?».....86	86

Київ 2014

Реалізація ініціатив в межах «Стратегії – 2020»

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ

Президент України Петро Порошенко:

На наступному тижні я збираюся запропонувати створення конституційної комісії, головною метою якої має стати внесення змін до Конституції вже в 2015 році, головним змістом яких повинна стати децентралізація влади (*Порошенко хоче створити комісію щодо зміни Конституції // Українська правда (http://www.pravda.com.ua/news/2014/12/18/7052469/). – 2014. – 18.12).*

Секретар РНБО Олександр Турчинов:

Ми також сподіваємося на тісну і плідну співпрацю з Верховною Радою України в частині впровадження реформ. Передусім це стосується проведення судової реформи. Цю реформу не вдасться забезпечити без того, щоби судді (які ухвалювали неправомірні рішення) не сіли за ґрати. Я дав своїм колегам доручення скласти реєстр таких суддів, котрі виносили неправомірні рішення..., рішення яких у крові. Прізвища таких суддів буде оприлюднено. Вони не зможуть виїхати з країни. Так само необхідно зняти недоторканність із суддів. Це комплексне питання. Тому ми звертатимемося до Верховної Ради України, щоб таке рішення про зняття недоторканності суддів було прийнято найближчим часом

Для цього необхідно внести низку змін до законодавства. Як відомо, президент подав проект закону про внесення змін до закону про РНБО. Але РНБО не перебиратиме функцій інших гілок влади (*В РНБО перепишуть суддів, які ухвалювали неправомірні рішення – Турчинов // Corrupt UA (http://corruptua.org/2014/12/v-rnbo-perepishut-suddiv-yaki-uhvalyuvati-nepravosudni-rishennya-turchinov/). – 2014. – 18.12).*

Міністр здравоохранения Украины Александр Квиташвили:

Внедрять реформу здравоохранения начнут в Киеве.

У города огромный интерес начать это все в Киеве, стать первым городом, который начнет реформировать к лучшему систему здравоохранения. Это будет открытая система. То есть возможность больницам зарабатывать деньги легально и самостоятельно. Принцип очень простой: деньги следуют за пациентом, у пациента есть выбор, у больницы – свобода (*Внедрять реформу здравоохранения начнут в Киеве, – Квиташвили // 112.ua (http://112.ua/glavnye-novosti/vnedryat-reformu-zdravoohraneniya-nachnut-v-kieve-kvitashvili-161844.html). – 2014. – 17.12).*

Президент України Петро Порошенко:

Сьогодні незаперечним є факт, що проголошена в 2010 році позаблоковість України не змогла гарантувати нашу безпеку і територіальну

цілісність. Тому сьогодні я вирішив проголосити та повернути країну до курсу на інтеграцію до євроатлантичного безпекового простору. Одразу ж після повернення в Україну я внесу на розгляд Парламенту законопроект про відмову від позаблокового статусу.

Вже зараз Україна поглиблює співпрацю з НАТО, переорієнтовує свій оборонно-безпековий комплекс на натівські стандарти. Попереду – велика робота, щоб досягти критеріїв членства. Велика робота і в тому, щоб провести референдум – для того, щоб український народ і лише український народ, а не наші сусіди, визначали напрямок нашого подальшого розвитку. (...) *(Президент найближчим часом внесе на розгляд Парламенту закон про відмову України від позаблокового статусу // Президент України Петро Порошенко (<http://www.president.gov.ua/news/31936.html>). – 2014. – 17.12).*

Директор Департаменту систем життєзабезпечення та житлової політики Міністерства регіонального розвитку, будівництва та жилищно-комунального господарства України Сергій Кушнір:

Після прийняття і вступу цього законопроекту (проект Закону «Про особливості здійснення права власності у багатоквартирному будинку») у дію, передбачається перехідний період на 1 рік, протягом якого співвласники багатоквартирного будинку мають визначитися, яку форму управління своїм будинком вони обирають: створюють ОСББ чи наймають управителя. Якщо ж за цей час мешканці не визначаться, тоді управителя їм призначатиме орган місцевого самоврядування.

Такий управитель зможе надавати лише мінімально необхідні послуги для поточного обслуговування будинку і забезпечення його належної експлуатації. Він не вирішуватиме глобальних питань управління будинком, як то проведення капітального ремонту, реконструкції чи запровадження енергоефективних заходів. Ця ініціатива має йти безпосередньо від співвласників і лише з їхнього погодження.

Реалізація законопроекту дасть можливість докорінно змінити підхід до утримання будинків і покласти початок активному впровадженню енергоефективних, енергозберігаючих заходів в багатоквартирних будинках *(Мінрегіон підготував законопроект, який стимулюватиме населення до впровадження енергоефективних заходів в багатоквартирних будинках // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247824474&cat_id=244277212). – 2014. – 17.12).*

Прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк:

Уряд України активно працює над пакетом змін до бюджетного і податкового законодавства. Присічний термін внесення до Парламенту такого пакета – наступний вівторок.

Під час робочого візиту української делегації до Брюсселя 15–16 грудня та зустрічей із партнерами з міжнародних фінансових організацій

було чітко зазначено, що вони сприймають кожен пункт того плану реформ, який відображений в Програмі діяльності Уряду, вважають його правильним і амбіційним. (...) (*Арсеній Яценюк: Присічний термін внесення до Парламенту змін до бюджетного і податкового законодавства – наступний вівторок // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247824254&cat_id=244276429). – 2014. – 17.12).*

Меморандум про співпрацю з підтримки реформи місцевого самоврядування в Україні підписали сьогодні у Варшаві Віце-прем'єр-міністр – Міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства Геннадій Зубко та Міністр закордонних справ Республіки Польща Гжегож Схетина. Підписання документа відбулося в рамках державного візиту Президента України Петра Порошенка до Республіки Польща.

Віце-прем'єр-міністр – Міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства Геннадій Зубко:

Україна рухається шляхом європейської інтеграції і прагне реалізовувати таку політику, яка б відповідала європейським стандартам, перш за все, Європейській хартії місцевого самоврядування. Ми цінуємо надану можливість отримати досвід муніципальної консолідації в Європі і, зокрема, Польщі та використати кращі європейські практики у цій сфері в Україні.

Підписаний документ визначає, що співробітництво у сфері підтримки реформи місцевого самоврядування в Україні буде проводитися у формі консультативних заходів при підготовці проектів нормативно-правових актів з питань реформування місцевого самоврядування в Україні та здійснення навчальних заходів у сфері впровадження реформи місцевого самоврядування, зокрема, проведення навчальних та ознайомчих поїздок, які фінансуватимуться за рахунок коштів державного бюджету Республіки Польща, надання підтримки за посередництва неурядових організацій.

Для реалізації такого співробітництва, як йдеться у тексті документа, при Мінрегіоні України буде створена консультативна група з питань реформування місцевого самоврядування в Україні, до складу якої будуть включені, залежно від потреб, польські та українські експерти в галузі конституційного права і місцевого самоврядування. Очолюватиме Групу Українська Сторона (*Україна та Польща підписали Меморандум про співпрацю з підтримки реформи місцевого самоврядування в Україні // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247825209&cat_id=244276429). – 2014. – 17.12).*

Держенергоефективності залучатиме європейський досвід для створення фонду з енергоефективності.

Голова Держенергоефективності України Сергій Савчук:

Фонд з енергоефективності забезпечить швидке та стабільне впровадження розроблених Агентством фінансових механізмів підвищення енергоефективності в Україні. (...)

Представник Групи підтримки для України Торстен Воллерт:

В Європі існує декілька ідей та ініціатив з цього приводу. Наприклад, Німеччина розглядає можливість створення мультидонорського фонду з енергоефективності. (...) Ми маємо бажання підтримувати Україну в цьому питанні та залучати до співпраці всі зацікавлені сторони.

Представник Групи підтримки для України Крістоф Гіерульські:

Для залучення донорів та міжнародних організацій потрібна також відповідна законодавча база, зокрема оновлений Національний план дій з енергоефективності до 2020 року (*Держенергоефективності залучатиме європейський досвід для створення фонду з енергоефективності // Урядовий портал* (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247825453&cat_id=244277212). – 2014. – 17.12).

17 грудня 2014 р. відбулася робоча зустріч Віце-прем'єр-міністра України – Міністра культури України В'ячеслава Кириленка з делегацією Атлантичної ради США у складі Джона Хербста та Адріана Каратницького.

У ході зустрічі сторони обговорили механізми координації зусиль із формування позитивного іміджу України в світі, а також напрями потенційної співпраці між Атлантичною радою та українським Урядом у сфері культури.

Член Атлантичної ради США Джон Хербст:

Схвалення Конгресом США проекту «Акта на підтримку свободи в Україні» відображає позицію громадянського суспільства США.

Віце-прем'єр-міністр України – Міністр культури України В'ячеслав Кириленко:

Результативність реформ напряму залежатиме від співпраці у цій царині та координації зусиль між Кабінетом Міністрів, українським Парламентом та Президентом країни.

Частину реформ ми зможемо провести лише синхронно з відповідними конституційними змінами (*В'ячеслав Кириленко: Результативність реформ напряму залежатиме від порозуміння між усіма гілками української влади // Урядовий портал* (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247825783&cat_id=244276429). – 2014. – 17.12).

Міністр охорони здоров'я Олександр Квіташвілі:

Думаю, якщо страхова медицина почне працювати через рік або до кінця наступного року, це буде дуже добре.

На першому етапі необхідно буде дати можливість лікарням заробляти гроші легально і самостійно.

Сьогодні система охорони здоров'я фінансується за принципом гроші йдуть на утримання медичних установ, що не дає гарантій якості надання медичних послуг.

Необхідно, щоб працював інший принцип – «гроші йдуть пацієнтам», при цьому у пацієнта є можливість вибору лікаря, а у лікарень є можливість для легального і самостійного заробітку.

З цією метою за допомогою фінансових коштів Світового банку, а також ВООЗ і ЮНІСЕФ планується розробити стандарти медичних послуг, а також тарифи на них.

Надалі це дасть можливість перейти до обов'язкового медичного страхування.

Мер Києва Віталій Кличко:

В Києві близько 3,5 млрд грн в медичній сфері перебуває в тіні. Нам потрібно, щоб ці гроші працювали на киян, а не на окремі персоналії.

Заступник Мера Києва Михайло Радущкий:

На першому етапі до 1 січня планується прийняття низки законопроектів у сфері медицини.

При цьому планується забрати функції з проведення тендерів у Міністерства охорони здоров'я, що дозволить виключити корупційну складову при складанні тарифів, оскільки в них входить вартість товарів і послуг, що закуповуються через тендери.

Результати від реформування охорони здоров'я кияни відчують вже влітку 2015 року (*Квіташвілі прогнозує страхову медицину до кінця 2015 року* // *Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua/news/2014/12/17/7052352/>). – 2014. – 17.12).

У середу в Варшаві оператори газотранспортної системи України (ПАТ «Укртрансгаз») та Польщі («Gaz-System S.A.») підписали угоду щодо взаємодії.

Підписаний документ передбачає інтеграцію газотранспортних систем обох держав з метою збільшення обсягів імпорту газу в Україну з Європи через Республіку Польща, а також забезпечення зберігання європейського газу в підземних сховищах газу України та його подачі споживачам в країнах ЄС (*Україна та Польща підписали угоду щодо розширення системи газопроводів* // *Європейська правда* (<http://www.eurointegration.com.ua/news/2014/12/17/7028881/>). – 2014. – 17.12).

Директор Департаменту з питань люстрації Міністерства юстиції України Тетяна Козаченко:

Публічність є на даний час рушійною силою змін у судовій системі, це – чи не єдина наша зброя. Саме активна публічна участь об'єднань юристів, громадськості, засобів масової інформації допоможе провести якісні зміни в судовій сфері і загалом у суспільстві, та не дасть можливість знову узурпувати владу.

З 1 грудня 2014 року вже відбувається перевірка суддів і тут є можливість залучитися всім до цього процесу.

Заступник Директора Департаменту з питань люстрації Міністерства юстиції України Дмитро Димов :

Ми втратили сутність правосуддя. Ступінь довіри до судової системи – без коментарів. Наше завдання – знайти, визначити межі, сформулювати проблеми, концепції, стратегію і тактику шляхів вирішення судової реформи для того, щоб суддя при винесенні рішень не був змушений проявляти чудеса героїзму! Суд не повинен боятися кого-небудь чи чого-небудь. (...) Суд присяжних, тобто суд за участю громадян, є одним із механізмів громадського контролю за судовою владою – народне правосуддя. Або ж необхідно наполягати на розширенні категорій справ, що розглядатимуться народними засідателями *(Тетяна Козаченко: публічність – рушійна сила змін у судовій системі // Міністерство юстиції України (http://www.minjust.gov.ua/news/46533). – 2014. – 17.12).*

Заступник Міністра внутрішніх справ Сергій Яровий:

Під час хмельницького експерименту виникли деякі питання. Основними з них стали: недосконала нормативно-правова база, яка не дає можливості працювати за європейськими стандартами новоствореній єдиній патрульній службі, а також підготовка й навчання особового складу.

Під час дорожньо-транспортних пригод виникають питання із страховими компаніями. Аби усунути та врегулювати всі недоліки, найближчим часом планується провести зустріч представників цих структур із працівниками ДАІ.

Навчання особового складу більш ефективно проводити під час практичних занять. Потрібно від теорії переходити до практики – це більш ефективно. Пригоди, на які виїжджатимуть єдині патрулі, вони розслідуватимуть одразу на місці.

Якщо вже зараз усунути всі недоліки, невдовзі роботу нарядів вдасться організувати за європейськими стандартами *(Проблемні питання хмельницького експерименту обговорили фахівці на робочій зустрічі в МВС // Міністерство внутрішніх справ України (http://mvs.gov.ua/mvs/control/main/uk/publish/article/1276649). – 2014. – 17.12).*

Міністр охорони здоров'я України Олександр Квіташвілі:

Один із принципів реформування медицини – фінансова мотивація лікарів.

Надання медику свободи вибору місця роботи, можливостей підвищити свою кваліфікацію і покращення його фінансового стану – основна мотивація роботи. Задля цього фінансову незалежність повинні мати самі медичні заклади. Те саме, має стосуватися і медиків у невеликих селищах та селах.

За досвідом Грузії, там лікарі мали право реєструватися як підприємці. Ми давали гранти всім, хто хотів працювати в селі, і кожен мав право використати ці кошти за потребою: на удосконалення приміщення чи обладнання, надання медичних послуг тощо. За таких умов можна було говорити про якість надання медичних послуг (*Один із принципів реформування медицини – фінансова мотивація лікарів // Міністерство охорони здоров'я України* (http://www.moz.gov.ua/ua/portal/pre_20141217_f.html). – 2014. – 17.12).

Заступник голови Адміністрації президента Олексій Філатов:

Ідея полягала в тому, щоб атестувати всіх суддів і зробити таку атестацію регулярною та обов'язковою для кожного судді. Але це сказати простіше, ніж зробити. У країні майже дев'ять тисяч суддів. І якщо навіть проводити цю атестацію безперервно, то знадобиться років п'ять–шість, і то, якщо дуже інтенсивно працювати.

Зараз обговорюється проведення атестації в першу чергу для суддів Верховного, касаційного та апеляційних судів.

Судді першої інстанції можуть, з певними винятками, на першому етапі залишитися не охопленими цією атестацією. Але надалі ми опрацюємо ті додаткові заходи, які дозволять відсіяти некваліфікованих і корумпованих суддів.

В рамках атестації на кожного суддю буде заведено приватне дос'є, де відобразатимуться результати його діяльності за відповідний період (*Атестація українських суддів займе не менше шести років – АП // Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua/news/2014/12/16/7052207/>). – 2014. – 16.12).

Директор Департаменту з питань люстрації Міністерства юстиції України Тетяна Козаченко:

Це безпрецедентний випадок, коли Венеціанська комісія за ніч переробила свій висновок щодо Закону України «Про очищення влади», зняла всі розгромні зауваження, і вирішила, що працюватиме з українською стороною (...) (*Мін'юст: Зміна висновку Венеціанської комісії щодо закону про люстрацію – безпрецедентний випадок // Урядовий портал* (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247821326&cat_id=244276429). – 2014. – 16.12).

Заступник Міністра аграрної політики та продовольства з питань європейської інтеграції Владислава Рutiцька:

Українські виробники мають зосередити увагу не тільки на експорті сировини на європейські ринки, а працювати над експортом продуктів переробки.

Покращення інвестиційного клімату та підвищення конкурентоспроможності не тільки сировини, а й продуктів переробки українських виробників. Це одні з пріоритетних завдань (*Питання*

швидкості інтеграції з ЄС скоріше визначається швидкістю адаптації українських підприємств до нових реалій ринку, – Владислава Рутицька // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247821012&cat_id=244277212). – 2014. – 16.12).

16 грудня ц.р. з одноденним візитом в Україні перебували глави МЗС держав Вишеградської групи – Міністр закордонних справ та європейської інтеграції Словаччини Мирослав Лайчак, Міністр закордонних справ Польщі Гжегож Схетина, Міністр закордонних справ Чехії Любомир Заоралек та Парламентський державний секретар Міністерства зовнішньої економіки та закордонних справ Угорщини Ласло Сабо.

За результатами переговорів з Міністром П. Клімкіним було ухвалено спільну заяву Вишеградської четвірки та України.

Зокрема, в заяві йдеться про те, що:

– країни В4 вітають формування орієнтованої на впровадження реформ парламентської більшості в Україні та коаліційного уряду як результату демократичних виборів, проведених у жовтні 2014 р.;

– Вишеградська група підтвердила готовність надати Уряду України допомогу у підготовці та реалізації всеохоплюючого пакету реформ;

– одним з ключових пріоритетів співпраці В4 та України є взаємне забезпечення енергетичної безпеки (*Ухвалено спільну заяву Вишеградської четвірки та України // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247822932&cat_id=244277212). – 2014. – 16.12).*

Прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк:

Корупція на макрорівні в Україні суттєво зменшилася.

У нас економіка впала на 10%, а ми на 5% більше податків зібрали. Це відповідь на те, чи вдалось нам хоч якось побороти корупцію, чи не вдалось.

Звичайно, що вона на мікрорівні існує. Але принаймні макрокорупція, і вони (представники ЄС) це визнали, суттєво зменшена (*Яценюк розповів ЄС, що подолав корупцію // Європейська правда (http://www.eurointegration.com.ua/news/2014/12/16/7028813/). – 2014. – 16.12).*

Президент України Петро Порошенко:

Міжнародна підтримка, й особливо допомога найближчих сусідів України, якими є країни Вишеградської групи, є надзвичайно важливою на шляху європейської інтеграції України. Застосування досвіду кожної з ваших країн в певних сферах, – боротьба з корупцією, реформи у соціальній сфері, економічні реформи, децентралізація, – є дуже цінною для полегшення впровадження позитивних змін в нашій країні.

Ми віримо в те, що внаслідок активного реформування України Вишеградська четвірка зміниться з V4 на V5.

Якщо нам вдасться створити належну атмосферу до Саміту в Ризі, а саме: ми досягнемо певних успіхів в проведенні реформ, отримаємо безвізовий режим з ЄС та чітку перспективу членства в Європейському Союзі – це може дозволити об'єднання зусиль наших країн.

**Віце-прем'єр-міністр, міністр закордонних справ Словаччини
Мирослав Лайчак:**

Кожна країна Вишеградської четвірки візьме на себе певний напрям реформ в Україні і сконцентрується на їх реалізації. Так, Словаччина відповідатиме за енергетичний та безпековий сектор реформ в Україні, Польща – за децентралізацію, реформу місцевого самоврядування та управління публічними фінансами, Чехія – за громадянське суспільство, освіту та засоби масової інформації, Угорщина – за економічну політику, розвиток малого та середнього бізнесу і впровадження зони вільної торгівлі між Україною та ЄС (*Президент України провів зустріч з делегацією Вишеградської групи // Президент України Петро Порошенко (http://www.president.gov.ua/news/31926.html). – 2014. – 16.12).*

Заступник Глави Адміністрації Президента України Дмитро Шимків:

Міжнародні інвестори пильно стежать за поступом реформ в Україні та очікують на перші результати.

Україна залишається на радарі інвесторів, йде спостереження за тим, як відбуваються зміни. Міжнародні інвестори позитивно оцінюють створення нового Уряду з молодими обличчями і світовим досвідом.

На наступний тиждень заплановано перше повноцінне робоче засідання Національної Ради реформ, на якому будуть розглянуті питання затвердження «Стратегії реформ – 2020» і статус реалізації низки пріоритетних реформ. Найближчим часом має бути Указ щодо персонального складу Нацради реформ.

Крім цього, затверджено План відновлення України на 2015–2017 роки.
(...)

Онлайн-платформа із комунікації з громадськістю reforms.in.ua активно працює, і вже отримано багато коментарів щодо вдосконалення законодавства. Ці рекомендації аналізуються та враховуються. Крім цього, на сайті Президента почали публікувати електронні декларації держслужбовців, що підлягають перевірці згідно Закону про люстрацію (*Міжнародні інвестори спостерігають за розвитком реформ в Україні – Дмитро Шимків // Президент України Петро Порошенко (http://www.president.gov.ua/news/31924.html). – 2014. – 16.12).*

Європейський Союз та Україна провели сьогодні перше засідання Ради асоціації відповідно до Угоди про асоціацію.

Рада асоціації визнала важливість інтенсифікації проведення таких необхідних політичних та економічних реформ в Україні та надання Пакету допомоги ЄС для підтримки України в її зусиллях, спрямованих на започаткування оновленого процесу реформ, а також Групи підтримки України та Консультативної місії ЄС.

ЄС та Україна зійшлися на думці щодо важливості координації допомоги та необхідності швидкого завершення Україною Національної стратегії реформ на 2015-2017 рр. з метою визначення пріоритетів та залучення міжнародної допомоги для проведення реформ та відновлення.

Рада асоціації привітала підписання сьогодні Україною та Європейським банком реконструкції та розвитку Угоди щодо фінансування реконструкції, відновлення та технічної модернізації газопроводу «Уренгой – Помари – Ужгород».

Рада асоціації привітала прагнення України долучитися до Програми ЄС у сфері малого та середнього підприємництва «КОСМЕ» *(Прес-реліз за результатами першого засідання Ради асоціації Україна – ЄС // Урядовий портал*

(http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247820028&cat_id=244276429). – 2014. – 16.12).

Голова Держенергоефективності Сергій Савчук:

Уряд розпочинає будувати принципово нову стратегію використання енергоресурсів, і цей напрям має пріоритетне значення як для України в цілому, так і для кожного міста та селища окремо.

Перевага презентованого інструменту (механізм державної підтримки впровадження заходів з енергозбереження об'єднаннями співвласників багатоквартирних будинків) – це відмова від тривалих та непрозорих процедур конкурсного відбору на користь впровадження простого і зрозумілого механізму. Мова йде про відшкодування частини суми кредиту, залученого ОСББ на придбання енергоефективного обладнання та матеріалів. Проект урядового рішення, розроблений Держенергоефективності, отримав неабияку підтримку з боку профільних громадських організацій, органів місцевої влади, асоціацій ОСББ та міжнародних експертів, які визнали його ефективним з точки зору енергозбереження та економічно вигідним для співвласників багатоквартирних будинків.

Держенергоефективності найближчим часом планує винести проект відповідної постанови на розгляд Уряду *(Сталий розвиток місцевих громад нерозривно пов'язаний з ефективністю використання енергоресурсів // Урядовий портал*

(http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247823391&cat_id=244277212). – 2014. – 16.12).

Глава Комітета Верховної Ради по вопросам законодательного обеспечения правоохранительной деятельности Андрей Кожемякин:

Комитет не имеет никаких сведений о законопроекте о полиции, который разрабатывается Министерством внутренних дел.

У нас нет сейчас – я вам открыто говорю – нет сотрудничества по этому вопросу. Может быть, это ошибки прежней власти, которая что-то наработывала сама и обходила комитет. Но тут есть специалисты, которые принципиально относятся к этому (*Кожемякин – о законе о полиции: «Хотелки» Авакова не пройдут // Сегодня.ua* (<http://www.segodnya.ua/politics/pnews/kozhemiyakin-o-zakone-o-policii-hotelki-avakov-ne-proyudut-577779.html>). – 2014. – 16.12).

Директор департамента Министерства юстиции по вопросам люстрации Татьяна Козаченко:

С 1 декабря в соответствии с постановлением Кабинета министров в Украине началась люстрационная проверка всех судей. (...)

Если к судьям применяются критерии соответствующих запретов, судебная администрация в Министерство юстиции направляет дело с подтверждением, какие запреты будут применены. Министерство юстиции будет подавать представление в Высший совет юстиции, который сможет проверить правильность применения оснований закона и подать в Верховную Раду на увольнение.

Данная процедура будет проходить с соблюдением всех конституционных норм (*Судей будут люстрировать по-особому – Минюст // Сегодня.ua* (<http://www.segodnya.ua/politics/pnews/sudey-budut-lyustrirovat-po-osobomu-minyust-577702.html>). – 2014. – 16.12).

Заступник міністра юстиції, народний депутат від «Народного фронту» Ігор Алексєєв:

Позиція Венеціанської комісії, а саме попередження до закону, це сигнал до переговорів і діалогу з Україною.

(...) За результатами засідання ми можемо сміливо і однозначно заявляти – люстрації в Україні бути. Люстрації бути у відповідності з прийнятим законом. Єдине, що певні процедурні моменти слід доопрацювати.

Член громадської Ради з люстрації при Мін'юсті України Карл Волох:

Робота над цими змінами почалася ще до звіту Венеціанської комісії.

Ми бачимо сьогодні певні речі в законі, які можна і потрібно доопрацювати для того, щоб він став більш досконалим (*Недосконала люстрація: в Мін'юсті розповіли, що і як будуть міняти в законі «Про очищення влади» // Сегодня.ua* (<http://ukr.segodnya.ua/politics/pnews/nesovershennaya-lyustraciya-v-minyuste-rasskazali-hto-i-kak-budut-menyat-v-zakone-ob-ochishchenii-vlasti-577685.html>). – 2014. – 16.12).

Прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк:

Уряд працює на основі програми дій, схваленої минулого тижня українським парламентом, і є основою для формування подальшого порядку денного реформ.

Цей порядок денний реформ, ми вважаємо, буде ключовим документом під час інвестиційної або донорської конференції.

Відповідна стратегія буде готова до часу проведення донорської конференції для України (*Яценюк обіцяє підготувати національну стратегію реформ до донорської конференції для України // Сегодня.ua (<http://ukr.segodnya.ua/politics/pnews/yacenyuk-obeshchaet-podgotovit-nacionalnuyu-strategiyu-reform-k-donorskoj-konferencii-dlya-ukrainy-577578.html>). – 2014. – 16.12).*

Советник главы МВД, народный депутат Антон Геращенко:

Мы будем внедрять электронные системы документооборота и электронные системы учета всего, что можно учитывать, и электронные системы фиксации ДТП и нарушений правил дорожного движения, для того чтобы исключить всем уже надоевшие истории про гаишников, берущих взятки. Никаких больше взяток на дорогах не будет, будут видеокamеры, фиксация правонарушений (*Антон Геращенко: Больше никаких взяток на дорогах не будет, будут видеокamеры и фиксация правонарушений // Гордон (<http://gordonua.com/news/politics/Anton-Gerashchenko-Bolshe-nikakih-vzyatok-na-dorogah-ne-budet-budut-videokamery-i-fiksaciya-pravonarusheniy-56339.html>). – 2014. – 16.12).*

Прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк:

«Дорожня карта» України до НАТО – це скасування позаблокового статусу, імплементація реформ та отримання згоди українського народу щодо членства в Альянсі. Президент України, Прем'єр-міністр України та українська влада мають спільну позицію щодо національної безпеки та оборони. (...)

Окрім того, Україні необхідно провести реформи в безпековій сфері, в політиці, економіці, правосудді, щоб відповідати всім стандартам та критеріям, які застосовуються до країн-членів НАТО (*«Дорожня карта» України до НАТО: скасування позаблокового статусу, імплементація реформ та референдум, – Арсеній Яценюк // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247819205&cat_id=244274130). – 2014. – 15.12).*

Заступник Міністра освіти і науки Павло Полянський:

Децентралізація є також пріоритетом в освітній політиці Міністерства освіти і науки і, зокрема, на ній побудована нова концепція професійної освіти в Україні. Сьогодні децентралізацію в освіті підтримують і громадськість, і експерти та спільно закладають цей принцип у проект Концепції розвитку освіти на 2015–2025 рр., а також – в проекти законів «Про освіту» і «Про професійну освіту», розробка яких найближчим часом

буде завершена. МОН не хоче командувати по вертикалі аж до керівника професійно-технічного закладу та бути транзитним сектором для будь-яких фінансових ін'єкцій в професійну освіту. За Міністерством має залишитися лише формування освітньої політики та змісту освіти з опорою на громадянське суспільство. А питання кадрів, призначення чи звільнення керівників навчальних закладів, регулювання фінансів, – ці повноваження і відповідальність за них мають бути зосереджені на регіональному рівні (*Реформа професійної освіти в Україні реалізовуватиметься на принципі децентралізації, – Павло Полянський // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247816626&cat_id=244277212). – 2014. – 15.12).*

Спикер Міністерства оборони Вікторія Кушнір:

Міністерство оборони України працює над новою державною цільовою програмою оптимізації і реформування Збройних сил України на 2015–2017 роки, яка визначить конкретний перелік заходів реформування української армії. Орієнтований план дій такого документа – лютий 2015 року (*Міноборони підготували проект реформи ЗСУ до лютого // Гордон (<http://gordonua.com/news/war/Projekt-reformy-VSU-podgotovyat-do-fevralya-56188.html>). – 2014. – 15.12).*

Прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк:

Київ розраховує на допомогу НАТО у розробці нової стратегії безпеки і оборони України.

Сьогодні в ході переговорів я попросив про додаткову допомогу в розробці нової стратегії безпеки і оборони України. Ми повинні повністю реформувати армію (*Яценюк закликав НАТО на допомогу // Сьогодні.ua (<http://ukr.segodnya.ua/politics/pnews/yacenyuk-prizval-nato-na-pomoshch-577526.html>). – 2014. – 15.12).*

Міністр соціальної політики Павло Розенко:

Трудового кодексу ще немає. Є безумовна база, від якої ми можемо відштовхнутися. Є база – трудовий кодекс, який був внесений і вже пройшов перше читання. Там є багато позицій, які мене не влаштовують.

Це не означає, що документ, який раніше пройшов перше читання, потрапить у теперішньому вигляді до Верховної Ради. Тому зараз відбувається робота над конкретними пунктами кодексу.

Я маю таку амбітну мету – щоб у лютому ми вже мали кінцевий документ і внесли його на розгляд Верховної Ради.

Стосовно принципових пунктів документу хочу відкрити ринок праці України для іноземних інвесторів, однак зберегти при цьому права працівників (*Новий Трудовий кодекс має бути готовий у лютому, – Павло Розенко // Урядовий портал*

(http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247820181&cat_id=244277212). – 2014. – 15.12).

Президент України Петро Порошенко:

Прийняття програми дій Уряду демонструє єдність, яка сьогодні вкрай потрібна Україні.

Наступний тиждень буде вирішальним щодо прийняття законопроектів, які будуть супроводжувати реформи і формувати бюджетний процес. Це стосується і першочергових видатків, податкових новацій, дерегуляції і відповідних змін до Бюджетного кодексу. Потрібно також буде внести законодавчі зміни і прийняти відповідні постанови Уряду задля надання гуманітарної допомоги українцям, які залишилися на окупованій території. Саме це вимагає від нас чітких і скоординованих дій *(Президент провів зустріч з Прем'єр-міністром та Головою Верховної Ради // Президент України Петро Порошенко (<http://www.president.gov.ua/news/31784.html>). – 2014. – 14.12).*

Президент України Петро Порошенко:

Для боротьби з корупцією в Україні прийдуть ще й австралійці.

Ми будемо ефективно взаємодіяти з Антикорупційним бюро Сінгапуру, а також запросимо радників антикорупційних органів Австралії для того, щоб більш ефективно проводити реформи в правоохоронних та антикорупційних органах країни *(З корупцією в Україні боротимуться австралійці // Преса України (<http://uapress.info/uk/news/show/52176>). – 2014. – 14.12).*

Експеримент зі створення єдиної патрульної служби міліції буде курирувати американець. Міліціонери з Хмельницького, які стали учасниками експерименту по створенню універсального патрульного підрозділу міліції, отримали можливість повчитися у відомого експерта в галузі правоохоронної діяльності з США Рональда Гленсора.

Як наголошується, Рон Гленсор виступає старшим радником програми підвищення кваліфікації для органів кримінального розслідування ІСІТАР і працює з українськими міліціонерами вже протягом двох років, навчаючи їх знаходити нестандартні підходи до вирішення стандартних проблем в роботі органів внутрішніх справ, ґрунтуючись на світовому досвіді в цій сфері *(Експеримент зі створення єдиної патрульної служби міліції буде курирувати американець – МВС // Сегодня.ua (<http://ukr.segodnya.ua/ukraine/eksperiment-po-sozdaniyu-edinoy-patrujnoy-sluzhby-milicii-budet-kurovat-amerikanec-mvd-577175.html>). – 2014. – 14.12).*

Президент України Петро Порошенко провів зустріч з Першим заступником Директора-розпорядника Міжнародного валютного фонду Девідом Ліптоном та директором Європейського департаменту МВФ Поулом Томсеном.

Представники керівництва МВФ високо оцінили новий сформований Уряд України, зокрема залучення до роботи міжнародно визнаних спеціалістів з досвідом успішного проведення реформ (*Президент обговорив з представниками керівництва МВФ питання подальшої взаємодії // Президент України Петро Порошенко* (<http://www.president.gov.ua/news/31779.html>). – 2014. – 13.12).

Глава АП Борис Ложкін:

Влаштуватися на роботу в Адміністрацію президента прагне маса людей, але більша частина з них – корупціонери зі старою свідомістю.

(...) Ці обставини змусили Банкову провести «кастинг» серед іноземців. Багато хто говорить, що у нас достатньо і своїх кадрів. Але бажаючи побачити в новому уряді людей нової якості, без конфлікту інтересів, з високими цінностями, ми почали пошук кандидатів на посади міністрів через національну раду реформ і за допомогою кращих хедхантерів. Але на подив виявили, що підходящих людей – дуже мало (*Ложкін: На роботу в АП рвуться корупціонери та крадії // Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua/news/2014/12/13/7051938/>). – 2014. – 13.12).

Віце-прем'єр-міністр – Міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства Геннадій Зубко:

Через незабезпеченість енергоефективності будівель втрати тепла складають 47%, 12% втрачається тепла через зношеність мереж, 5% – через застаріле обладнання котелень. Щоб змінити ситуацію, Мінрегіон спільно з експертним середовищем підготували проект Закону України «Про енергетичну ефективність будівель», яким передбачено заходи із забезпечення енергетичної ефективності будівель. Проектом передбачені норми, що врегульовують питання термомодернізації будівлі, встановлення засобів обліку та регулювання споживання енергетичних ресурсів, модернізації систем опалення, постачання гарячої води, вентиляції, кондиціонування та освітлення, використання місцевих відновлюваних, альтернативних джерел енергії та здійснення інших заходів з енергоефективності.

Ринок з енергозбереження привабливий для інвесторів, в тому числі і в бюджетній сфері (будівлі шкіл, дитячих садків, лікарень і т.п.). Тому Мінрегіон найближчим часом запропонує до розгляду Урядом, а потім парламентом законопроекти, які унормують питання здійснення закупівель енергосервісу (ЕСКО-механізм). Такий механізм надасть можливість енергосервісним компаніям інвестувати у термомодернізацію будівель бюджетних установ. Зобов'язання інвестора – скоротити споживання тепла такою установою на якийсь певний відсоток від існуючого споживання за чітко визначений термін. Застосування цього механізму, крім того, що дасть результати скорочення споживання тепла, енергоносіїв, продовжить також строк економічного життя будівель не менше, ніж на 15-20 років (*У бюджетній сфері запровадять ЕСКО-механізм для підвищення*

енергоефективності будівель, – Геннадій Зубко // Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України (<http://www.minregion.gov.ua/news/u-byudzhetniy-sferi-zaprovatat-esko-mehanizm-dlya-pidvischennya-energoefektivnosti-budivel--gennadiy-zubko-581288/>). – 2014. – 13.12).

Заступник Міністра економічного розвитку і торгівлі – Торговий представник України Валерій Пятницький:

Головне на шляху реформ – позбутися застарілих механізмів та інструментів, які гальмують поступ уперед, і зробити зміни системними й незворотними.

Торгівля дуже часто пов'язана з багатьма аспектами, приміром, дерегуляцією. Фактично, йдеться про нові умови ведення бізнесу. Очевидно, що доведеться відмовитися від цілої низки інструментів, які на цей час уже стали анахронізмами. І тут дуже важливо, аби ми чітко встановили ці елементи, яких слід позбутися, щоб покращити умови ведення бізнесу (*Валерій Пятницький: Головне на шляху реформ – позбутися застарілих інструментів // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247813668&cat_id=244277212). – 2014. – 12.12).*

На правках в закон об люстрації настояла Венеціанська комісія. В частности, европейские юристы потребовали сделать комиссию, которая проводит люстрацию, независимой.

Сейчас она работает при Миньюсте, а его представители тоже попадают под люстрацию, так что возможен конфликт интересов. Кроме того, эксперты настаивают: у каждого чиновника, которого попытаются лишити должности, должна быть возможность ее отстоять.

Глава Венецианской комиссии Джанни Букиккио:

Новый, доработанный документ – ожидают к весне (*Закон о люстрації перепишут (відео) // Сегодня.ua (<http://www.segodnya.ua/politics/pnews/zakon-o-lyustracii-perepishut-576965.html>). – 2014. – 12.12).*

Міністр охорони здоров'я Олександр Квіташвілі:

Щоб викоринити корупцію, вже в лютому-березні частину скандальних держзакупівель Україна може передати Дитячому фонду ООН. ЮНІСЕФ закуповує, наприклад, вакцини, для 110 країн світу. (...) А ось страхову медицину можна буде впровадити тільки через рік-півтора – після проведення базових реформ і викоринення корупції (*Рецепт Квіташвілі: держзакупівлі через ЮНІСЕФ, зарплати – за кількістю пацієнтів, чиновників скоротять // Сегодня.ua (<http://ukr.segodnya.ua/politics/pnews/recept-kvitashvili-goszakupki-cherez-yunisef-zarplaty-za-kolichestvo-pacientov-chinovnikov-sokratyat-576669.html>). – 2014. – 12.12).*

Незабаром українці почнуть працювати за новим Трудовим кодексом (ТК). Він повинен замінити чинний ще з радянських часів Кодекс законів про працю (КЗпП).

Обов'язково будуть складати особисті трудові договори, причому з СПД вони можуть бути усними (зараз якщо є колективний договір, то особистий – не обов'язковий).

Працівник несе відповідальність (матеріальну або звільнення) за розголошення службової або комерційної таємниці (зараз – за погодженням сторін).

Забороняється відмовляти в прийомі на роботу особам, які мають право додаткової гарантії при працевлаштуванні: батьки-одиначки, діти-сироти старше 15 років (за згодою опікунів); ті, хто відбули покарання або примусове лікування; молодь після закінчення ПТУ, яка вперше приймається на роботу; люди, звільнені з армії (протягом півроку після закінчення або звільнення); особи, яким залишається менше 10 років до пенсії.

Роботодавець може передати працівника без його згоди іншого роботодавця при збереженні обов'язків і зарплати (зараз такої норми немає).

Працювати можна в дві (по 12 годин), три (по 8 год.) або чотири зміни (по 6 год.), Але не більше 40 годин на тиждень. Більше працювати можна тільки за умови письмової згоди працівника і якщо він частину часу перебуває в режимі очікування (наприклад, чекає, поки застигне бетон) і при цьому може відпочивати протягом зміни.

За роботу вночі тариф буде вищий – не менше, ніж на 30% (зараз – на 20%).

Працівник може взяти частину відпустки грошима, але за умови, що час відпустки, що залишилася, складе не менше 24 днів на рік. Положення не стосується неповнолітніх працівників. Зараз грошова компенсація невикористаної відпустки виплачується тільки при звільненні.

На додаток до вже зазначених в КЗпП причин звільнення працівника, роботодавець зможе звільнити його за:

- грубе порушення правил техніки безпеки – якщо це призвело або могло призвести до нещасних випадків (у т. ч. на транспорті);

- за розкрадання (навіть дрібне), втрату довіри та розтрату (в основному стосується керівників підрозділів і матеріально відповідальних осіб);

- розголошення державної або комерційної таємниці (в тому числі – назвав розмір своєї зарплати чи заробітки на підприємстві);

- недостатню кваліфікацію, що підтверджується результатами атестації та іншими доказами;

- за організацію або участь в незаконному страйку.

На відміну від КЗпП, в Трудовому кодексі вперше детально прописана заборона на дискримінацію працівників за будь-якою ознакою – віковою, соціальною, расовою, сексуальною, а також у зв'язку зі станом здоров'я – якщо це не заважає роботі (наприклад, людина хвора на СНІД).

Також чітко прописана відповідальність за спроби флірту і словесне або фізичне приниження людини.

Також забороняється примусова робота – праця, не передбачена трудовим договором. Роз'яснено, що це може бути будь-яка робота без згоди працівника, яка робиться під загрозою застосування сили, шантажу, психологічного впливу (*Новий Трудовий кодекс: з грошима замість відпустки, оплатою за простої і карою за сексуальні домагання на роботі // Сьогодні.ua* (<http://ukr.segodnya.ua/ukraine/nam-gotovyat-novyyu-trudovoyu-kodeks-s-dengami-vmesto-otpuska-oplatoy-za-prostoi-i-karoy-za-seksualnye-domogatelstva-na-rabote--576649.html>). – 2014. – 12.12).

Вице-прем'єр-министр, министр регіонального розвитку, строительства и жилищно-коммунального хозяйства Геннадий Зубко:

Министерство регіонального розвитку, строительства и жилищно-коммунального хозяйства Украины предлагает Верховной Раде Украины принять четыре законопроекта по энергоэффективности.

Сегодня инвесторов интересует рынок энергосбережения и энергоэффективности. Здесь многое зависит от местного самоуправления, как они будут готовы предложить. Сегодня целый пакет законопроектов уже готов.

Зубко уточнил, что имеются в виду законопроекты «Об энергетической эффективности зданий», «Об особенностях осуществления закупок энергосервиса», «Об энергосбережении», «О внедрении энергоэффективных мероприятий в бюджетных учреждениях» (*Кабмин предлагает Раде принять четыре закона об энергоэффективности // Гордон* (<http://gordonua.com/news/politics/Kabmin-predlagaet-Rade-prinyat-chetyre-zakona-ob-energoeffektivnosti--55778.html>). – 2014. – 12.12).

Питання реформи судоустрою та виконання судових рішень стали темою зустрічі заступника Міністра юстиції України Антона Янчука з представником Місії Європейського департаменту МВФ Себастьяном Помпе.

Сторони обговорили напрями та шляхи реформування судової системи, адміністративно-процесуальне законодавство, виконання судових рішень та внесення змін до Конституції.

Міністр юстиції України Антон Янчук:

Важливо, що безпосередню участь в обговоренні законодавчих змін судової сфери бере саме громадськість, адже судова реформа – стратегічний та надзвичайно важливий напрям реформування зараз в Україні.

Представником Місії Європейського департаменту МВФ Себастьян Помпе:

Необхідно, аби нові законодавчі зміни забезпечили справжню незалежність суддів, а населення отримало якісні послуги (*Антон Янчук зустрівся із представником місії європейського департаменту МВФ*

*Себастьяном Помпе // Міністерство юстиції України
(<http://www.minjust.gov.ua/news/46504>). – 2014. – 12.12).*

Заступник Міністра економічного розвитку і торгівлі – Торговий представник України Валерій Пятницький:

(...) Бізнесу треба активніше взаємодіяти із владою. Таке враження, що бізнес звик працювати в існуючих тенетах. Давайте звільнитися від цих тенет разом, давайте вести діалог і підкажіть нам варіанти, які вас влаштовуватимуть. Аби кроки влади назустріч бізнесу були ефективнішими.

(...) Ми не зможемо використати потенціал Угоди з ЄС, якщо не змінюватимемо законодавство – технічне регулювання, санітарне та фітосанітарне регулювання. Нам відкриваються ринки, а ми не можемо цим скористатись у повному обсязі (*Бізнесу треба активніше взаємодіяти із владою, – Валерій Пятницький // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247814057&cat_id=244277212). – 2014. – 12.12).*

Перший заступник Міністра охорони здоров'я України Василь Лазоришинець розповів головам районних державних адміністрацій з різних куточків України основні засади майбутньої реформи системи охорони здоров'я.

Якщо починати реформу, необхідно у першу чергу дізнатися думку суспільства та думку медичної спільноти, якою вони хочуть бачити систему охорони здоров'я. Проаналізувавши наявний стан галузі та досвід пілотних регіонів, можна починати рух вперед. Але я переконаний, що сімейний лікар повинен бути головною діючою особою в наданні медичної допомоги.

Завідувач кафедри управління охороною суспільного здоров'я Національної академії державного управління при Президентові України Василь Князевич:

Саме від місцевої влади залежатиме результативність втілення реформи, яка повинна бути не нав'язана з центру, а на місцях адаптована до потреб та можливостей громади (*Головам районних держадміністрацій презентували медичну реформу // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247814477&cat_id=244277212). – 2014. – 12.12).*

Віце-прем'єр-міністр – Міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства Геннадій Зубко:

Вже наступного тижня Парламентом можуть бути розглянуті зміни до Бюджетного та Податкового кодексів у частині децентралізації фінансів, зміцнення матеріальної та фінансової основи місцевого самоврядування.

Можливий розгляд наступного тижня у другому читанні законопроекту «Про добровільне об'єднання територіальних громад» та законопроект «Про службу в органах місцевого самоврядування». (...)

Прийняття всіх цих напрацювань, а в недалекому майбутньому – ще низки законів з питань реформування місцевого самоврядування, які вже підготовлені, у сукупності створять правове підґрунтя для розвитку кожної громади, кожного населеного пункту країни *(Законодавчі зміни щодо децентралізації фінансів розглянуть наступного тижня, – Геннадій Зубко // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247814642&cat_id=244276429). – 2014. – 12.12).*

ІНІЦІАТИВИ РЕГІОНАЛЬНИХ ВЛАДНИХ СТРУКТУР ТА ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Директор департаменту економічного розвитку, торгівлі та промисловості ОДА Василь Лозинський:

З початку 2014 року мешканцям області в рамках програми енергозбереження для населення видано 1 142 кредити на суму понад 15,7 млн. грн. З обласного бюджету відшкодовано 2 259, 7 тис. гривень.

З метою реалізації комплексних проектів з енергозбереження у багатоквартирних будинках у Програму енергозбереження для населення Львівщини внесено зміни, шляхом запровадження механізму стимулювання реалізації комплексних заходів з енергозбереження для ОСББ, який здійснюватиметься за рахунок надання субвенції з обласного бюджету місцевим бюджетам.

Відшкодування частини суми кредиту проводиться одноразово кожному позичальнику-фізичній особі в розмірі 20% суми кредиту *(1142 мешканці Львівщини скористалися кредитами на енергозбереження // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247826753&cat_id=244277216). – 2014. – 18.12).*

Губернатор Харьковской области Игорь Миронович Балута дал согласие на проведени в отношении него всех необходимых процедур проверки имущества, доходов, затрат, а также обязательств финансового характера за 2013 год, предусмотренных статьей 4 Закона Украины «Об очищении власти».

Об этом говорится в заявлении Игоря Мироновича, которое было опубликовано на официальном сайте Президента Украины *(В отношении губернатора Харьковской области будет проведена процедура люстрации? // MyKharkov.info (http://mykharkov.info/news/v-otnoshenii-gubernatora-xarkovskoj-oblasti-budet-provedena-procedura-lyustracii-63626.html). – 2014. – 17.12).*

16 грудня в обласній раді почалося навчання для працівників органів місцевого самоврядування Дніпропетровщини та депутатів

місцевих рад, яку проводять викладачі Гуманітарної академії м. Олександра Гейштора (м. Пултуску, Польща) та ДНУ ім. О. Гончара.

Загалом річний навчальний курс включає 11 предметів, серед яких – Моделі адміністрацій держав ЄС, Право ЄС, Громадянське суспільство в умовах ринкової економіки, Підготовка реформ і реорганізація адміністрацій та інше.

Голова Дніпропетровської обласної ради Євген Удод:

Дніпропетровщина може стати взірцем з децентралізації влади в Україні. Ми розуміємо, що цей процес передбачає новий режим роботи для усіх рівнів місцевої влади та ще більшу відповідальність перед громадою, тож активно запроваджуємо кращий світовий досвід у розвитку територій. Саме тому заручились підтримкою польської сторони, зокрема, Гуманітарної академії ім. Олександра Гейштора, які мають одні з найкращих напрацювань у навчанні посадовців місцевої влади *(Працівників місцевого самоврядування Дніпропетровщини готують до нових можливостей та відповідальності в умовах децентралізації // Сайт Дніпропетровської обласної ради (<http://oblrada.dp.ua./press/news/default/2014-12/3653>). – 2014. – 16.12).*

Дефіцит енергоресурсів, від якого нині потерпає Україна, значною мірою можна покрити, модернізувавши побудовані ще за часів Союзу підприємства. Чимало обладнання для них колись випускали на російських заводах, але вітчизняні виробництва нині цілком спроможні їх замінити. Підприємство «Запоріжтрансформатор» поставило для Каховської ГЕС гігантський трансформатор, який буде новим «серцем» гідроелектростанції, оскільки повністю забезпечуватиме її внутрішнє енергоспоживання. Його потенціалу вистачить на шістьдесят років. (...) на ГЕС планують запустити його в експлуатацію ще до початку наступного року *(Оновлюють «серце» Каховської ГЕС // Голос України (<http://www.golos.com.ua/Article.aspx?id=367706>). – 2014. – 16.12).*

Китай заинтересован в развитии сотрудничества по энергосбережению Сумщины.

В Сумах с рабочим визитом находился директор международных проектов КНР Дончжи Янг.

Речь шла о строительстве станций по производству электроэнергии. Китайская компания готова рассмотреть возможность реализации инвестиционного проекта по строительству электростанции на основе биомассы на территории Сумской области для обеспечения электрической и тепловой энергией крупных промышленных предприятий, энергозатратных производств, жилых районов и городов.

Директор международных проектов КНР Дончжи Янг:

Есть возможность строить малые электростанции – от 1000 до 4000 кВт. Такие станции смогут полностью обеспечивать электричеством предприятия среднего размера *(Китайцы хотят построить в Сумах*

*електростанцію // «Данкор онлайн»
(<http://www.dancor.sumy.ua/news/newsline/143842>). – 2014. – 15.12).*

Українська асоціація районних та обласних рад не допустить гальмування процесу децентралізації владних повноважень. Її члени стривожені тим, що, на їхню думку, в Україні відбувається затягування реформування місцевого самоврядування. Про це йшлося на черговому засіданні правління Асоціації, яке відбулося днями.

Під час засідання найбільш обговорюваним питанням стало внесення змін до Конституції України. Голови рад вирішили звернутися до Голови Верховної Ради України, Президента України, Прем'єр-міністра України з проханням провести спільну зустріч (*Районні та обласні ради готові до радикальних дій заради реформи місцевого самоврядування // Черкаська обласна рада (<http://oblradack.gov.ua/novini/2906-rayonn-ta-oblasn-radi-gotov-do-radikalnih-dy-zaradi-reformi-mscevogo-samovryaduvannya.html>). – 2014. –15.12).*

Мер Києва Віталій Кличко відсторонив заступника директора Департаменту містобудування та архітектури Андрія Вавриша від виконання обов'язків.

Крім того, Кличко призначив перевірку діяльності Вавриша.

Також буде створено робочу групу, яка перевірить інформацію про факти корупції, що навели підприємці-власники МАФів під час зустрічі з мером.

Мер Києва Віталій Кличко:

Мер наголосив, якщо звинувачення у корупції щодо будь-кого зі столичних чиновників підтвердяться, вони мають бути звільнені і притягнуті до відповідальності (*Кличко відсторонив чиновника з КМДА за підозру у корупції // Українська правда (<http://www.pravda.com.ua/news/2014/12/13/7051917/>). – 2014. – 13.12).*

У Чернігівській обласній раді 11 грудня відбулася зустріч представників посольства Латвійської Республіки в Україні, експертної групи латвійського міністерства захисту навколишнього середовища та регіонального розвитку з членами асоціації «Ради Чернігівщини», обласної робочої групи з підготовки та реалізації концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні.

Гості поділитися власним досвідом реформування управлінської системи, ознайомили із заходами, які дозволять наблизити адміністративні послуги до населення і зробити території більш комфортними для проживання громадян. У зустрічі взяли участь голова облради Микола Зверев та перший секретар посольства Латвійської Республіки в Україні Лігіта Давидова (*Латвійський досвід реформування запозичують на Чернігівщині // Голос України: Інформаційний портал*

(<http://golosukraine.com/publication/politika/svit/35088-latvijskij-dosvid-reformuvannya-zapozichuyut-na-ch/>). – 2014. – 12.12).

Обласна державна адміністрація і надалі сприятиме реалізації на Прикарпатті спільного проекту ЄС/ПРООН «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду».

В. о. заступника голови облдержадміністрації Володимир Кушнір:

Означений проект спрямований на розвиток наших районів.

Проект працював за трьома напрямками: основний компонент, з відтворення методології, забезпечення енергоефективності. Серед результатів проекту – заміна вікон і дверей в бюджетних установах, облаштування вуличного освітлення, мережі водопостачання, використання відновлювальних джерел енергії та альтернативних видів палива (*Шістдесят три мікропроекти реалізовано в області в межах другої фази проекту «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду» // Івано-Франківська обласна державна адміністрація* (<http://www.if.gov.ua/?q=news&id=25754>). – 2014. – 12.12).

НОВИНИ З СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ ТА РЕГІОНАЛЬНИХ ІНТЕРНЕТ-ПРЕДСТАВНИЦТВ

Парламентський комітет з питань податкової та митної політики не готовий підтримати пакет податкової реформи, запропонований Кабміном. Члени комітету розкритикували більшість положень проектної пропозиції (*Ukraine Reforms Communications Taskforce / УкрMediaЦентр Реформ* // https://www.facebook.com/UaReforms?ref=br_rs. – 2014. – 18.12).

Іноземці в Міністерстві юстиції: Міністру Павло Петренко будуть допомагати експерти з Грузії та Литви (*Ukraine Reforms Communications Taskforce / УкрMediaЦентр Реформ* // https://www.facebook.com/UaReforms?ref=br_rs. – 2014. – 18.12).

Спікер ВР Володимир Гройсман:

Україна дуже розраховує на інституційну підтримку Євросоюзу у проведенні реформ, не лише на фінансову.

(...) Європейці налаштовані нас активно підтримувати, але вони, як і самі українці, чекають того, що в Україні нарешті розпочнеться активний процес змін. Зі свого боку, я запевнив, що сьогодні ми маємо для цього усі передумови – Президент, Уряд та парламентська більшість є одностайними щодо європейського шляху України. Ми переходимо до конкретних дій. (...)

Наступного тижня на розгляд парламенту будуть внесені проекти змін до Бюджетного та Податкового Кодексів, зокрема, в частині децентралізації, які були підготовлені спільно з нашими польськими та іншими європейськими партнерами. (...)

І, до речі, хочу запевнити, що слідом в роботу підуть усі наші попередні напрацювання в сферах децентралізації, електронного врядування, адміністративних послуг тощо (*Ukraine Reforms Communications Taskforce / УкрMediaЦентр Реформ // https://www.facebook.com/UaReforms?ref=br_rs. – 2014. – 18.12).*

РНБО виступає за зняття недоторканності з суддів, але **юрист Е. Шишкіна** вважає таку ініціативу не надто вдалою, адже це може лише посилити тиск на служителів Феміди (*Ukraine Reforms Communications Taskforce / УкрMediaЦентр Реформ // https://www.facebook.com/UaReforms?ref=br_rs. – 2014. – 18.12).*

Польща вважає, що Україні необхідний графік проведення реформ (*Ukraine Reforms Communications Taskforce/УкрMediaЦентр Реформ // <https://www.facebook.com/UaReforms?fref=nf>. – 2014. – 17.12).*

Секретар РНБО Олександр Турчинов:

Судова реформа не запрацює, поки декілька сотень суддів не сядуть за ґрати (*Ukraine Reforms Communications Taskforce / УкрMediaЦентр Реформ // https://www.facebook.com/UaReforms?ref=br_rs. – 2014. – 17.12).*

Міністр освіти і науки Сергей Квит:

Сейчас у нас около 300 высших учебных заведений. Мы в процессе того, что и дальше сокращаем эту сеть. Мы выдвигаем различные претензии к тем университетам, которые, мы видим, не соответствуют лицензионным условиям. И поэтому к концу года еще где-то около 70 университетов могут исчезнуть (*Прихильники Партії Ренесансу // http://vk.com/club192953?w=wall-192953_174417%2Fall. – 2014. – 17.12).*

(...) Належної підтримки вимагає реформа прокуратури. У цьому напрямку варто закласти в бюджет 2015 року наступні рішення:

- 1) Зменшити загальний бюджет прокуратури з 2 млрд 795 млн грн до 2 млрд. Необхідно, аби це заощадження відбулось за рахунок;
- 2) Окремим рядком передбачити фінансування Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів;
- 3) Окремими рядками передбачити фінансування місцевих, регіональних і Генеральної прокуратури (цього вимагає закон);
- 4) Передбачити збільшення фінансування Координаційного центру безоплатної правової допомоги на 346 млн грн для створення мережі міжрайонних центрів безоплатної правової допомоги (за рахунок зекономлених у прокуратури коштів).

5) Для реалізації функції контролю за дотриманням права на доступ до публічної інформації органами державної влади і місцевого самоврядування, яку було передано Уповноваженому Верховної Ради України з прав людини за новим законом про прокуратуру, передбачити збільшення бюджету

Уповноваженого на 10 млн грн, що загалом становитиме річний бюджет інституції у 30 млн грн.

Антикорупційні кроки та повноцінна реформа прокуратури не лише доведе незворотність реформ та реалістичність реформаторських амбіцій нової влади, а й дозволить у перспективі повернути в бюджет кошти, які виводяться з нього через тіньові корупційні схеми.

Зважаючи на те, що галузь охорони здоров'я є пріоритетом державної політики, звертаємо увагу на те, що недопустимим є скорочення видатків на закупівлі ліків та виробів медичного призначення.

Експерти РПР звертають увагу на те, що в проекті державного бюджету не передбачено ні копійки на фінансування суспільного мовлення, яке повинно почати свою роботу з 1 січня 2015 року.

Експерти «Реанімаційного Пакету Реформ» ще раз наголошують, що в української влади є всі можливості для підготовки адекватного до існуючих реалій бюджету реформ і готові надати свої послуги для допомоги Кабінету Міністрів України та Верховної Ради України по кожній з галузей економіки та сфер державного управління (*Реанімаційний пакет реформ // <https://www.facebook.com/platforma.reform?ref=stream&fref=nf>*). – 2014. – 17.12).

Заступник голови Адміністрації президента Дмитро Шимків:

Команда Кабінету Міністрів, яку раніше очолював колишній віцепрем'єр Володимир Гройсман, завершила роботу над планом відновлення країни на 2015–2017 рр., над цим документом працювало понад 300 фахівців з України та країн Європи.

План передали прем'єр-міністрові та президенту (*Прихильники Партії Ренесансу // http://vk.com/club192953?w=wall-192953_174423%2Fall*). – 2014. – 16.12).

Віце-прем'єр-міністр – Міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ України Геннадій Зубко:

Основні пріоритети, які повністю співпадають з пропозиціями групи РПР-Енергетика:

1. Енергетична ефективність будівель (47% втрат тепла).
2. ЕСКО.
3. Енергозбереження (*Реанімаційний пакет реформ // <https://www.facebook.com/platforma.reform?ref=stream&fref=nf>*). – 2014. – 16.12).

Бюджетний кодекс передбачатиме децентралізацію і буде надавати місцевому самоврядуванню більше повноважень. Такі законопроекти Міністр фінансів Наталія Енн Яресько планує подати в парламент до кінця грудня (*Ukraine Reforms Communications Taskforce/УкрMediaЦентр Реформ // <https://www.facebook.com/UaReforms?fref=nf>*). – 2014. – 16.12).

Країни Вишеградської четвірки наголосили на необхідності серйозного реформування всієї системи влади в Україні, особливо важливими ж назвали конституційну та судову реформи (*Ukraine Reforms Communications Taskforce/УкрMediaЦентр Реформ* // <https://www.facebook.com/UaReforms?fref=nf>. – 2014. – 16.12).

Екс-міністр освіти Грузії Хатія Деканідзе радить починати реформування з хороших державних інститутів. Для цього потрібні люди з хорошою системою освіти, на неї й потрібно робити ставку, адже освіта – це найголовніша зброя (*Ukraine Reforms Communications Taskforce/УкрMediaЦентр Реформ* // <https://www.facebook.com/UaReforms?fref=nf>. – 2014. – 16.12).

Міністр охорони здоров'я А. Квіташвілі обіцяє до кінця тижня виставити на обговорення закон про дерегуляцію системи охорони здоров'я (*Ukraine Reforms Communications Taskforce/УкрMediaЦентр Реформ* // <https://www.facebook.com/UaReforms?fref=nf>. – 2014. – 16.12).

В Україні податок на додану вартість (ПДВ) є основним джерелом наповнення бюджету (у 2013 році ПДВ становив 29% усіх доходів консолідованого бюджету, або 128.3 млрд грн з урахуванням відшкодування).

Було б доцільним подумати над можливістю спрощення ПДВ адміністрування відповідно до європейських практик.

Це, по-перше, буде помітне полегшення умов ведення бізнесу без створення перекосів та корупційних схем (принаймні буде менша потреба в обігових коштах, що вартують 15–20% річних), а, по-друге, це буде дієвий крок до європейської моделі податкового врядування (*Ціна держави: популярна економіка* // <https://www.facebook.com/popular.economy?fref=nf>. – 2014. – 15.12).

Народное вече Славянска: люстрація в сфері образования продолжится.

14 декабря, на Центральной площади Славянска провели традиционное народное вече. Местные активисты говорили об обязательной люстрации, и особое внимание уделили сфере образования, подведя итоги проведенных в этом направлении акций (*Славянск* // <https://www.facebook.com/Sloviansk?fref=nf>. – 2014. – 15.12).

Експерт РПР Юрій Ганущак:

Перехід владних повноважень на місця здається так і залишиться політичним гаслом. Шкода, адже від цього гальмування програють всі, як і в маленьких селах так і в Києві (*Реанімаційний пакет реформ* // <https://www.facebook.com/platforma.reform?ref=stream&fref=nf>). – 2014. – 14.12).

Положення про агентство Держенергоефективності, яке було подано групою РПП у серпні на розгляд до Кабміну – прийнято, наші ключові пропозиції враховано. Нарешті в країні з'явився єдиний державний орган, відповідальний за реалізацію енергетичної політики. Залишилося тільки єдине – почати працювати:

Діяльність Агентства, згідно з нашими пропозиціями, спрямована на:

1. Скорочення потреби та ефективне використання енергії в житловому, бюджетному, промисловому секторах економіки та транспорті;
2. Забезпечення громадян якісними і доступними енергетичними послугами;
3. Впровадження технологій енергоефективності, енергозбереження та відновлювальних видів енергоресурсів;
4. Розробка та впровадження стимулюючих механізмів енергозбереження в житловому, бюджетному промисловому секторах і на транспорті; Розробка концепції, базових процедур та організація роботи Державного Фонду Енергоефективності в цілях зменшення споживання енергії в кінцевих споживачів.
5. Скорочення проектно-кошторисної документації та погоджень, а також зниження вартості проектів енергозбереження.
6. Збільшення частки використання відновлюваних джерел енергії в сукупному енергетичному балансі;
7. Формування поведінки енергозбереження суспільства шляхом освітніх заходів та мотиваційних інструментів (*Реанімаційний пакет реформ // <https://www.facebook.com/platforma.reform?ref=stream&fref=nf>. – 2014. – 12.12).*

10 грудня в приміщенні Міністерства енергетики та вугільної промисловості України відбулась конференція, на якій було презентовано концепцію державного механізму підтримки заходів із підвищення енергетичної ефективності у будівлях.

Фахівці відмітили, що перешкодами на шляху реалізації проекту є економічно необґрунтовані тарифи, відсутність обліку теплової енергії у 70% житлових будівель, низький рівень доходу населення та не готовність людей усвідомлювати спільну відповідальність за технічний та енергетичний стан власних будинків. Але зрозуміло, що сучасна система, яка ґрунтується на державному субсидюванні енергоресурсів для населення, є шляхом в нікуди. Тому розробка та впровадження у життя державного механізму підтримки заходів з енергоефективності є першочерговим завданням.

Позитивними результатами від реалізації проекту буде не тільки скорочення споживання енергоресурсів та підвищення рівня енергетичної незалежності, а і створення нових робочих місць та розвиток певних секторів економіки. Це в свою чергу збільшить надходження до бюджету, що і стане джерелом фінансування енергоефективних заходів в майбутньому. Заходи з енергоефективності – рушійна сила економіки в цілому (*Реанімаційний*

пакет реформ // <https://www.facebook.com/platforma.reform?ref=stream&fref=nf>). – 2014. – 12.12).

ЭКСПЕРТНИЙ ПОГЛЯД

Председатель правления Центра социологических и политических исследований Сергей Таран:

Опыт стран Вышеградской четверки полезен Украине тем, что он значительно ближе к нашим реалиям, чем опыт западноевропейских стран. (...) Эти страны и другие восточноевропейские государства, когда начинали европейскую интеграцию, нередко были в довольно плохом экономическом состоянии, но они прошли тяжелый путь, и сейчас являются полноправными членами ЕС. Этот опыт показывает, что и для Украины такие реформы реальны, и сделать их можно довольно быстро (*Опыт реформ стран Вышеградской четверки поможет Украине – эксперт // БТБ* (<http://btbtv.com.ua/uk/news/5237-opyt-reform-stran-vyshegradskoy-chetverki-pomozhet-ukraine-ekspert>). – 2014. – 17.12).

Зампредседателя Центра политико-правовых реформ Виктор Тимощук:

(...) Цифры, которые я бы хотел назвать – это соотношение государственных служащих и служащих в органах местного самоуправления. Сегодня в Украине пропорция такая, что в органах государственной власти гражданских госслужащих, без учета милиции, – 330 тысяч человек, в органах местного самоуправления – 98 тысяч человек. То есть, три государственных чиновника – на одного местного чиновника. В Польше – государстве, которое сейчас одно из наиболее эффективных в Европе, эта пропорция наоборот один к двум. То есть на одного государственного чиновника приходится два местных. Поэтому простой рецепт не столько в сокращении, сколько в перераспределении полномочий. Нужно побольше децентрализовать, передать полномочия местному самоуправлению, и соответственно нужно перераспределять служащих – они должны перетекать из органов государственной власти в органы местного самоуправления (*Реформа госаппарата должна проводиться в неразрывной связи с децентрализацией – эксперт // БТБ* (<http://btbtv.com.ua/uk/news/5239-reforma-gosapparata-dolzha-provoditsya-v-nerazryvnoy-svyazi-s-detsentralizatsiey-ekspert>). – 2014. – 17.12).

Зампредседателя Центра политико-правовых реформ Виктор Тимощук:

Для проведения реформ Украина может воспользоваться как опытом Грузии, так и опытом Польши.

12 офисов для предоставления административных услуг населению, которые существуют в Грузии, могут предоставить услугу в течение часа.

Украина очень большое государство по территории и по населению. Поэтому мы можем брать у Грузии то, как подходят грузины к построению фронт-офисов – это очень хорошо. Но нам все-таки, как мне кажется, ближе польский опыт в части того, как двигаться с реформами. Из единого центра пытаются все координировать и централизовано строить – или децентрализовано? Польский опыт нам показывает, а по ментальности поляки тоже к нам близки, что их опыт и их решения были правильными, потому что поляки все годы с 1990-х показывают только возрастание по всем экономическим и социальным показателям.

И их успех кроется в том, что нужно как можно больше полномочий отдать на места, и пусть люди сами отвечают на местах и внедряют какие-либо инициативы (*Для проведения реформ Украина может воспользоваться опытом и Грузии, и Польши – эксперт // БТБ (<http://btbtv.com.ua/uk/news/5241-dlya-provedeniya-reform-ukraina-mozhet-vospolzovatsya-opytom-i-gruzii-i-polshi-ekspert>). – 2014. – 17.12).*

Український бізнесмен Віктор Пінчук:

Захід мусить підтримати державу в обмін на знищення корупції та олігархії, цим само підсилюючи голос громадян України, які наполягають на змінах (*Пінчук просить Захід давати Україні гроші, але не давати поблажок // Українська правда (<http://www.pravda.com.ua/news/2014/12/17/7052385/>). – 2014. – 17.12).*

Виконавчий директор «Центру протидії корупції» Дарина Каленюк:

В першу чергу завдяки тому, що не було почато процес створення конкурсної комісії, яка має відбирати за відкритим конкурсом директора антикорупційного бюро. Парламент, президент і уряд повинні призначити по три кандидати, які складуть цю конкурсну комісію.

Голова комітету з протидії корупції Єгор Соболев:

Був ухвалений прекрасний набір законів, який дозволяє почати реальну боротьбу з корупцією. (...) Ми цього забути не дозволимо.

Ми (...) до вівторка чекаємо від всіх фракцій і груп пропозиції, хто має допомагати вибрати нового голову першого в історії України Національного антикорупційного бюро.

Необов'язково делегувати представників політичних груп. Дуже бажано, щоб туди увійшли незалежні від усіх політичних сил експерти.

Якщо до наступного вівторка комітет отримає всі кандидатури, у середу комітет готовий зібратися, щоб уже в четвер запропонувати парламенту проголосувати це рішення (*Влада гальмує створення Національного антикорупційного бюро – експерти // Українська правда (<http://www.pravda.com.ua/news/2014/12/17/7052334/>). – 2014. – 17.12).*

Американський юрист Богдан Вітвицький:

Закон про люстрацію не стане панацеєю для України і не вирішить серйозних проблем, які є в країні. А погано проведена люстрація гірше, ніж її відсутність.

Високий рівень корупції та низький рівень правосвідомості може призвести до того, що під люстрацію потраплять не ті, хто це заслужив.

(...) в країні існує низький рівень розуміння – як працювали закони про люстрацію в Європі. У Польщі, Чехословаччині, Угорщині та інших посткомуністичних країнах.

Всі закони про люстрацію, розроблені і видані в Східній Європі в 90-х, були вузькоспрямованими. Всі люстраційні закони були спрямовані виключно на вигнання або запобігання потрапляння в уряд людей, які або були агентами секретної поліції, або їх колабораціоністами або інформаторами... Якщо поглянути на Закон України про люстрацію, можна побачити, що спектр його дії надзвичайно широкий. Він фокусується на людях, які можливо були зрадниками України, людях, які могли бути залучені в корупцію, і людях з уряду Януковича. Цей фокус набагато ширший, ніж у будь-якого європейського закону про люстрацію.

(...) Нині країни Заходу в Україні реально цікавить не гонитва за явними або міфічними «примарами минулого», а принципове зниження рівня корупції в країні (*Екс-прокурор США: Люстрація не стане панацеєю для України // Люстрація. Кіровоградщина (http://kr.lustration.co.ua/news/ukraine/eks-prokuror-ssha-lyustratsiya-ne-stane-panatseyeu-dlya-ukrayini.html). – 2014. – 17.12).*

Представник ЄС в Україні Ян Томбінський:

Міжнародна спільнота зобов'язана допомогти Україні на шляху реформ. На його думку, фінансова допомога від міжнародних інституцій і сприятливий інвестиційний клімат для України призведуть до економічного зростання.

Не знаю, чи є ще десь у Європі держава з таким гарним потенціалом, як Україна. У вас є все. Але чи реалізуєте ви цей потенціал?

Щодо реформ, то Україні перш за все потрібна децентралізація, боротьба з корупцією. Крім того, Україні варто негайно провести реформу, за якою вона стане парламентською республікою.

Треба змінити виборче законодавство. Потрібно створити інструменти втілення волі народу (*Не знаю, чи є в Європі держава з таким потенціалом, як Україна – Томбінський // Європейська правда (http://www.eurointegration.com.ua/news/2014/12/16/7028812/). – 2014. – 16.12).*

Віце-спікер Верховної Ради Оксана Сироїд:

Завершити повноцінне оновлення влади, як місцевої, так і судової, можливо лише шляхом внесення змін до Конституції України. Країна не може чекати конституційних змін до осені. У нас немає часів ні на конституційні асамблеї, ні на конституційні комісії за межами парламенту.

Єдиний і найбільш ефективний спосіб напрацювання змін до Конституції України – це створення тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради.

До роботи комісії обов'язково повинні бути притягнуті особи, уповноважені Президентом України, а також відомі українські конституціоналісти (*У Раді наполягають на створенні тимчасової конституційної комісії // Сьогодні.ua* (<http://ukr.segodnya.ua/politics/pnews/v-rade-nastaivayut-na-sozdanii-vremennoy-konstitucionnoy-komissii-577672.html>). – 2014. – 16.12).

Народный депутат от Блока Петра Порошенко Сергей Лещенко:

До сих пор даже не сформировано номинационное жюри, которое выберет трех претендентов на должность. Более того, в разосланном проекте бюджета нет ни копейки на Антикоррупционное бюро. (...)

Это обернется катастрофой, потому что срыв запуска Антикоррупционного бюро может заблокировать предоставление финансовой помощи с Запада (*Лещенко: На создание Антикоррупционного бюро в бюджете не выделили средств // Гордон* (<http://gordonua.com/news/money/Leshchenko-Na-sozdanie-Antikorrupcionnogo-byuro-v-byudzhet-ne-vydelili-sredstv-56443.html>). – 2014. – 16.12).

Экс-глава пресс-службы МВД Владимир Полищук:

Згуладзе удалось провести в Грузии правоохранительные реформы, однако в Украине много чиновников, которые будут им противиться.

Надо с чего-то начинать, и назначение Эки на эту должность – хороший знак, потому что ее реформы в Грузии с правоохранительной системой удались. Другой вопрос, удастся ли ей это здесь. (...)

Я говорю обо всей системе правоохранительной, которая включает в себя и суды, и другие правоохранительные органы, и вообще менталитет Украины. По исследованиям, у украинцев очень высокий уровень коррупционной толерантности. (...)

Однако это не значит, что уровень коррупционной толерантности нельзя преодолеть путем радикальных действий, путем влияния гражданского общества на умы чиновников и на умы обывателей (*Экс-глава пресс-службы МВД Полищук: Харизма и желание реформ Згуладзе – это плюс, чиновники, противостоящие им, – минус // Гордон* (<http://gordonua.com/news/politics/Eks-glava-press-sluzhby-MVD-Polishchuk-Harizma-i-zhelanie-reform-Zguladze-eto-plyus-chinovniki-protivostoyashchie-im-minus-56373.html>). – 2014. – 16.12).

Звичайно, хотілося б, щоб реформи почалися набагато швидше. Однак зараз склалася ситуація, коли політичні лідери повинні демонструвати реальні кроки. Вони розуміють, що виданий їм кредит довіри не може бути нескінченним. Саме тому зараз настав момент не тільки для прийняття

законів, але і для їхнього втілення в життя. Наскільки влада розуміє - подивимося, як проходитиме робота зі створення Антикорупційного бюро.

Наслідком такої роботи має стати прогрес України в різних рейтингах, у тому числі і в Doing Business або Transparency International. При цьому таке зростання стане наслідком роботи всього уряду, а не окремих чиновників.

Рейтинги важливі, інвестори дивляться на них, коли приймають рішення про інвестування.

(...) бізнес не прийде в країну, де неможливо працювати через корупцію (*Панченко Ю. Бізнес-омбудсмен: «Інвестор не прийде туди, де неможливо працювати через корупцію» // Європейська правда (<http://www.eurointegration.com.ua/interview/2014/12/16/7028801/>). – 2014. – 16.12).*

Активист Карл Волох:

Главное, чего удалось достичь украинской делегации в переговорах с Венецианской комиссией по закону о люстрации, это то, что резолюция европейских экспертов по этому документу не была принята. Это беспрецедентный случай.

Председатель Комиссии Джанни Букиккио сказал, что он не помнит такого. Было отмечено, что Комиссия поступила нелогично, подготовив самый жесткий вариант резолюции (приостановить действие закона до внесения в него изменений) без того, чтобы услышать мнение украинской стороны и ее обоснование существующих норм документа (*Венецианская комиссия пошла на беспрецедентный компромисс с Украиной – К. Волох // БТБ (<http://btbtv.com.ua/uk/news/5224-venetsianskaya-komissiya-poshla-na-bspretsedentnyu-kompromiss-s-ukrainoy-k-volokh>). – 2014. – 15.12).*

Директор Центра исследований «Украинский меридиан» Дмитрий Левусь:

Я считаю, что сейчас в Украине закон о люстрации однозначно необходим. (...) Однако в нем есть кое-какие огрехи, которые вызывают множество вопросов. Я не говорю о том, что этот закон необходимо полностью переписывать. В таком случае гораздо проще было бы скопировать закон какой-то европейской страны или беспрекословно принять все замечания Венецианской комиссии. Но так делать нельзя, поскольку в таком случае уже будет идти речь о потере Украиной своего национального суверенитета и об отказе от какой бы то ни было собственной идентичности. А это уже неправильно.

Более того, сама Европа не будет разговаривать на равных со страной, которая соглашается абсолютно на все. И тогда в процессе дальнейшей евроинтеграции, Украине будет уже гораздо сложнее защищать свои насущные интересы (*Украина должна прислушаться к Венецианской комиссии, но при этом не поступаться своими интересами – эксперт // БТБ ([http://btbtv.com.ua/uk/news/5223-ukraina-dolzha-prislushatsya-k-](http://btbtv.com.ua/uk/news/5223-ukraina-dolzha-prislushatsya-k)*

venetsianskoy-komissii-no-pri-etom-ne-postupatsya-svoimi-interesami-ekspert).
– 2014. – 15.12).

Доцент международных финансов Университета Эразмуса Вадим Волосович:

(...) Одной из известных проблем Украины является судебная система. Профессионализм, независимость от других ветвей власти, но в то же время подотчетность судей обществу является необходимой и первоочередной реформой. По моему мнению, судебная реформа должна осуществляться совместно с антикоррупционной реформой и, возможно, перед экспериментами по административно-территориальной децентрализации. (...) Среди позитивных (и конкретных) предложений можно отметить усиление влияния адвокатов в системе правосудия (например, за счет усиления их лоббистских возможностей посредством адвокатского самоуправления), снижение роли прокуроров, «максимальная унификация судебной практики» и некоторые предложения по ускорению процесса принятия решений. Усиливая адвокатское лобби, КС (Коалиционное соглашение) предлагает ослабить судебское самоуправление, что ослабит возможность судебного корпуса лоббировать свои интересы. Последняя мера непонятна, поскольку усиливая контроль с помощью прозрачности, унификации, антикоррупционных мер и т.п. судьи лишаются рычага обеспечения их независимости. Судя по КС, Коалиция настроена воплотить ряд жестких мер по отношению к судьям (что понятно, принимая во внимание дискредитировавшую себя нынешнюю систему) в ущерб созданию судебской ветви власти, которая способна играть на равных с законодательной и исполнительной властями.

В связи с вышесказанным, создается впечатление, что власть пытается компенсировать недостаток реформ судебной власти тотальной и немедленной административно-территориальной децентрализацией. На мой взгляд, большая автономия местных общин (громад) не является эквивалентом большей независимости судебной власти. Последнее – это основополагающий принцип демократического общества, и соответствующая реформа должна проводиться немедленно. Как, впрочем, и реформы публичной администрации, довольно чётко расписанные во второй части Главы VII. Украина нуждается в более прозрачной и эффективной системе государственного управления, и разумные меры, предложенные в КС возможно провести незамедлительно. Реформы же направленные на административно-территориальную децентрализацию должны проводиться более взвешенно, как пилотные проекты или поэтапно, оценивая действенность обеспечения бюджетной и административной автономии местных громад.

(...) Большинство международных организаций, политиков и экспертов, а также и самих украинцев, однозначно называют коррупцию проблемой номер 1 в Украине. (...) В целом Коалиция провозглашает завидную решимость касательно борьбы с коррупцией. (...) упор делается на

пенитенциарную составляющую и контроль путем создания нескольких государственных органов по надзору и выявлению коррупции (Антикоррупционное бюро и Национальное агентство по предотвращению коррупции) среди представителей местной и государственной власти. Предлагаемое адекватное финансирование этих органов, конкурентные принципы найма их работников и их сотрудничество с – будем надеяться – реформированной прокуратурой являются необходимыми условиями их эффективности. Интересны и инициативы Президента Украины по привлечению на руководящие должности в этих органах и в Кабмине иностранных граждан. (...) Риски в этом процессе включают отсутствие комплексного подхода к реформам, нацеленным на устранение первопричин коррупции в обществе, и, как следствие, преобладание краткосрочных целей, партийных интересов или личных амбиций над интересами общества, приспособление старых коррупционных к новым условиям и отсутствие качественных изменений в данной области для бизнеса и общества (*Договорились о Реформах: Анализ Реформ в Коалиционном Соглашении Верховной Рады 8го Созыва // VoxUkraine (<http://voxukraine.org/2014/12/15/договорились-о-реформах-анализ-рефор/>). – 2014. – 15.12).*

Еврокомиссар по вопросам расширения и европейской политики соседства Йоханнес Хан:

Мы очень удовлетворены сегодняшними переговорами и тем, что услышали. В скором времени мы сами посетим Киев. Сегодня нам продемонстрировали прозрачную, пошаговую стратегию реформ Украины. Мы установили определенные дедлайны для проведения реформ, для того, чтобы прошла успешно имплементация (*Еврокомиссар Хан: ЕС установил дедлайны для проведения реформ в Украине // Гордон (<http://gordonua.com/news/worldnews/Evrokomissar-Han-ES-ustanovil-dedlayny-dlya-provedeniya-reform-v-Ukraine-56279.html>). – 2014. – 15.12).*

Министр закордонних справ Німеччини Франк-Вальтер Штайнмаєр:

Найближчі місяці будуть мати ключове значення для України. ЄС буде допомагати Україні в проведенні необхідних реформ.

Тільки тоді, коли український уряд проведе необхідні адміністративні реформи, складуться умови, коли надана країні допомога не йтиме з якихось каналів туди, де її важко побачити. Що стосується інвестицій, то вони прийдуть у країну тільки тоді, коли для цього складуться привабливі умови (*Найближчі місяці будуть ключовими для України – Штайнмаєр // Сегодня.ua (<http://ukr.segodnya.ua/politics/pnews/blizhayshie-mesyacy-budut-klyuchevymi-dlya-ukrainy-shtaynmayer-577489.html>). – 2014. – 15.12).*

Министр закордонних справ Литви Лінас Лінкявічюс:

Новий уряд має шанс зробити свій внесок, але час обмежений. І ми всі хотіли б побачити результати.

Міністр закордонних справ Словаччини Мирослав Лайчак:

Україна тільки сформувала новий уряд, уряд щойно схвалив програму, і реформи є ключовим питанням цієї програми. Тому немає причин для стурбованості зараз, але звичайно, ми б хотіли бачити швидку реалізацію реформ (*Новому українському уряду потрібно поквапитися з проведенням реформ, час обмежений – «група друзів України» // Сьогодні.ua (<http://ukr.segodnya.ua/politics/pnews/novomu-ukrainskomu-pravitelstvu-nuzhno-potoropitsya-s-provedeniem-reform-vremya-ogranichenno-gruppa-druzey-ukrainy-577341.html>). – 2014. – 15.12).*

Венеціанська комісія завершила перевірку Закону «Про очищення влади», який набув чинності 16 жовтня. Її висновки невтішні – документ потребує значних поліпшень.

Нардеп від «Народного фронту» і учасник української делегації у Венеції Леонід Ємець:

Минулого тижня стало відомо, що ВК готує негативний висновок по люстрації (...) в підсумку ми домовилися: потрібен окремий орган перевірки чиновників. Також їм не подобається, що у нас два окремих закони регулюють питання про люстрацію суддів: закон «Про відновлення довіри» та «Про очищення влади», виникає плутанина. А норму, згідно з якою можна звільнити чиновника без суду, ми ще будемо обговорювати. Ми думаємо, що в наступні три місяці ми зможемо розібратися з проблемами. Після Нового року до нас прийдуть представники комісії, щоб побачити, як у нас реалізується закон про люстрацію.

Представник України в ВК Сергій Ківалов:

Чинний варіант люстрації порушує права людини. Комісія нагадала Україні, що люстрація не означає порушення прав людини. Демократична держава вимагає від держслужбовців дотримуватися конституційних принципів, але для дотримання прав людини люстрація повинна справедливо балансувати між захистом принципів демократичного суспільства і прав окремої людини. Процес має проводитися виключно правовими методами. Українська влада погодилася з тим, що в закон треба вносити зміни.

Професор Києво-Могилянської академії Олексій Гарань:

Люстраційний комітет повинен бути за межами Мін'юсту. Так він буде хоча б формально незалежний.

Юрист Василь Мірошніченко:

Питання по судах неоднозначне в ситуації, коли суди у нас не користуються великою довірою у населення. Тому початковий різкий висновок ВК був некоректний. Європейці наполягають в цьому питанні на принципі презумпції невинності, але ж питання стоїть не в залученні чиновників до кримінальної відповідальності, а в нових критеріях відбору їх на роботу. Але саму перевірку треба починати з верхівки влади – з Верховного суду, Генпрокуратури, МВС, Міноборони і т.д. Адже головне завдання закону про люстрацію – побороти корупцію. У Балтії та Польщі подібні норми спрацювали на «ура».

Політолог Володимир Фесенко:

Закон про очищення влади – сирий, тому певна його ревізія була необхідна. Депутатам як мінімум потрібно розширити перелік критеріїв для звільнення, чітко прописати їх. Звільнення людей через суд – нормальна європейська практика, але це десятки тисяч справ. Чи готові наші суди до такого обсягу роботи? Я не впевнений.

Директор Інституту глобальних стратегій Вадим Карасьов:

Кожен випадок звільнення все ж потрібно розглядати індивідуально, через суд. Також потрібно відмовитися від принципу колективної провини та пункту про діяльність чиновників у радянський період: вже 23 роки минуло, а ми ніяк не заспокоїмося (*Вердикт для люстрації: чекаємо ревізорів з Європи // Сьогодні.ua (http://ukr.segodnya.ua/politics/pnews/verdikt-dlya-lyustracii-zhdem-revizorov-iz-evropy-577184.html). – 2014. – 15.12).*

Політолог Олеся Яхно:

Я думаю, самое важное – показать, что у Украины есть и видение, и стремление, и главное – показать, что сделаны какие-то главные шаги, действительно, по экономическим реформам. (...) очень важно, чтобы до этой донорской конференции Украина продемонстрировала какие-то шаги, желания и реальные действия в направлении реформ. Плюс – считаю, что очень хорошо, что пытаются взаимосвязать и Коалиционное соглашение, и программу Правительства, и очевидно, что движение в сторону евроинтеграции. И эта программа должна объединять все эти направления, чтобы не было никаких противоречий (*До начала донорской конференции Украина должна сделать шаги в экономических реформах – політолог // БТБ (http://btbtv.com.ua/uk/news/5220-do-nachala-donorskoj-konferentsii-ukraina-dolzha-sdelat-shagi-v-ekonomicheskikh-reformakh-politolog). – 2014. – 15.12).*

Член Венеціанської комісії (2009–2013 рр) Марина Ставнійчук:

Українська влада врахує висновки Венеціанської комісії і внесе поправки до закону про очищення влади.

Я виключаю в цьому випадку можливість маніпулювання ситуації з боку України: хоча і розумію, що політичний інтерес існує в цьому питанні, держава Україна має прислухатися до висновків Венеціанської комісії, незважаючи на те, що воно носить рекомендаційний характер.

Венеціанська комісія встановила термін – 3 місяці для того, щоб українська держава в особі парламенту виправила неконституційність та невідповідність європейським стандартам у сфері захисту прав людини, які є в законі про очищення влади (*Парламент України повинен внести зміни до закону про люстрацію – Ставнійчук // Сьогодні.ua (http://ukr.segodnya.ua/politics/laws/parlament-ukrainy-dolzhen-vnesti-izmeneniya-v-zakon-o-lyustracii-stavniychuk-577226.html). – 2014. – 14.12).*

Директор київського представництва Інституту Кеннана Катерина Смаглій:

Щоб реформи були успішними, українські урядовці мають навчитися слухати аналітиків.

Сьогодні в ситуації, коли уряд України, нова влада декларує відкритість до західного досвіду, коли вони хочуть зміцнити свої ешелони людьми із західною освітою, західною перспективою, знанням мов, Інститут Кеннана може допомогти уряду з цією унікальною експертизою (*Інститут Кеннана знає, як здійснити реформи в Україні // Голос Америки (http://ukrainian.voanews.com/content/article/2558537.html). – 14.12).*

Львівський міський голова, лідер партії «Самопоміч» Андрій Садовий висловлюється за якнайшвидше проведення виборів до місцевих органів влади.

Треба робити все можливе і неможливе, щоб їх провести, як можна швидше, інакше всі ці реформи, які проводитимуть на рівні уряду і Верховної Ради, будуть блокуватися на місцях, бо з одного боку – велика централізація, а з іншого боку – у багатьох місцях існує недовіра.

Необхідно також скоротити кількість депутатів у місцевих радах, як мінімум в три рази.

Треба взагалі ліквідувати, як клас обласні адміністрації та районні адміністрації. Користі від них ніякої (*Садовий: Вибори до місцевих органів влади необхідно провести якомога швидше // Сьогодні.ua (http://ukr.segodnya.ua/politics/pnews/sadovyy-vybory-v-mestnye-organy-vlasti-neobhodimo-provesti-kak-mozhno-skoree-576975.html). – 2014. – 13.12).*

Глава національної акціонерної компанії «Нафтогаз України» Андрій Коболєв:

Можливий прибуток від економного витрачання газу в житловому секторі може скласти 3,5 мільярдів доларів на рік.

Всі, хто подорожував по Європі, бачили регулятори тепла на батареях та інші нові технології опалення, які в Україні поки слабо розвинені.

Ситуація з енергоносіями в країні не покращиться, поки не буде введений облік витрат «блакитного палива» в житловому секторі (*Уряд розраховує заощадити на газі 3,5 мільярдів доларів // Сьогодні.ua (http://ukr.segodnya.ua/economics/gkh/pravitelstvo-rasschityvaet-sekonomit-na-gaze-35-milliardov-dollarov-577022.html). – 2014. – 13.12).*

Президент Венеціанської комісії Джанні Букіккіо:

Комісія ухвалила свою оцінку, але проміжну, а не ту, що ми готували.

Таке рішення було ухвалене після певного обміну думками з українською делегацією, до якої увійшли міністр юстиції та три народних депутати. Вони пояснили ситуацію, яка склалася, і запевнили, що беруть на себе зобов'язання співпрацювати з Венеціанською комісією задля того, щоби закон було переглянуто так швидко, як це можливо.

Тому ми всі вирішили якнайшвидше розпочати роботу над таким переглядом.

(...) Я хочу зазначити, що, на думку Венеціанської комісії, ухвалення в Україні закону про люстрацію представників колишньої влади, як таке, є прийнятним.

Але водночас він має бути демократичним, він має відповідати українській Конституції, а також європейським стандартам в цій сфері.

(...) Ми не зможемо сприйняти такий варіант люстрації, за якого виконавча влада втручатиметься в роботу судової гілки.

(...) Починати люстрацію за 20 років після завершення комуністичного правління – це дещо необґрунтовано.

Ми сприйняли б таку люстрацію, якби вона відбулася одразу після падіння радянського режиму – так само, як було в східноєвропейських країнах.

(...) Орган, відповідальний за люстрацію, має бути дійсно незалежним, він не може бути пов'язаний з Мінюстом (...) ***(Президент «Венеціанки»: «Люстрація колишньої влади, як така, є прийнятною» // Європейська правда (<http://www.eurointegration.com.ua/interview/2014/12/12/7028700/>). – 2014. – 12.12).***

Секретар громадської організації «Експертна платформа з енергоефективності» Микола Браславець:

У разі ухвалення норм ЄС у сфері енергоефективних технологій, українські забудовники зобов'язані будуть враховувати питання енергозбереження при проектуванні нових будинків.

Згідно з 31-ю Директивою ЄС кожен будинок або його частина, яка будується або здається в оренду новому орендарю, повинна отримати сертифікат енергетичної ефективності. Фактично кожен потенційний покупець зможе отримати сертифікат, побачити скільки енергії споживає той чи інший будинок і оцінити чи варто його купувати.

Потенціал утеплення становить 60% від загальної економії енергії по будинку. Якщо ми залучимо в проекти пов'язані з утепленням або термомодернізацією 3 млрд грн коштів з яких 1 млрд – кошти, які компенсує держава як частина тіла кредиту, отриманого в банку, і 2 млрд грн – кошти населення, ми б отримали економію в 3,16 млрд грн.

Заступник голови громадської організації «Експертна платформа з енергоефективності» Олексій Хабатюк:

У нашій країні житловий фонд становить 1 млрд кв. м. За прикладом європейських країн, вартість термомодернізації складає близько 90-110 євро / кв. м., отже, загальна вартість термомодернізації може становити близько 100 млрд євро. Це призводить до скорочення споживання газу з 25-26 млрд куб. м. приблизно в 3-4 рази. У такому випадку споживання газу населенням складе близько 7-8 млрд куб. м.

Правда, чекати фінансової підтримки від держави, зокрема субсидій на цілі енергозбереження, на думку експертів, не варто. Роль влади повинна

бути скоріше організаційної і лежати в площині забезпечення належної законодавчої бази, системи управління і стимулювання *(У скільки обійдеться Україні енергоефективність // Сегодня.ua (http://ukr.segodnya.ua/economics/enews/vo-skolko-oboydetsya-ukraine-energoeffektivnost-576890.html). – 2014. – 12.12).*

**Депутат Верховної Ради від фракції «Блок Петра Порошенка»
Микола Томенко:**

Я думаю, що нам необхідно створити спеціальну комісію, яка б стежила за виконанням закону про люстрацію і працювала над змінами в закон.

Коли ми за нього голосували, було очевидно, що певні речі треба змінювати. Скажімо, всі критично ставилися до того, хто здійснює люстрацію. Ті люди, які займаються цим в Мін'юсті, мають конфлікт інтересів: хтось представляє якусь партію тощо. Друге – система розгляду (рішення про люстрацію – ред.) має бути іншою, потрібно дати можливість людині захиститися, а не апіорі виключати його.

Закон повинен бути уточнений згідно з рішенням КС і зауваженням Венеціанської комісії *(Закон про люстрацію необхідно змінити – Томенко // Сегодня.ua (http://ukr.segodnya.ua/politics/pnews/zakon-o-lyustracii-neobhodimo-izmenit-tomenko-576789.html). – 2014. – 12.12).*

Координатор парламентської коаліції Юрій Луценко:

Верховная Рада Украины должна внести изменения в законодательство о люстрации после решения Венецианской комиссии.

Очевидно, что документ, который был принят без профессиональной дискуссии в комитетах Верховной Рады, придется исправлять. Но отказываться от люстрации нельзя ни в коем случае.

(...) Я за люстрацию как за единственный метод завершения революционных задач. Безусловно, она должна проходить законно *(В БПП выступают за доработку закона о люстрации // Сегодня.ua (http://www.segodnya.ua/politics/laws/v-bpp-vystupayut-za-dorabotku-zakona-o-lyustracii-576941.html). – 2014. – 12.12).*

Эксперт Аналитической группы «Рубикон» Александр Маслак:

Опыт борьбы с коррупцией не новый – он наработан многими странами мира и может быть успешно использован Украиной.

Есть универсальные средства – в той же Грузии, в разных странах с давней коррупционной культурой, в той же Латинской Америке. В первую очередь это сокращение тех или иных регулирующих функций бюрократических органов, сокращение самого бюрократического аппарата, во-вторых, повышение зарплат государственным чиновникам – не депутатам, а именно чиновникам, и увеличение полномочий контролирующих органов над самой бюрократией, то есть правоохранительных органов, спецслужб, тоже реформированных.

Электронный документооборот, открытие реестров имущества тоже может повлиять на уменьшение коррупции в стране (*В борьбе с коррупцией Украине не нужно изобретать велосипед – политолог // БТБ* (<http://btbtv.com.ua/uk/news/5204-v-borbe-s-korrupsiyey-ukraine-ne-nuzhno-izobretat-velosiped-politolog>). – 2014. – 12.12).

Политолог Петро Олещук:

Украина не сможет отказаться от реформ. Хотим мы или не хотим отказаться от реформ, если даже в нашей стране не будет желания их осуществлять – в любом случае мы не сможем рассчитывать на международную поддержку для их осуществления, а без международной поддержки ситуация у нас будет намного хуже. И украинская власть должна объяснять это украинскому обществу.

Более того, украинская власть должна концентрироваться на том, что все непопулярные меры должны в первую очередь по самой элите, по самой власти бить. То есть, например, какие-то ограничения для рядового гражданина должны в десятикратном размере быть больше для представителя власти. Возможно, это может выглядеть как некий популизм, но все-таки без этого мы никуда не пойдем. (...) (*Власть должна показать обществу, что гораздо большее бремя реформ несет элита – политолог // БТБ* (<http://btbtv.com.ua/uk/news/5192-vlast-dolzha-pokazat-obschestvu-chno-gorazdo-bolshee-bremya-reform-neset-elita-politolog>). – 2014. – 12.12).

Экономист Эрик Найман:

У людей не должно возникать ощущение, что их обманули, что сокращения происходят исключительно за счет простого народа, а при этом сами чиновники как жили, так и живут. В первую очередь нам нужно менять систему госзакупок.

Нужна реформа «Нафтогаза», куда уходит более сотни миллиардов бюджетных гривен в год. В рамках пенсионной системы нужно серьезно пересматривать пенсионное обеспечение привилегированных госслужащих, типа прокуратуры, судов, милиции, СБУ. (...) Реформы должны быть сбалансированными и о реальном их содержании нужно информировать людей.

(...) Речь в медицине должна идти о переходе на медицинское страхование. Только нельзя брать за основу американскую модель. Она нерабочая, ущербная и кормит исключительно отрасль страхования. Одни из наиболее эффективных моделей – это Канада и Великобритания.

Правительство в своих действиях должно больше советоваться с людьми в вопросе проведения реформ (*Экономист Найман: У людей не должно возникать ощущение, что вся экономия проводится за счет простого народа // Гордон* (<http://gordonua.com/news/money/Ekonomist-Nayman-U-lyudey-ne-dolzho-voznikat-oshchushchenie-chno-vsya-ekonomiya-provoditsya-za-schet-prostogo-naroda-55840.html>). – 2014. – 12.12).

**Екс-депутат и глава Конфедерации независимых профсоюзов
Михаил Волюнец:**

Реформы Яценюка не проработаны, они не обсуждены участниками социального диалога, они идут от него в одностороннем порядке и не получают поддержки среди населения Украины. Это будет вызывать все больше недоверия к власти, и это плохо, потому что, если в такое сложное для Украины время теряется доверие к власти, эти реформы не получат поддержки, их не воспримут (...) *(Волюнец: Реформы Яценюка не проработаны и не обсуждались в обществе. Я думаю, что это будет провал // Гордон (<http://gordonua.com/news/money/Volynec-Reformy-YAcenyuka-ne-prorobotany-i-ne-obsuzhdalis-v-obshchestve-YA-dumayu-cto-eto-budet-proval-55822.html>). – 2014. – 12.12).*

Відновлення інфраструктури звільнених територій

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ

Українські військовослужбовці продовжують брати безпосередню участь у вирішенні проблем громадян населених пунктів зони проведення антитерористичної операції.

Так, на Луганщині в обстріляному бойовиками населеному пункті завдяки оперативним діям офіцерів групи цивільно-військового співробітництва Збройних Сил України відновлено мережу високовольтних ліній електропередач. Військові забезпечили проїзд та безпеку ремонтників під час відновлювальних робіт. Через кілька годин в оселях мирних мешканців знову з'явилося світло.

На Донеччині офіцери груп цивільно-військового співробітництва Збройних Сил України відвідали загальноосвітню середню школу в Святогірську та школу-інтернат у Миколаївці. Військовики провели бесіди з керівниками закладів та передали дітям харчові продукти і солодощі.

Тим часом у Великій Новоселці офіцери цивільно-військового співробітництва розподілили гуманітарну допомогу серед переселенців. Зараз у селі живуть понад 300 родин, які залишили свої домівки через бойові дії. Військові укомплектували та доставили родинам понад тридцять пакунків необхідних речей.

Офіцер групи цивільно-військового співробітництва Збройних Сил України підполковник Лариса Буніна:

Для допомоги людям ми залучили своїх рідних та волонтерів. Наш офіцерський колектив не зупинятиметься на досягнутому і продовжить допомагати громадянам, які потрапили в біду через неоголошену війну *(Фахівці груп цивільно-військового співробітництва ЗСУ надають суттєву допомогу жителям Донбасу // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247825426&cat_id=244277212). – 2014. – 17.12).*

Секретар Ради національної безпеки і оборони України Олександр Турчинов:

Україна не зможе обслуговувати енергетичну інфраструктуру контрольованих бойовиками районів Донбасу в умовах порушення ними перемир'я.

Ви може вважати, що це жорстка позиція. Для нас життя кожного солдата, кожного військовослужбовця – найбільша цінність. І коли сьогодні, порушується режим припинення вогню, тривають обстріли – я повинен сказати, що в таких умовах ми не зможемо забезпечувати обслуговування енергетичної інфраструктури, яка забезпечує цей регіон *(Поки бойовики стріляють, Україна не буде обслуговувати енергетику зони АТО – Турчинов // Українська правда (http://www.pravda.com.ua/news/2014/12/17/7052329/). – 2014. – 17.12).*

Заместитель генерального секретаря ООН Джеффри Фелтман:

В Донецьке открито офіс ООН, задачею якого буде робота з українськими громадянами.

Організація також намерена збільшити обсяг гуманітарної допомоги для українців, а впровадження необхідних реформ буде тільки сприяти подальшому посиленню міжнародної допомоги *(В Донецьку відкрито офіс ООН // Восстановление Донбасса (http://restoring-donbass.com/novosti/2051-v-donetske-otkryilsya-ofis-oon/). – 2014. – 17.12).*

16 грудня міжнародна місія, в складі представників ЄС, ООН та Світового банку, презентувала в Мінрегіоні попередні висновки оцінки потреб відновлення Сходу України та встановлення миру. Фінальний звіт місії планується підготувати до 23 грудня, після чого направлять його для розгляду і можливого доопрацювання Кабінету Міністрів України.

Віце-прем'єр-міністр – Міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства Геннадій Зубко:

З початку наступного року має повноцінно запрацювати Державне агентство з питань відновлення Донбасу. Зараз Уряд активно шукає керівника, який би не просто займався питаннями відновлення та ремонту, але який би був лідером у цьому напрямку, був би відкритий до співпраці з ЄС. Упевнений, що з наступного року агентство почне працювати і ми зможемо не тільки завершити оцінку, але й почати відновлення *(З початком 2015 року має повноцінно запрацювати Держагентство з відновлення Донбасу, – Геннадій Зубко // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247822627&cat_id=244274130). – 2014. – 16.12).*

Сьогодні відбулася зустріч Міністра соціальної політики України Павла Розенка з Міністром закордонних справ Республіки Польща

паном Гжегожем Схетина і Надзвичайним та Повноважним Послом Республіки Польща в Україні паном Генриком Літвіном.

Під час зустрічі обговорено питання надання Польщею гуманітарної допомоги (40 вантажівок) для переселенців з Донбасу, які зараз перебувають у Харківській області.

Міністр соціальної політики Павло Розенко:

Для нас головне, щоб ця допомога надійшла до громадян, які справді її потребують. Дуже добре, що ви відпрацювали цей механізм з громадськими ініціативами, недержавними організаціями, які візьмуть на себе цю місію.

Окрім того вже підписано наказ про визнання вантажу з Польщі гуманітарною допомогою та передано на митницю. Всі технічні процедури наше міністерство виконало.

Міністр закордонних справ Республіки Польща пан Гжегож Схетина:

Ми швидко організували гуманітарну допомогу і раді, що у вас також оперативно було вирішено це питання *(Найближчими днями до України надійде гуманітарна допомога з Республіки Польща, – Мінсоцполітики // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247822860&cat_id=244277212). – 2014. – 16.12).*

Регіональний директор Норвезької ради у справах біженців Рахман Шихмаммадов:

Передбачаємо, що наш офіс буде відкрито у Северодонецьку і працюватимуть у ньому також представники місцевої громади. Це відкриє можливість створити нові робочі місця та, відповідно, провести навчання персоналу. Уряд Норвегії виділив нам фонди, щоб ми, у свою чергу, допомогли людям пережити зимові холоди. А оскільки саме Мінсоцполітики – як центральний орган виконавчої влади – займається гуманітарними питаннями, тому й один з наших перших візитів у вашій державі ми вирішили зробити саме до вас.

Заступник Міністра соціальної політики з питань європейської інтеграції Сергій Устименко:

Ми вдячні Королівству Норвегія за увагу до нашої складної ситуації і за щире прагнення сприяти у її розв'язанні. (...) Проблеми залишаються, і ми відкриті до співпраці у їх вирішенні *(Норвезька рада у справах біженців готова надати підтримку Україні у вирішенні гуманітарних питань // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247821146&cat_id=244277212). – 2014. – 16.12).*

Станом на 15 грудня на облік Міністерства соціальної політики стало більше 640 тис. переселенців з Донецької, Луганської областей та Криму.

Призначено щомісячна адресна допомога для покриття витрат на проживання 179 645 сім'ям. Вже 83 247 сімей отримали зазначену грошову допомогу на загальну суму 111 300 000 грн (*Мінсоцполітики поставило на облік більше 640 тисяч переселенців з Донбасу і Криму // Сьогодні.ua (<http://ukr.segodnya.ua/ukraine/minsocpolitiki-postavilo-na-uchet-bolee-640-tysyach-pereselencev-iz-donbassa-i-kryma-577618.html>). – 2014. – 16.12).*

За ініціативою Міністерства культури України з метою забезпечення та надання якісних бібліотечно-інформаційних послуг тимчасово переміщеним особам, налагодження ефективних механізмів комунікації громадян із місцевими органами влади, сприяння соціальній адаптації громадян, які були змушені покинути рідні місця проживання, на базі бібліотек створені центри підтримки громади з внутрішньо переміщеними особами та затверджений план організації і впровадження даної ініціативи в життя (наказ Міністерства культури України від 18.09.2014 р. № 773).

Національні та державні бібліотеки сфери управління Мінкультури України в цьому напрямі провели наступну роботу:

- на сайті Національної парламентської бібліотеки України створено окрему сторінку «На допомогу переселенцям і біженцям» та безкоштовно працює Центр правової інформації;

- працює 6 фахівців бібліотечної галузі;

- протягом останніх чотирьох місяців Національна бібліотека України для дітей обслуговувала понад 300 дітей різного віку з Донецької і Луганської областей, які перебувають в Українському спеціалізованому диспансері радіаційного захисту населення (Пуща-Водиця);

- Одеською національною науковою бібліотекою ім. М. Горького для дітей Сергіївської ЗОШ I-III ступенів № 8 Білгород-Дністровського р-ну Одеської обл., в якій навчається понад 100 дітей переміщених осіб із Донецька, Слов'янська, Луганська, було подаровано дитячу та навчальну літературу, а бібліотекам санаторія ДП «Південь-Курорт-Сервіс» с. Сергіївка, в яких проживають понад 100 сімей переміщених осіб зі Сходу України передано дитячу літературу різної тематики;

- на сайті Державної бібліотеки України для юнацтва та на сторінці Facebook розміщені матеріали з тематичним інформуванням: «Куди звернутися якщо ...», а також є рубрика «Вимушеним переселенцям», який користується попитом.

Завдяки багаторічному співробітництву Міністерства культури України та Міжнародної програми «Бібліоміст» на базі обласних універсальних наукових бібліотек створено 25 тренінгових центрів.

Загалом, публічними бібліотеками постійно надаються послуги для внутрішньо переміщених осіб, серед яких: тренінги або консультація щодо ресурсів для ВПО у даній місцевості, допомога з отриманням документів, пере реєструванням на отримання соціальних виплат, допомога з пошуком житла та роботи, використання комп'ютера та Інтернету у бібліотеці. За

подібними послугами до бібліотек звернулося понад 16,5 тисяч осіб
(Бібліотеки проводять роботу із соціальної адаптації переселенців // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247822563&cat_id=244277212). – 2014. – 16.12).

Президент України Петро Порошенко на зустрічі у Києві із Заступником Генерального секретаря ООН з політичних питань Джеффри Фельтманом обговорив ситуацію на Донбасі.

Президент України Петро Порошенко поінформував про своє доручення Уряду невідкладно збільшити кількість гуманітарних колон для доставки на Донбас продовольства та речей першої необхідності. Але необхідно зробити все для того, щоб ця допомога дісталася тих, хто її дійсно потребує, та не була захоплена бойовиками. Встановлено прямі контакти зі школами, дитсадками, будинками для людей похилого віку для того, щоб передати допомогу їм безпосередньо, а місцеві мешканці готові сприяти адресній доставці гуманітарних вантажів.

Я дав доручення Міністерству закордонних справ та Міністерству соціальної політики щодо того, що ми готові залучати будь-яку міжнародну гуманітарну допомогу, включаючи використання механізмів Червоного Хреста та інших організацій, для прозорого і відкритого розподілу гуманітарної допомоги *(Глава держави обговорив із Заступником Генерального секретаря ООН ситуацію на Донбасі // Президент України Петро Порошенко (http://www.president.gov.ua/news/31927.html). – 2014. – 15.12).*

15 грудня Міністр інформаційної політики Юрій Стець провів робочу нараду з питань захисту національного інформаційного простору.

На нараді обговорювались питання підготовки відновлення трансляції сигналу українських телевізійних каналів на тимчасово окупованій території, зокрема в містах Алчевськ, Горлівка, Донецьк, Луганськ та інших тимчасово окупованих населених пунктах Донбасу.

Міністр інформаційної політики Юрій Стець:

Найближчим часом ми маємо забезпечити право мешканців Донецька і Луганська отримувати об'єктивну інформацію та дізнаватись офіційну позицію влади щодо важливих питань та подій, які відбуваються в державі, з українських ЗМІ *(Міністр інформаційної політики провів робочу нараду з питань захисту національного інформаційного простору // Урядовий портал*

(http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247818917&cat_id=244277212). –2014. – 15.12).

Віце-прем'єр-міністр – Міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства Геннадій Зубко:

Найближчими днями буде підписано кредитну Угоду між Україною та Європейським інвестиційним банком (ЄБРР) на 200 млн євро (близько 3,76 млрд грн.), які спрямують на відновлення систем життєзабезпечення та інфраструктури Донбасу. На такі цілі Уряд в листопаді виділив 375 млн грн., з яких 150 млн грн. – на відновлення інфраструктури Луганської області, решту – Донецької області.

Контроль за належним використанням цих коштів має бути з боку самих громад, на території яких пошкоджено об'єкти інфраструктури, соціальні об'єкти та системи життєзабезпечення (*200 млн євро кредитних коштів ЄІБ спрямують на відновлення Донбасу, – Геннадій Зубко // Урядовий портал* http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247816363&cat_id=244274130). – 2014. – 15.12).

Міжнародна організація з міграції за фінансування ЄС у розмірі понад 7 млн євро розширить свою допомогу на ще близько 20 тис. вимушених переселенців з Криму та Донбасу.

Гуманітарна допомога надаватиметься завдяки фінансуванню від ЄС, який виділив на це 6,5 млн євро, та Німеччини, яка надає 680 тис. євро.

Разові грошові виплати будуть надані понад 5300 родинам та окремим людям із особливими потребами на Харківщині. Це пояснюється тим, що ця область межує з Донбасом і наразі розмістила близько чверті від усіх вимушених переселенців.

Голова представництва Бюро ЄС із гуманітарної допомоги та громадянського захисту в Україні Мамар Мерзук:

Грошова допомога є найефективнішою в такій ситуації, вона дозволяє гідно прийти на поміч вразливим родинам та дає їм можливість покрити такі потреби, як плата за житло, придбання теплого одягу, ліків та інших необхідних речей.

Крім того, міжнародна організація з міграції відкриє офіс у Харкові (*ЄС виділив понад 7 млн євро для допомоги ще 20 тис. біженців // Європейська правда* (<http://www.eurointegration.com.ua/news/2014/12/15/7028774/>). – 2014. – 15.12).

Директор департаменту соціального захисту населення Сумської облдержадміністрації Михайло Дубровський:

До органів соціального захисту населення за призначенням грошової допомоги звернулися 6213 сімей. Вона вже виплачена 3134 родинам на загальну суму 8,9 мільйона гривень (*Тимчасово переміщені особи, які наразі перебувають на Сумщині, отримали майже 9 млн грн. Держдопомоги // Урядовий портал* (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247818727&cat_id=244277216). – 2014. – 15.12).

На восстановление разрушенной инфраструктуры Донецкой области необходимо 2 млрд 767 млн грн.

Об этом говорится в сообщении Донецкой облгосадминистрации.

По данным ведомства, по состоянию на 12 декабря в области было восстановлено 5163 объекта, за последнюю неделю – 266. Расходы на ремонтные работы составили 35,8 млн грн.

«Восстановлено 410 жилых домов на сумму 5,6 млн грн, электроснабжение в 153 населенных пунктах и восемь объектов электроснабжения на сумму 6,5 млн грн, 66 объектов теплоснабжения на сумму 3,9 млн грн», – заявили в ОГА.

Также было возобновлено газоснабжение в четырех населенных пунктах и 1215 газопроводов, подключены к газу 3234 частных дома на сумму 6,6 млн грн. Отремонтировано 72 объекта социального назначения на общую сумму 13,1 млн грн (*Донецкие власти считают, что на восстановление региона необходимо 2,767 млрд грн // Гордон (<http://gordonua.com/news/money/Doneckie-vlasti-schitayut-cto-na-vosstanovlenie-regiona-neobhodimo-2767-mlrd-56169.html>). – 2014. – 15.12).*

Речник РНБО Андрій Лисенко:

За минулу добу потік людей через транзитні пункти майже припинився. Там зареєструвалася лише 1 особа. У той же час понад 900 осіб повернулися на Донеччину та Луганщину з інших регіонів України (*Потік переселенців через транзитні пункти майже припинився – РНБО // Українська правда (<http://www.pravda.com.ua/news/2014/12/15/7052054/>). – 2014. – 15.12).*

Президент України Петро Порошенко провів телефонну розмову з Федеральним канцлером Німеччини Ангелою Меркель та Президентом Франції Франсуа Олландом.

Президент України Петро Порошенко повідомив про складну гуманітарну ситуацію та окреслив заходи, які українська сторона вживає для її врегулювання. Найближчими днями українська влада направить для постраждалих регіонів гуманітарну допомогу з продовольством і ліками (*Президент України провів телефонну розмову з Федеральним канцлером Німеччини та Президентом Франції // Президент України Петро Порошенко (<http://www.president.gov.ua/news/31786.html>). – 2014. – 14.12).*

Програма розвитку Організації Об'єднаних Націй в Україні (ПРООН) має намір надати гуманітарну допомогу в розмірі до 1,6 млн доларів найбільш нужденним переселенцям зі східних регіонів.

Діяльність гуманітарного проекту поширюватиметься на області, де розташована найбільша кількість внутрішньо переміщених осіб, а саме: Харківську, Дніпропетровську, Запорізьку, Одеську та Полтавську області, а також підконтрольні українській владі території Донецької та Луганської областей.

Частина гуманітарного вантажу через неурядові міжнародні організації буде також передана жителям непідконтрольних українській владі територій.

Заступник міністра соціальної політики – керівник апарату Віктор Іванкевич:

Ми готові залучити до роботи за визначенням конкретних адресатів-одержувачів органи соціального захисту населення на місцях, які здійснюють облік внутрішньо переміщених осіб і фіксують їх проблеми і потреби *(ПРООН має намір надати гуманітарну допомогу \$ 1,6 млн нужденним переселенцям з Донбасу // Сьогодні.ua (http://ukr.segodnya.ua/regions/donetsk/proon-namerena-predostavit-gumanitarnuyu-pomoshch-16-mln-nuzhdayushchimsya-pereselencam-s-donbassa-577157.html). – 2014. – 14.12).*

В Донецькій області військовослужбовці групи координації цивільно-військового співробітництва Збройних Сил України передали дизельний генератор для потреб відділення інтенсивної терапії та реанімації Слов'янської дитячої міської лікарні.

У цій лікарні лікуються понад сто дітей, серед яких є діти-сироти.

Керівник групи координації цивільно-військового співробітництва Олександр Житник:

Ми дізналися, що для безперебійного електропостачання лікарня потребує нового генератора. Завдяки проведеній роботі, на наше звернення відгукнулися небайдужі громадяни. Протягом трьох діб адресний цінний вантаж для потреб лікарні був доставлений.

Головний лікар дитячої лікарні Слов'янська В. Светлічний:

Діти, що перебувають на лікуванні, особливо на інтенсивній терапії, на штучній вентиляції легень цілодобово потребують подачі кисню і якісної роботи медичного обладнання.

Цей агрегат дозволить безперебійно забезпечувати відділення електроенергією *(ЗСУ передали дитячій лікарні в Слов'янську дизельний генератор // Сьогодні.ua (http://ukr.segodnya.ua/regions/donetsk/vsu-peredali-detskoj-bolnice-v-slavyanske-dizelnyy-generator-577134.html). – 2014. – 14.12).*

Представник інформаційно-аналітичного центру РНБО Андрій Лисенко:

Бригадами Донецького обленерго відновлено подачу електроенергії в котельні міста Дебальцеве – це дозволило відновити тепло і водопостачання населенню міста *(У Дебальцевому відновили подачу тепла і води // Сьогодні.ua (http://ukr.segodnya.ua/regions/donetsk/v-debalcevo-vosstanovili-podachu-tepla-i-vody-577065.html). – 2014. – 13.12).*

Перший секретар постпредства України при ООН Ярослав Голицин:

В районах України, що постраждали від збройних дій, проживає більше п'яти мільйонів українців.

Українська влада робить все можливе для відновлення районів, які повернулися під її контроль.

З самого початку кризи ми намагаємося зробити все, що в наших силах, щоб полегшити ситуацію. Уряд відразу створив механізми надання допомоги населенню в зонах, охоплених конфліктом (*Понад 5 млн українців живуть у постраждалих від конфлікту районах сходу // Сегодня.ua (<http://ukr.segodnya.ua/regions/donetsk/bolee-5-mln-ukraincev-zhivut-v-postradavshih-ot-konflikta-rayonah-vostoka-577010.html>). – 2014. – 13.12).*

Міністр соціальної політики Павло Розенко:

(...) ніколи не сприймав громадські ініціативи як конкуренцію чи опозицію (...) державі не потрібно опонувати цьому рухові, а навпаки потрібно використовувати його можливості. І саме вирішувати проблеми на Донбасі ми можемо разом з волонтерами (*Мінсоцполітики спільно з волонтерами вирішуватиме питання переселенців, – Павло Розенко // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247814669&cat_id=244277212). – 2014. – 12.12).*

Посол Республіки Польща в Україні пан Генрик Літвін:

Міністерство закордонних справ Республіки Польща – від імені Карітас Польща (Caritas Polska), Польського Червоного Хреста та фонду «Польський центр міжнародної допомоги» – має намір передати гуманітарну допомогу внутрішньо переміщеним особам у Харківській області. Йдеться, зокрема, про теплі речі, засоби гігієни та продукти харчування.

Отримувачами допомоги в Україні будуть партнерські організації, це – Карітас Україна (Caritas Ukraina), Харківська обласна організація Товариства Червоного Хреста України, Громадська ініціатива з допомоги переселенцям та біженцям «Станція Харків», Благодійні фонди «Країна понад усе» та «Єдина родина», а вони вже розподілять її між сім'ями переселенців (*Польща готує для переселенців у Харківській області гуманітарний вантаж, – Мінсоцполітики // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247814693&cat_id=244276429). – 2014. – 12.12).*

Держземагентство України відповідними наказами визначило порядок щодо переміщення територіальних органів Держземагентства у Донецькій та Луганській областях з тимчасово неконтрольованих територій на територію, де ці органи матимуть можливість здійснювати свої повноваження у повному обсязі.

Так, працівників територіальних органів Держземагентства з указаних територій попереджено про переміщення та надано роз'яснення щодо дотримання вимог Кодексу законів про працю України у зв'язку з переведенням на роботу в іншу місцевість із відповідним територіальним органом (*Держземагентство визначило порядок переміщення підрозділів*

із тимчасово неконтрольованих територій на Донеччині та Луганщині // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247813826&cat_id=244277212). – 2014. – 12.12).

ІНІЦІАТИВИ РЕГІОНАЛЬНИХ ВЛАДНИХ СТРУКТУР ТА ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Директор департаменту агропромислового розвитку Сумської облдержадміністрації Володимир Івченко:

Сумщина відправила на Схід України понад 337 тонн гуманітарного вантажу.

Сумщина продовжує допомагати нашим співвітчизникам, які опинилися в зоні бойових дій. До збору гуманітарного вантажу приєдналися всі райони області. Люди допомагають, чим можуть – продуктами харчування, теплим одягом, лікарськими засобами.

Найближчим часом до постраждалих районів Донецької та Луганської областей буде скеровано ще понад 2 тонни харчових продуктів (*Сумщина відправила на Схід України понад 337 тонн гуманітарного вантажу // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247826297&cat_id=244277216). – 2014. – 18.12).*

Организация Красного Креста из Китая в Украину направила помощь, общая сумма которой больше 3200000 долларов. Помощь пойдет вынужденным переселенцам, а также тем лицам, которые пострадали во время вооруженного конфликта на востоке страны.

Заместитель главы управления международного сотрудничества КЧК Хай Лиман:

Гуманитарный груз, который был подготовлен членами организации Красный Крест в Китае, на обращение украинских коллег, вылетел этой ночью самолетом. В Киев самолет прибыть должен в эту среду.

Груз, который был отправлен, предназначается, прежде всего, для тех лиц, которые были перемещены из опасных регионов, тех, где ведутся бои. Их распределять будет украинская Организация Красного Креста, направившая в Пекин список всех необходимых вещей.

Известно, что гуманитарная помощь в себя включает медицинское оборудование, в числе которого электрогенераторы для операционных, аппараты УЗИ, ЭКГ, мобильные рентгенаппараты, дефибрилляторы; инвалидные коляски, больничные кровати, костыли, одеяла, носилки, наборы медицинской экспертной помощи, кухонные наборы, фильтры для воды, а также многое другое (*Китайский Красный Крест помогает переселенцам // Новості Донецька (http://don-news.net/donetsk-i-ostalnoi-mir/9790-kitajskij-krasnyj-krest-pomogaet-pereselencam.html). – 2014. – 17.12).*

В Запорожье подходит к завершению строительство транзитного городка для переселенцев.

По состоянию на вчерашний день было уже смонтировано десять домиков. Из них каждый состоит из десяти модулей, а также четырех жилых домиков, в которых входят двадцать семь модулей. Помимо этого, в полноценном объеме удалось завершить работу по проведению водопровода, канализации, электрического кабеля, была установлена и трансформаторная подстанция.

Работы по отделке домиков изнутри также активно ведутся. В настоящий момент оборудовано было сто тридцать модульных домов.

На участках площадью 1,12 гектара, рассчитанного на комфортное проживание пятисот сорока четырех человек, сейчас активно ведутся монтажные работы. В городе было всего установлено двести восемнадцать модулей.

Помимо этого местные власти смогли отработать необходимые вопросы и выделить восемь резервных участков, чтобы обустроить модульные дома. В Бердянске для строительства транзитного городка выделили гектар земли, а в Бердянском районе – два участка по гектару каждый, в Приморске два участка по полгектара, в Акимовке два участка 0,18 и 0,15 гектара, в Куйбышево было выделено 1,14 гектара земли в этих целях (*В Запорожье достраивают городок для переселенцев // Новости Донецка* (<http://don-news.net/donetsk-i-ostalnoi-mir/9788-v-zaporozhe-dostrivajut-gorodok-dlja-pereselencev.html>). – 2014. – 17.12).

После Нового года волонтеры откроют новую базу для переселенцев. Священник протестантской церкви из Донецка, волонтер Сергей Косяк:

База «Березка-2», которую мы готовим для переселенцев, находится между Краматорском и Славянском. Мы отреставрировали старое, полуразрушенное двухэтажное здание. Планируем заселить туда людей после Нового года.

На ремонт здание потратили уже более миллиона гривен из пожертвований как простых людей, так и спонсоров. Думаю, это будет самая лучшая база для переселенцев в Украине. В комнатах смогут жить по 4–5 человек. В общем здание рассчитано на 70 человек (*В Донецкой области волонтеры откроют новую базу для переселенцев // «Телеграф»* (<http://www.62.ua/article/691565>). – 2014. – 17.12).

Столична влада подбає, аби діти із родин вимушених переселенців, а також діти-сироти та діти з функціональними обмеженнями не залишилися без новорічних подарунків.

Так, на придбання подарунків, проведення новорічних вистав для дітей з функціональними обмеженнями, дітей із сімей переселенців із зони АТО, дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування заплановано витратити понад 1 мільйон гривень (*На новорічні подарунки дітям-*

сиротам та дітям із сімей вимушених переселенців місто витратить більше мільйона гривень // Київська міська державна адміністрація (<http://kievcity.gov.ua/news/19251.html>). – 2014. – 16.12).

Заступник директора департаменту соціального захисту населення Львівської облдержадміністрації Оксана Яковець:

Для 90% переселенців, які проживають на території Львівської області, вдалось знайти постійне помешкання.

Приблизно 10% переселенців досі проживають у санаторіях чи гуртожитках, які не пристосовані для нормального життя, тому ми намагаємося знайти для них інше помешкання. Але це проблематично, адже іноді люди не погоджуються на ті умови, які ми можемо їм запропонувати.

З продуктами чи одягом проблем як таких немає, нам допомагають і підприємці, і громадські активісти (*На Львівщині 90% переселенців забезпечені житлом, – ЛОДА // ZAXID.NET (http://zaxid.net/news/showNews.do?na_lvivshhini_90_pereselentsiv_zabezpecheni_zhitlom_loda&objectId=1334008). – 2014. – 16.12).*

Минсоцполитики констатує **дальнейшее увеличение количества беженцев.** Так, состоянием на 15 декабря зафиксировано более 640 тысяч беженцев из Донбасса и Крыма.

По данным министерства, в органах социальной защиты населения значатся 642 358 переселенцев из Донбасса и Крыма (433 395 семей). 179 645 семьям уже назначена ежемесячная адресная помощь. В госучреждении также добавили, что 83 247 семей уже получили положенную им финпомощь от государства. Сумма осуществленных выплат этим людям составила 111,3 миллионов гривен (*Более 80 тысяч семей, выехавших из зоны АТО и Крыма, получили адресную помощь – Минсоцполитики // Восстановление Донбасса (<http://restoring-donbass.com/novosti/1972-bolee-80-tyisyach-semey-vyiehavshih-iz-zonyi-ato-kryima-poluchili-adresnuyu-pomocsh-minsotspolitiki/>). – 2014. – 16.12).*

Одно из наиболее крупных украинских предприятий «Укртелеком» сообщил о том, что возобновляется предоставление услуг в нескольких населенных пунктах Луганской и Донецкой областей. Специалистам удалось восстановить связь в Дебальцево, Енакиево, Светлодарске Донецкой области, там наблюдались определенные проблемы с услугами связи с десятого декабря, так как был поврежден волоконно-оптический кабель.

Оператор возобновил в Луганской области энергоснабжение автоматической телефонной станции, что, соответственно, позволяет предоставлять услуги в Александровске, а также в селе Юбилейное (*«Укртелеком» восстанавливает связь // Новости Донецка (http://don-news.net/mestnoe/9770-qukrtelekomq-vosstanavlivaet-svjaz.html?_utl_t=vk). – 2014. – 16.12).*

Представители известной международной независимой медицинской гуманитарной организации под названием «Врачи без границ» снова побывали в городской больнице №2.

На сей раз «Врачи без границ» в Горловку доставили инфузионные растворы, антибиотики, перевязочные материалы, кроме того, иные, необходимые для лечения больных и раненых медикаменты. Как оказалось, всего медикаментов было доставлено из расчета на сотню человек (*Горловке помогают «Врачи без границ» // Новости Донецка (http://don-news.net/zdorovyi-donetsk/9758-gorlovke-pomogajut-qvrachi-bez-granicq.html?_utl_t=vk). – 2014. – 16.12).*

Міжнародна організація з міграції (МОМ) за підтримки ЄС та Німеччини розширює свою допомогу вимушеним переселенцям із Криму і Донбасу і надасть їй ще близько 20 тис. чоловік.

Гуманітарна допомога надаватиметься завдяки фінансуванню від ЄС, який виділив на це 6,5 млн.євро, і Німеччини, яка надає 680 тис. євро. Зокрема, разові грошові виплати будуть надані більше 5300 вразливим сім'ям і окремим особам з особливими потребами в Харківській області. Цей регіон обраний тому, що межує з Донбасом і розмістив близько чверті всіх вимушених переселенців.

Щоб збільшити свою допомогу на Сході України, МОМ також має намір відкрити офіс у Харкові для ефективної оцінки потреб переселенців і розробки довгострокових рішень з соціальної та економічної інтеграції таких осіб. Теплий одяг, зимове взуття, обігрівачі, постільна білизна та інші речі будуть надані ще 1400 переселенцям завдяки внеску Німеччини в програму гуманітарної допомоги МОМ. Фінансована Німеччиною ініціатива також включатиме поліпшення умов проживання в деяких гуртожитках, санаторіях та інших подібних закладах, де зараз розмістилися переселенці. За оцінками, в таких центрах залишаються близько 10% від загальної кількості переселенців (*Міжнародна організація з міграції відкриває офіс у Харкові для ефективної оцінки потреб переселенців // Харківська обласна державна адміністрація (<http://kharkivoda.gov.ua/uk/news/view/id/24379>). – 2014. – 15.12).*

В Рубежном начались первые выплаты адресной помощи от государства 13 декабря, сообщили в Управлении труда и социальной защиты населения в городе Рубежное.

Адресная помощь уже назначена 650 семьям, 1153 человек, то есть реально в нашем городе проживает 1153 человек. Финансирование адресной помощи началось только 12 декабря, нам начислили 240 тысяч гривен на 176 семей (*В Рубежном начались первые выплаты адресной помощи переселенцам // «Трибун» Луганск (<http://tribun.com.ua/22772>). – 2014. – 14.12).*

Адресная поддержка поможет беженцам обосноваться на новом месте.

Беженцам, получившим временное пристанище в Запорожье, вручили гуманитарную помощь от Германии. В состав гуманитарного груза помощи входили модульные конструкции для строительства транзитного городка, бытовая техника, одежда, медикаменты, детские вещи и продукция первой необходимости (*Запорожские переселенцы получили гумпомощь от немцев // 061.ua – сайт города Запорожья (<http://www.061.ua/news/688757>). – 2014. – 13.12).*

Донецкая облгосадминистрация продолжает обеспечивать жителей области, которые вынужденно покинули свои дома, продуктами первой необходимости.

Сейчас продолжается распределения гуманитарной помощи для детей, выделенной государством.

Сегодня в Краматорске в течение дня представители областной власти выдали 13 188 пакетов сухих молочных смесей «Малютка», «Малыш» и «Карапуз», которые уже доставлены в Артемовск, Димитров и Славянск, где будут розданы родителям-переселенцам (*Донецкая ОГА выдала более 13 тысяч пакетов с детским питанием для переселенцев // Сайт города Донецка 62.ua (<http://www.62.ua/news/688902>). – 2014. – 12.12).*

Харьковский поселок для переселенцев в ближайшие дни начнут заселять.

Все работы по строительству идут, в основном, по графику, и 20 декабря его планируют сдать в эксплуатацию.

Так что переселенцы смогут встретить Новый год в тепле и уюте (*Харківське містечко для переселенців в найближчі дні почнуть заселяти // Голос України: Інформаційний портал (<http://golosukraine.com/publication/suspilstvo/spilnota/35110-harkivske-mistechko-dlya-pereselenciv-v-najblizhch/>). – 2014. – 12.12).*

Представитель Международного комитета Красного Креста Светлана Скокова:

Международный комитет Красного Креста готовит свои донецкие и луганские офисы к возобновлению деятельности.

Красный Крест не собирался полностью прекращать свою деятельность на Донбассе, а лишь взял короткую паузу по причине гибели своего сотрудника.

(...) офисы на этой неделе уже в полном объеме заработали в Мариуполе, Харькове и Северодонецке (*«Красный Крест» возвращается в Донецк и Луганск // Восстановление Донбаса (<http://restoring-donbass.com/novosti/1762-krasnyiy-krest-vozvracshaetsya-v-donetsk-lugansk/>). – 2014. – 12.12).*

Переселенцы из Донбасса объединяются чтобы активно помогать друг другу обустроиться на новом месте. Одним из ярких примеров этого стало сообщество «Донецкие Киевские», выросшее из виртуальной группы в социальной сети Facebook.

Взаимопомощь между земляками сконцентрирована, в первую очередь, на вопросах трудоустройства и поиске подходящего доступного жилья. Кроме того, в сфере услуг своим землякам представляются скидки и оказывается консультативная помощь **(Переселенцы Донбасса объединяются в группы по всей Украине, – СМІ // Восстановление Донбаса** (<http://restoring-donbass.com/novosti/1780-pereselentsyi-obedinyayutsya-v-gruppyi-po-vsey-ukraine/>). – 2014. – 12.12).

НОВИНИ З СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ ТА РЕГІОНАЛЬНИХ ІНТЕРНЕТ-ПРЕДСТАВНИЦТВ

Голова санепідемслужби привіз для своїх територіальних підрозділів машину з реактивами та обладнанням на 500 000 грн.

Голова Луганської ОДА Геннадій Москаль:

Всі обласні служби, у тому числі обласну санітарно-епідеміологічну службу керівництво області було змушено відновлювати практично з нуля **(Луганська обласна державна адміністрація // <https://www.facebook.com/odalug?fref=ts>. – 2014. – 18.12).**

Накануне Дня Святого Николая – любимого праздника всех детей военнослужащие Восточного территориального управления Национальной гвардии Украины, выполняющих боевые задачи в г. Славянск посетили детское учреждение.

С инициативой отвести сладости и рождественские подарки вышли бойцы Сумщины и Шостки, несущие службу на блокпостах в Славянском районе **(Славянск // <https://www.facebook.com/Sloviansk?fref=nf>). – 2014. – 18.12).**

В Славянске переселенцы продолжают прибывать и обустраиваться.

Часть из них встала на учёт в службу занятости, а это говорит о том, что люди планируют остаться здесь на долго.

С начала декабря было профинансировано почти 2,5 млн гривен пособий по переселенцам – это четвертая часть от общей суммы пособий, которая выплачена за прошедшую часть декабря. На понедельник, 15 декабря, было зарегистрировано уже более 14 тыс. тех, кто был вынужден выехать из зоны АТО **(Славянск // <https://www.facebook.com/Sloviansk?fref=nf>. – 2014. – 18.12).**

Жители поселка Застанционного Киевского района Донецка плакали от счастья – после трехмесячного отсутствия в их домах появился свет.

Бригады Донецких городских электрических сетей ДТЭК Донецкоблэнерго, воспользовавшись затишьем, имеют возможность восстанавливать электроснабжение на участках, куда во время боевых действий не имели доступа (*Мирный Донбасс // http://vk.com/id261283965?w=wall261283965_1858%2Fall. – 2014. – 17.12).*

В Донецкой области за неделю восстановлено 410 жилых домов, 66 объектов теплоснабжения, а также электроснабжение в 153 населенных пунктах. Кроме того, восстановлено газоснабжение в четырех населенных пунктах, подключено к газу 3234 частных дома. Всего с августа, в Донецкой области восстановлено 411 жилых домов, 66 объектов теплоснабжения, 1216 газопроводов, 3 больницы, 29 школ и 17 детских садов (*Мирный Донбасс // http://vk.com/id261283965?w=wall261283965_1850%2Fall. – 2014. – 16.12).*

В Авдеевку направлен новый сводный отряд управления милиции Донецкой области.

В задачи правоохранителей входят охрана общественного порядка, оказание помощи жителям (*Новостная строка города Авдеевка // http://vk.com/zappavdeevka?w=wall-78205128_1141. – 2014. – 16.12).*

С января 2015 года на востоке Украины создаются мобильные клиники, которые будут доставлять лекарства и оказывать медпомощь переселенцам в Донбассе. Министерство здравоохранения Украины, Всемирная организация здравоохранения (ВОЗ), и представительство Красного Креста в Украине подписали соглашение. В каждой мобильной клинике будет находиться врач, две медсестры с запасами необходимых лекарств и техники для оказания помощи (*Мирный Донбасс // <https://www.facebook.com/mirnydonbass?pnref=lhc.recent>. – 2014. – 17.12).*

На сегодняшний день в Луганск поступает более 80 тыс. кубов воды из скважин, расположенных на территории региона (*Новости Луганска // <https://www.facebook.com/lugansk.news?fref=ts>. – 2014. – 17.12).*

Заступник голови Луганської ОДА Ольга Лішик:

До Луганської облдержадміністрації надійшли пакунки із цукерками. Меценат, який побажав залишитися невідомим, подарував дітлахам регіону 4183 подарункові набори.

Подарунки будуть роздані дітям із соціально незахищених категорій, а також в інтернатах і дитбудинках у підконтрольних українській владі районах (*Луганська обласна державна адміністрація // <https://www.facebook.com/odalug?fref=ts>. – 2014. – 17.12).*

Кабинет Министров разрешил перевод студентов, которые учились на местах государственного заказа в высших учебных заведениях Донецкой и

Луганской областей, на места государственного заказа в вузы других регионов.

Также они имеют право на получение стипендии с момента их зачисления. Кроме того, студенты-переселенцы, которые в вузах Донецкой и Луганской областей учились на контракте, смогут перевестись в вузы других регионов с сохранением размера платы за контракт на предыдущем уровне (*Славянск // <https://www.facebook.com/Sloviansk?fref=nf>. – 2014. – 16.12*).

Сегодня, 15 декабря, секретарь городского совета Олег Зонтов совместно с заместителем городского головы Виктором Воропаевым и начальником отдела здравоохранения Еленой Джим посетили детскую больницу Славянска, осмотрели лечебное учреждение и встретились с коллективом больницы.

Главврач детской больницы Валерий Светличный:

В целом основные восстановительные работы в детской больнице уже завершены. Отремонтирована крыша пищеблока и приемного покоя, вставлены пластиковые окна, сделаны откосы, осуществлен косметический ремонт помещений. Учреждение работает в плановом режиме.

Благодаря спонсорской помощи решаются вопросы с питанием детей в больнице. Ежедневно поступают звонки из разных городов Украины с предложениями о помощи. На прошлой неделе с помощью военных на 10 тыс. грн были приобретены медикаменты и привезен электрогенератор на 6 кВт.

Получено детское питание, около 8 тысяч пачек, которое будет бесплатно раздаваться детям из малообеспеченных семей до одного года и малышам переселенцам.

Благодаря неравнодушным людям, а также депутатам города Александрия Кировоградской области были выделены спецсредства в сумме 215 тыс. грн, за что и были заменены окна в поликлинике (*Славянск // <https://www.facebook.com/Sloviansk?fref=nf>. – 2014. – 15.12*).

На прошлой неделе города Славянск и Коростень подписали договор о совместной деятельности и сотрудничестве. Делегация из Коростеня приехала в наш город не с пустыми руками.

Для жителей Славянска был доставлен груз продуктов питания, теплых вещей, стройматериалов и противовирусных препаратов для детей от общественной организации «Ветер надежды и любви». Продукты, вещи и средства гигиены будут розданы через социальные службы защиты населения и Красный Крест малообеспеченным семьям нашего города (*Славянск // <https://www.facebook.com/Sloviansk?fref=nf>. – 2014. – 15.12*).

Сегодня спасатели встретили поезд «Харьков-Одесса», в котором в Одесскую область прибыли 68 детей и 6 сопровождающих из Луганской области, которые останутся в санатории «Люстдорф» (*Луганский Радар // <http://lugradar.net/2014/12/52434>. – 2014. – 15.12*).

Более 120 тыс. переселенцев уже получили психологическую помощь. Как сообщили в пресс-службе ГСЧС, психологами вместе с представителями общественных (волонтерских) организаций предоставлена психологическая помощь 121 тыс. 729 лицам, в том числе 34 тыс. 724 детям (за сутки – 181 лицу, в том числе 87 детям) (*Новости Луганска // <http://www.citynews.net.ua/news/39593-bole-120-tys-pereselencev-uzhe-poluchili-psihologicheskuyu-pomosch.html>. – 2014. – 15.12*).

Донецкая облгосадминистрация получила от Госслужбы по чрезвычайным ситуациям Украины очередную партию гуманитарной помощи. На этой неделе специалисты профильных управлений облгосадминистрации передали для распределения среди переселенцев, имеющих маленьких детей, почти 4500 пакетов детского питания.

Сухие молочные смеси быстрого приготовления «Малютка», «Малыш» и «Карапуз» переданы в Дзержинск, Доброполье, Дружковку, Константиновку, Красный Лиман, Новогородовку, Селидово, Добропольской, Авдеевка, Константиновской, Красноармейской, Александровский и Славянский районы. 13 декабря питание доставили в Славянск (*Славянск // <https://www.facebook.com/Sloviansk?fref=nf>. – 2014. – 13.12*).

Вчера было восстановлено водоснабжение пос. Ближнее Волновахского района, был заменен поврежденный в результате боевых действий участок водовода длиной 5 м (*Авдеевка – моя Родина! // http://vk.com/my_avdeevka. – 2014. – 12.12*).

Главный инженер Луганского регионального управления автобусных станций Виталий Шевченко:

Открытие Луганского автовокзала запланировано на 26 декабря. На данный момент выполнены работы по восстановлению наиболее пострадавшего третьего перрона и третьего этажа здания. Необходимо закончить ремонт крыши козырька и полностью остеклить фасад здания (*informator.lg.ua // <https://www.facebook.com/informatorlg?fref=ts>. – 2014. – 12.12*).

• Бригадами ДТЭК Донецкоблэнерго восстановлено электроснабжение 31 населенного пункта, обесточенного в результате боевых действий:

Ясиноватский район – села Новобахмутовка, Яковлевка, поселки Опытное, Петровское.

Тельмановский район – поселок Тельманово, села Николаевка, Таврическое, Чермалык, Степановка, Запорожское, Фёдоровка, Новосёловка, Новосёловка Первая, Мирное, Каменка, Бахчевик, Обильное, Новогригоровка, Старогнатовка, Старомарьевка, Гранитное.

Шахтерский район – поселок Кожевня, хутор Зорька.

Володарский район – села Новокрасновка, Назаровка, Кальчиновка.

Волновахский район – село Никольское.

Шахтерский район – поселок Степное, село Михайловка.

Марьинский район – село Павловка.

Старобешевский район – село Александровка.

- Восстановлено электроснабжение более 16 тысяч жителей города Красногоровка, обесточенного из-за боевых действий 4 декабря.

- Восстановлено электроснабжение более 8 тысяч жителей города Угледорск, пострадавшего из-за боевых действий 6 декабря.

- В Горловке к электроснабжению подключены микрорайоны, пострадавшие от артобстрелов 6-8 декабря, восстановлено электроснабжение котельных. Свет возвращен в поселки Каютово, Кондратьевка, Поклонск.

- Подключены к электроснабжению жилые дома и 21 котельная в Дебальцево, обесточенные в результате артобстрела 8 декабря.

- Подключен к электроснабжению город Дзержинск, частично обесточенный 10 декабря.

- Подключены к электроснабжению 250 домов в селах Шевченко, Путепровод, поселке Петровский под Енакиево.

- В Донецке восстановлено электроснабжение жилых домов, котельных, объектов социальной сферы в Куйбышевском, Ворошиловском, Калининском, Кировском районах. Свет возвращен в дома более 250 тысяч жителей города.

Энергетики ДТЭК Донецкоблэнерго и ДТЭК Высоковольтных сетей продолжают вести ремонтно-восстановительные работы на Донецком, Горловском, Енакиевском, Харцызском, Макеевском, Ясиноватском, Тельмановском участках высоковольтных линий электропередачи, поврежденных в результате боевых действий (*Мирный Донбасс // <https://www.facebook.com/mirnydonbass/posts/1518091165126365>. – 2014. – 12.12*).

Позавчера были завершены восстановительные работы на железнодорожной ветке «Красноармейск – Гродовка».

На поврежденном участке совместно со специалистами «Украинских железных дорог» работали заводчане и техника Авдеевского коксохима. Рабочие заново сформировали насыпь, заменили поврежденные рельсы и шпалы, выполнили ремонт контактных сетей (*Мирный Донбасс // http://vk.com/id261283965?w=wall261283965_1837%2Fall. – 2014. – 12.12*).

59 дітей із Попаснянського та Новоайдарського району Луганської області в супроводі дорослих виїхали на навчання та проживання у Вінницьку та Київську області. Серед них 12 дітей – із Трьохізбенки і 42 – з м. Щастя, тобто населених пунктів, які до настання теперішнього перемир'я постійно обстрілювалися бойовиками так званої ЛНР. Київська область прийме дітей у Центрі соціальної реабілітації в Пущі Водиці, а Вінницька – в професійних ліцеях. Ще одна група зі 112 дітей, що проживають у Станично-Луганському та Попаснянському районах, виїхала в Одеську область.

Діти проживатимуть в одному з місцевих санаторіїв. Усі три групи будуть забезпечені триразовим харчуванням, для школярів організують навчання, відпочинок, дозвілля тощо (*Луганська обласна державна адміністрація // <https://www.facebook.com/odalug?fref=ts>. – 2014. – 12.12*).

Директор Южного управління ОКП «Компанія «Лугансквода» Александр Авершин:

На сьогоднішній день в городе восстановлено обеззараживание воды (*Луганский Радар // <http://lugradar.net/2014/12/52074>. – 2014. – 12.12*).

Областная администрация передала в Авдеевку детское питание.

Об этом сообщили в Управление информационной политики и по вопросам прессы Донецкой ОГА.

На этой неделе специалисты профильных управлений облгосадминистрации передали для распределения среди переселенцев, имеющих маленьких детей, почти 4500 пакетов детского питания (*Авдеевка – моя Родина! // http://vk.com/my_avdeevka?w=wall-1206792_210666). – 2014. – 12.12*).

ЭКСПЕРТНИЙ ПОГЛЯД

Народный депутат от фракции «Блока Петра Порошенко» Сергей Куницын:

При сегодняшней тотальной безработице можно призвать людей в возрасте 50 лет, которые имеют хорошие строительные специальности, одеть, обути, накормить, взять их на контракт. Такие работники способны квалифицированно и недорого восстанавливать разрушенную войной инфраструктуру (*Для восстановления Донбасса предлагают создать стройбаты // Луганский Радар (<http://lugradar.net/2014/12/53013>). – 2014. – 18.12*).

Экономист, демограф и социолог Элла Либанова:

Поскольку по статистике любой город-миллионщик может без проблем принять порядка 100 000 приезжих, Киев с его населением в 3,5 миллионов может принять минимум 350 тысяч переселенцев.

Основная проблема приезжих связана с трудоустройством, поскольку одна ситуация, когда люди с опытом работы в сфере услуг и совсем другая ситуация – когда приезжают рабочие промпредприятий. А ведь в Киеве не так много промышленности, а, соответственно, нет вакансий.

Не менее остро у переселенцев стоит и вопрос жилья. Причина тому, по словам специалиста, заключается в несоответствии цен на аренду или покупке недвижимости и заработка, предлагаемого столицей.

Население Донбасса в течение долго времени находилось под информационным и психологическим прессом и сейчас, вырвавшись из-под

него, очень многое зависит от того, как быстро люди сумеют найти работу, и удастся ли им приспособиться.

Государство делает для людей все, что может, ведь страна и так бедная, да и происходящее на Востоке вносит свою лепту.

Необходимо создать при местной власти комиссии с представителями местного самоуправления, волонтерами и обязательно – самими переселенцами, поскольку тогда, будучи вовлеченными в процесс обустройства, они не будут себя ощущать брошенными или отвергнутыми.

Сейчас в трудном положении пребывают около 600 тысяч людей и только порядка 300-400 тысяч нашли себя (*Киев может принять 350 тысяч переселенцев, – эксперт // Восстановление Донбаса (<http://restoring-donbass.com/novosti/1942-pereselentsev-nuzhno-maksimalno-zadeystvovat-v-protssesse-obustroystva-chtobyi-oni-ne-chuvstvovali-sebya-lishnimi-ekspert/>). – 2014. – 15.12*).

Основатель Kiev Urban Bureau Тарас Березовец:

Украина сегодня стоит перед необходимостью восстановления инфраструктуры Донбасса. Понятно, что самостоятельно выполнить эту задачу Украина не сможет, поэтому она обратилась за помощью к мировым донорским институтам. В ЕБРР и МВФ. Свою помощь Украине уже предложили и предоставили страны Европейского Союза, США, Япония. Общая сумма объемов на восстановление Донбасса правительством сегодня оценивается правительством лишь в 10 млрд грн. Конечно, эта сумма абсолютно не соответствует действительности. Я убежден, что реально цифры будут превышать 20 млрд дол.

Важным вопросом является как рассчитать ущерб, причиненный гражданам Украины, которые проживают на этих территориях, большом и среднему бизнесу. Ведь мы знаем, что там уничтожено большое количество домов, заводов. (...) Наше предложение заключается в том, чтобы граждане вели фото- и видео-документацию нанесенного ущерба. (...) Это то, что позволит украинским гражданам подавать в суды и требовать компенсации

Экономический эксперт Борис Кушнирук:

Очень трудно сегодня назвать окончательную сумму, необходимую для восстановления Донбасса. Ведь каждый день там взрывают мосты, разрушают дома, и каждый день сумма убытков растет. (...) некоторые предприятия вообще не надо восстанавливать. Не потому, что они не подлежат восстановлению, а потому, что с точки зрения интересов Украины, задача состоит в том, чтобы этот третий технологический уклад, который был устаревший еще 40-50 лет назад, вообще прекратил свое существование.

(...) Когда встает вопрос о восстановлении Донбасса, то не надо возрождать большинство угольных шахт, половину из них следует закрыть, дотации угольной отрасли нужно прекратить. (...)

Менеджер проекта «Строим Украину вместе» Юрий Дидула:

«Строим Украину вместе» – это лагерь, в рамках которого 50 волонтеров из Западной Украины приехали в город Краматорск, и в течение

2,5 месяцев мы отремонтировали, отреставрировали ряд домов в Краматорске и в поселке Семеновка. И все это делалось за счет бизнес-общины Львова, нескольких зарубежных спонсоров, также часть были собраны на сайте Спильнокошт.

Председатель Urban Sustain Architecture и BABLOWSKY PROJECT, член общественного Совета по урбанистике Киева Роман Помазан:

Донбасс следует застраивать заново, и по образцу как это делалось в Западной Америке, или как застраивался юг России во времена Екатерины, когда у них была безналоговая зона, привлекались крупные инвестиции и создавались приоритеты для развития.

Главный координатор Единого Координационного Центра «Донбасс» Олег Саакян:

У нас сегодня проблема как в экономическом плане, и у нас возникает вопрос об экономической реабилитации региона, так же – и в ценностно-ментальной. Сегодня необходимо вводить общественное понимание в информационное пространство, рядом с программами по восстановлению домов, по восстановлению предприятий, необходимо введение более энергоэффективных технологий. Ведь, если мы будем рассматривать восстановление Донбасса как возвращение к статус-кво, то мы возвращаемся к 20-м гг. XX века (*Круглый стол «Донбасс: возродить нельзя забыть» // Новости Донецка и области (<http://www.donbass-info.com/content/view/17476/17487/>). – 2014. – 14.12).*

Британский докладчик ПАСЕ по гуманитарной ситуации в Украине Джим Шеридан:

Европа недооценила уровень гуманитарного кризиса в Украине. В свою очередь, комиссия ассамблеи по миграции уже подготовила проект резолюции по гуманитарной ситуации в Украине, который будет рассмотрен на зимней сессии ПАСЕ в конце января (*Европа недооценила гуманитарный кризис на Донбассе // Восстановление Донбаса (<http://restoring-donbass.com/novosti/1767-evropa-nedootsenila-gumanitarniyi-krizis-na-donbasse/>). – 2014. – 12.12).*

Точного размера инвестиций, которые будут необходимы региону, не могут вычислить даже эксперты.

Средний и малый бизнес погибает. Предприятия закрывают из-за постоянных грабежей и мародерства боевиков. А крупные предприятия работают лишь на запасе прочности благодаря старым контрактам.

Заместитель директора Национального института стратегических исследований Ярослав Жалило:

Обеспечить безопасность этих предприятий проще. Во-вторых, они обладают продукцией, которая не интересна преступным элементам. То есть по большому счету это контракты, все законтрактовано на длительную перспективу.

(...) Восстановить малый бизнес значительно сложнее, потому что он критически зависит от местной безопасности, физической безопасности. Во-вторых, он зависит от настроений населения, спроса (*Экономика Донбасса разрушается сепаратистами, а на ее восстановление могут понадобиться годы // Однако (<http://odnako.su/news/finance/-117228-ekonomika-donbassa-razrushaetsya-separatistami-a-na-ee-vosstanovlenie-mogut-ponadobitsya-gody/>). – 2014. – 12.12).*

Блогосфера

Юрий Бутусов, журналист:

Мне непонятен, честно скажу, такой негатив по новому министерству [информационной политике].

«Россия финансирует целый медиа-холдинг «Вести», на «Интер» и на 112 выходят сюжеты вполне на уровне «Лайфньюс».

Россия ведет агрессивную пропаганду на многих телеканалах, сайтах, газетах, – они действуют скоординированно. Неужели кто-то не знает, что у Путина работает штаб по выработке информационной политики, сосредоточены крупные силы, а 300 журналистов награждены госнаградами России за участие в операции по захвату Крыма?

Неужели кому-то непонятно, что у нас информационная война, которую Украина ведет без всякой координации и управления? Вот это настоящая угроза для нашей медиасильноты, как мне кажется. И для всей Украины.

Но вместо этого травят идею координации украинской информационной политики. Очень недалекий подход.

Когда Сергей и Мустафа решили обеспечить общественный контроль за Первым национальным каналом они пришли к Турчинову и попросили назначить главой НТКУ Зураба Аласанию. Это был конструктивный подход. Турчинов тут же на месте принял решение и Аласания взял на себя ответственность за главный гостелеканал. По-моему результаты работы Аласания на канале хорошие, и его репутация есть гарантия сохранения независимого вещания на фоне олигархических СМИ. Мне кажется, также надо сделать и в министерстве. Те, кто критикует создание министерства могут делегировать своих представителей на высокие руководящие посты – например, на замминистра, и станут нашими глазами в Министерстве. Я бы очень хотел видеть заместителем министра информационной политики Sergii Ivanov (раз принципиальные люди не нужны в Генпрокуратуре). Буду рад, если там будет и профессионал, умеющий работать с иностранной прессой. У нас никто не работает системно с иностранными журналистами, если кто не в курсе.

Где взять деньги на новое министерство? Сократить расходы на все государственные СМИ. Сократить управленческую структуру концерна КРТ,

и прочих государственных агентств и ведомств. Полностью надо сокращать. И создать группу, способную вырабатывать интеллектуальные решения.

«Я считаю, что информационной политики в Украине нет. Как и любой другой государственной политики. У нас давно институты власти уничтожены – министерства не работают. Есть здания, есть бюджетники, а работают только те, кто хочет и имеет мотивацию – процентов 20, не более, и то не так как надо, а так как сами понимают задачи и функции. Власть в Украине давно развеялась, и наша задача эти институты власти сформировать под текущие задачи и вызовы. Считаю, что на вызов нашей информационной безопасности во время войны надо ответить, и министерство с профессиональными людьми может эту задачу решить. Я слушал презентацию Юрия Стеця на комитете по обороне Рады. Мне показалось, что он говорит вполне логично.

Министерство должно быть создано на время войны, штат – до 30 человек, общий бюджет – 3-4 миллиона гривен в год, привлечение экспертов, выработка оперативных решений. Да, не успели разработать положение о министерстве, так у нас и действующие министерства работают по абсолютно бестолковым положениям, которые не отвечают реалиям – Минобороны и Минздрав, например. Не успели, не подготовили, ну так ведь нам шашечки или ехать?

В общем, обращаюсь к френдам прекратить холивар на ровном месте. Давайте помогать, а не рубить на корню.

Все вышесказанное не исключает, что если Юрий Стець напишет неграмотное положение о министерстве, он будет свободен от моей критики. Жду текст положения, но идея – правильная» *(Юрий Бутусов: Министерство информационной политики – война ни о чем // <http://glavpost.com/post/17dec2014/blogs/8787-yuriy-butusov-ministerstvo-informacionnoy-politiki-voyna-ni-o-chem.html>. – 2014. – 17.12).*

Віталій Скоцик, економіст, Голова наглядової ради групи компаній АМАКО:

Сьогодні аграрна галузь є основою економіки держави – сектор економіки, який за підсумками року дав найбільше валютних надходжень. Це наша конкурентна перевага, яку чомусь залишили поза увагою і в уряді, і в коаліції.

Агробізнес – єдина галузь, яка за попередніми прогнозами показала зростання на 6% на фоні загального падіння економіки у 7% від ВВП. Аграрний сектор – це чи не єдина реальна можливість стабілізувати економіку. За минулий рік агросектор дав економіці 17,6% ВВП лише прямого власного виробництва. Якщо ж врахувати ще усі пов'язані галузі такі, як переробка, торгівля, то отримаємо усі 27%, тобто майже третину ВВП. Фактично ми всі живемо в аграрній державі і так чи інакше пов'язані з аграрним сектором, від селянина і фермера, до продавця у столичному супермаркеті. 75% території держави займає аграрне виробництво і це потрібно враховувати. Така ситуація – це наслідок планомірної роботи

аграріїв, часто всупереч зовнішніми обставинам. Завдяки цій роботі за останні 5 років виробництво валової продукції зросло вдвічі, насамперед в рослинництві. Ще кілька років тому в Україні збирали 30 млн тон, зараз – 60 і більше. Цього року маємо найкращі показники за всю історію незалежності. Очікується, що за підсумками сезону будемо на рівні більше 60 млн тон зернових. Це дуже хороший показник, враховуючи в якому стані вся економіка.

Сьогодні цей ресурс слабо використовується. Агросектор сприймають як ще одне з джерел податків, валютних надходжень. Натомість треба розуміти – це наша стратегічна галузь, наша конкурентна перевага у світовій економіці і політиці. Для держави діє той самий принцип, що і для бізнесу. Спочатку обираєш конкурентну перевагу, де ти кращий за інших. Починаєш створювати бізнес. Потім, скориставшись у повній мірі цією перевагою, розширяєшся, починаєш інші напрямки. Так само повинна діяти Україна. Історично, географічно і об'єктивно сталося так, що наша найбільша перевага – це агровиробництво. Завдяки нашим природним умовам і людям, які тут живуть ми за останні 15 років стали одним з найбільших гравців на ринку зерна у світі.

... Основна на теперішній момент галузь економіки нецікава ані більшості, ані уряду. В коаліційній угоді і в програмі дій уряду немає жодних конкретних та реальних кроків щодо реформи, котра дозволить скористатися головною конкурентною перевагою держави – аграрним сектором. Зате там є схеми, які в принципі не можуть працювати.

Наприклад, замість ринку землі – право заставляти орендні договори у банках під кредит. Що з цим договором оренди робитиме комерційний банк, якщо орендар не виконає умов? Він не може з юридичної точки зору нічого робити, бо у землі є власник, той, хто її віддав в оренду. Крім того, потрібні специфічні знання. Тому у більшості країн є земельний банк, який вирішує, що робити із землею. Але і він потребує РЕАЛЬНОГО РИНКУ де може розпоряджатися ВЛАСНІСТЮ на ЗЕМЛЮ, а не орендним договором. Виходить – уряд, коаліція, знову сховалися від вирішення найважливіших проблем. Без цього в країні не буде змін.

Адже світові економісти називають три головні питання, які треба вирішити. По-перше, здолати корупцію. По-друге, підвищити тарифи оплати за енергоносії до ринкових і зробити рентабельною роботу державних енергетичних компаній. По-третє, завершити земельну реформу. Якщо у перших двох напрямках є хоча б спроби, то земельну реформу регулярно відкладають, тримаючи селян у рабстві законів позбавляючи права користуватись своїм майном і отримати шанс жити краще, годуючи страшилками про ринок землі та створюючи додаткові умови для корупції.

Про перспективи

Агросектор має ще багато можливостей для розвитку. На сьогодні ми продаємо за кордон до 70% вирощеної продукції. Країна отримує валюту. В минулому році агросектор приніс близько 13 млрд доларів для економіки держави. Але треба прагнути більшого. Ми постачаємо на іноземні ринки

порівняно дешеву сировину, де з неї роблять дорожчий готовий продукт. Саме за кордоном створюється додана вартість, робочі місця, сплачуються податки, акумулюються кошти. Нашим пріоритетом на наступні два роки має стати створення власних потужних переробних можливостей сировини у готову продукцію, яку можна дорожче продавати на світових ринках.

Підсумовуючи хочеться визначити три основні тези:

1. Держава, як і бізнес, досягає успіху, коли спочатку концентрується на своїй конкурентній перевазі.

2. Аграрний сектор сьогодні є головною конкурентною перевагою нашої країни і кожен політик-державник повинен це розуміти враховувати цю перевагу у формуванні внутрішньої та зовнішньої політики.

3. Відкладання земельної реформи у «довгий ящик» робить селян безправними кріпаками та душить той сегмент економіки, котрий дає найбільше доходів.

Реформи все одно доведеться проводити! Сподіваюся, що цю думку почують. Зрозуміють, що неможливо постійно ховатися від проблем. Особливо важливо це зараз – коли країна перебуває у стані війни. Виграти війну можна лише, коли є сильна економіка. Сильна економіка є там, де державник розуміє переваги країни, розвиває їх і вміє ними користуватися (*Ми не можемо дозволити собі втратити останній шанс // http://blogs.lb.ua/vitaliy_skotsyk/289570_mi_mozhemo_dozvoliti_sobi_vtratiti.ht ml. – 2014. – 17.12).*

Богдан Данилишин, экс-министр экономики Украины, академик НАН Украины:

Привлечение средств населения для финансирования украинских стартапов может стать тем решающим фактором, отсутствие которого мешает запуску украинских реформ.

В предыдущих колонках я рассказывал о новых технологических трендах. Пришло время рассказать еще об одном, который сейчас особенно важен для Украины, столкнувшейся с финансовым кризисом.

В последнее десятилетие в мире бурно развивается **краудфандинг**. Это коллективное сотрудничество людей (доноров, инвесторов), которые добровольно объединяют свои деньги или другие ресурсы, как правило, через интернет, чтобы поддержать усилия других людей или организаций. Средства собираются, в том числе и для финансирования стартапов. Эта форма краудфандинга называется краудинвестинг. Краудинвестинг делает размещение финансов более эффективным по сравнению с классическим венчурным финансированием. Поскольку он не только снижает транзакционные издержки ведения бизнеса, но и открывает для инвесторов ранее закрытые для них сектора, а эмитентам позволяет увеличить количество источников и объемы привлеченных средств.

Краудфандинг не был придуман правительством. Он стал стихийным творческим актом пользователей интернета. В начале 1990-х в мире удался масштабный проект создания операционной системы Linux. По данным Тор-

500, GNU/Linux используется в качестве операционной системы на 91 % самых мощных суперкомпьютеров планеты. Программа стала одним из самых успешных коллаборативных проектов в истории мирового программирования. В нем участвовало более 100 000 программистов со всего мира.

Украина серьезно отстала от мировых лидеров и ей необходимо не догонять их в существующих отраслях, а создавать новые

Опыт создания таких проектов послужил основанием для выхода труда известного американского программиста Эрика Реймонда «Собор и базар». В этой книге он заложил основы философии «плоских» неиерархизированных структур и принципы их функционирования. Он писал, что свободная разработка проектов победит, не только потому, что кооперация правильна с точки зрения морали, а потому, что коммерческий мир не сможет состязаться с открытыми сообществами, которые могут бросить большие силы на решение одной проблемы.

Практика и теория открытых разработок просочились в другие сферы социальной деятельности. Наступил черед и финансов. В 2008 году был открыт самый известный сейчас сайт по сбору денежных средств – Кикстартер. Таких сайтов в мире сейчас уже много. Есть международные сайты по характеру деятельности, есть и носящие преимущественно национальный характер. В Украине известны такие площадки как «Спільнокошт» и JQstar.

Понимая важность этих процессов для развития национальной экономики, США принимают федеральный закон о поддержке стартапов Jumpstart Out Businesses Startups Act, который вступил в силу 5 апреля 2012 года и сделавший краудфандинг юридически возможным в США. Этот закон позволил американским компаниям привлекать начальные инвестиции по упрощенной процедуре. До принятия закона в США стартап, не становясь публичной компанией, мог привлечь капитал только у квалифицированных инвесторов. Инвестиции в стартап на таком раннем этапе считаются рискованными и для того, чтобы эти риски принимали лишь люди и компании, готовые их оценить, было введено понятие квалифицированный инвестор. Таковым считается тот (компания или физическое лицо), у кого есть более \$1 млн.

Таким образом, в дополнение к индустрии венчурного финансирования стартапов и фондов прямых инвестиций, США заложили основы законодательства для формирования нового сектора финансовой отрасли, который сможет привлечь инвесторов на рынки, которые раньше не могли участвовать в финансировании бизнеса в связи с законодательными ограничениями.

Одни из самых известных венчурных фондов мира Andreessen Horowitz и Draper Fisher Jurvetson уже несколько лет отвечают на эти вызовы времени, внедряя в свою практику новые формы работы. Они поняли, что денежные средства, не полученные в венчурные фонды, перераспределяются в краудфандинговые порталы и производные от них инструменты, т.е. будут

инвестироваться напрямую без посредников. Поэтому краудфандинг повышая, таким образом, прозрачность рынков может серьезно подорвать монополию их венчурных фондов на капитал.

Я не исключаю, что данные изменения носят тектонический характер для инвестиционного бизнеса. Они являются той подрывной инновацией, которая подобно «сланцевой революции», изменившей лицо нефте- и газодобычи, изменит лицо мировой финансовой отрасли в ближайшие 5-10 лет.

Я уже писал, что Украина серьезно отстала от мировых лидеров и ей необходимо не догонять их в существующих отраслях (что, скорее всего, уже невозможно – отрыв слишком велик), а одновременно с ними начинать создание новых отраслей, тем более технологический прогресс позволяет это сделать. Даже у отсталых в экономическом отношении по сравнению с Украиной стран есть шансы для прогресса. В Кении, например, для пересылки денежных средств используют SMS. Известные мировые эксперты изучают кенийский опыт современного банкинга для внедрения на развитых рынках.

В Украине сейчас отсутствует развитая национальная венчурная индустрия. Поэтому, пропустив этап создания предыдущей финансовой инфраструктуры, мы можем сразу заняться строительством современной.

Украинскому правительству следует обратить серьезнейшее внимание на эти процессы. И уже в сжатые сроки внести в парламент соответствующий закон (по прообразу американского JOBS Act, но с украинскими особенностями), который будет регулировать данный вид деятельности.

Третья промышленная революция создает многие новые отрасли с нуля. Вовлечение денег населения в финансирование украинских стартапов может стать тем необходимым и решающим фактором, отсутствие которого мешает запуску украинских реформ.

Пусть сначала удастся привлечь сравнительно немного средств. Не беда. Они смогут стать катализатором для привлечения больших средств уже в среднесрочной перспективе. Потому что в Украине к тому времени уже будут работать технологические стартапы, которые будут запущены на деньги частных инвесторов. Безусловно, на этом пути мы можем столкнуться с трудностями, ведь это дело новое не только в Украине, но и во всем мире, однако в случае их преодоления, выигрыш будет огромным (*С миру по нитке на украинскую экономику // <http://nvua.net/opinion/danylyshyn/gde-ukraine-vzyat-dengi-na-vosstanovlenie-ekonomiki-25366.html>. – 2014. – 16.12*).

Павел Роднин, руководитель ЦЭС «Key Resourc»:

Украина стоит на пороге неизбежных реформ. Это очевидно даже тем, кто их (эти реформы), в силу различных субъективных причин, видеть не хочет. Это очевидно большей части украинского общества, это очевидно нынешним властямущим, это очевидно нашим зарубежным друзьям и недругам.

Украина беременна реформами. И они начнут происходить в ближайшее время. Более того, – они уже начались. Начались по-большой части спонтанно, ситуативно, как реакция на события, инициированные наиболее прогрессивной частью украинского общества. Эти назревшие изменения будут происходить и дальше. Вопрос только в том, будут ли эти изменения продуманными и системными, или они будут носить характер спорадических реакций на постоянно возникающие раздражители – отдельные очаги общественного недовольства.

Наше государство, для проведения изменений, должно создать единую систему координат, внутри которой все планируемые реформы логически взаимосвязаны, последовательны в комплексной стратегии достижения поставленных целей, понятны большей части украинского общества и актуальны современным вызовам глобального мира.

Только тогда, когда все реформы будут скоординированными, есть вероятность того, что они будут успешными.

Попробуем задать некий *алгоритм, позволяющий подойти системно к формированию системы координат для проведения реформ.*

I. Украина живет в условиях олигархического общества где годами формировавшийся олигархически-чиновничий симбиоз, ситуативно и кулуарно определяет пути развития украинского государства и всего украинского общества.

Для того, чтобы выработать современную концепцию развития украинского государства, необходимо точно и честно определить действующую модель общественных отношений, сложившуюся сегодня в Украине.

Нужно признать, что сегодняшняя Украина живет в рамках модели олигархического социально-экономического уклада, характеризующегося тем, что большая часть Национального дохода несправедливо перераспределяется в пользу очень ограниченной социальной прослойки – олигархов и их ставленников-чиновников.

При этом, подавляющее большинство граждан Украины получают доходы гораздо ниже потенциально возможных, и не в состоянии обеспечить достойный «уровень» и «качество» своей жизни.

Система не позволяет народу влиять на власть, в чьи бы руки она не переходила.

II. Концепция развития Украины.

Сегодня Украина, эволюционируя в процессе своего развития, в очередной раз, под воздействием внешних и внутренних факторов, оказалась на социальном изломе, вынуждающем выбирать один или другой вариант развития государства.

Для выбора своего дальнейшего пути, украинское общество должно дать исчерпывающий ответ на дилеммный вопрос:

Государство Украина – для всех его граждан

Государство Украина – для ограниченной группы граждан

Выбирая вариант II, мы остаемся в парадигме вчерашнего дня.

Выбирая вариант I, украинское общество должно четко артикулировать действующей власти безальтернативную необходимость ей (власти) осуществлять развитие социально-экономических отношений в государстве, обеспечивающее значительное повышение «уровня» и «качества» жизни каждого украинца.

Для реализации задач этого варианта, Украина должна выработать и законодательно, а, возможно, и конституционно, закрепить новую Концепцию Украины, актуальную на нынешнем этапе ее развития:

«Развитие Украины – социального государства, политика которого направлена на обеспечение достойной жизни своих граждан, осуществляется путем реализации модели эффективной социальной экономики, основанной на равноправном доступе к национальным богатствам всех граждан, со справедливым распределением между ними национального дохода».

III. Разработка и утверждение комплексной Программы развития Украины.

Для осуществления вышеуказанной Концепции развития Украины необходимо определить путь (Стратегию) ее поэтапного развития.

Такой Стратегией должна стать «Комплексная Программа развития Украины», основанная на учете всех внешне- и внутренне-политических аспектов жизнедеятельности нашего государства:

- Конституция и политическое устройство Украины;
- Внешняя политика и международный статус Украины;
- Национальная безопасность;
- Социально-экономическое развитие Украины;
- Духовность и культура;
- Образование и наука;
- Экология и природа

IV. Программа социально-экономического развития Украины.

Основу Комплексной Программы, должна составить «Программа социально-экономического развития Украины до 2030 года», которая и должна стать основополагающей стратегией для достижения Целей, стоящих перед украинским обществом, по обеспечению соответствующего «уровня» жизни для украинцев различных социальных слоев и категорий.

В основу «Программы социально-экономического развития Украины», исходя из Концепции новых социальных задач нашего государства, должна быть положена гиперактуальная Национальная идея Украины:

«Ликвидация бедности для граждан всех категорий украинского общества». На сегодняшний день, по данным ООН, более 85% граждан Украины, в соответствии с критериями ООН для европейских стран, находятся за чертой бедности. Т.е. более 38 млн жителей крупнейшей страны в центре Европы не могут обеспечить свои ежедневные потребности, необходимые для нормального жизнепроизводства, не могут позволить себе приобретение многих товаров первой необходимости, не говоря уже о цивилизованном перечне товаров длительного использования.

V. Утверждение социально-экономических Целей государства.

Без выработки и утверждения стратегических Целей в экономике развивающегося государства и в его социальной политике, невозможно выбрать верный путь (Стратегию) развития, и невозможно определить, – достигнуты ли какие-то результаты, которые являются очень важными для выхода государства на качественно новый уровень своего развития.

Цели государственного развития, являясь измеримым и определенным во времени параметром, характеризую развитие государства в разных аспектах его жизнедеятельности, заставляют общество максимально объединиться и мобилизоваться.

Без такой мобилизации всего общества, без предельной концентрации усилий граждан практически всех категорий и социальных слоев, амбициозные Цели, стоящие перед государством, вряд ли будут достигнуты.

Государственные стратегические Цели, каскадно распадаясь по всей вертикали управления экономикой страны, становятся многоуровневыми целями для всех субъектов экономики, начиная с базовых – домашних хозяйств.

Одной из таких стратегических государственных Целей на ближайшие годы, должно стать, в соответствии с Национальной идеей Украины, достижение уровня располагаемого дохода среднестатистического украинца – 6000 \$ в год (при сегодняшнем показателе порядка 2200 \$ в год). Достижение такого уровня располагаемого дохода (в соответствии с критериями ООН) позволит ликвидировать бедность в Украине для всех, особенно малоимущих классов.

Достижение вышеуказанного целевого показателя располагаемого дохода среднестатистического украинца, возможно только тогда, когда экономика Украины вырастет до показателя ВВП (Валовой Внутренний Продукт) порядка 500 млрд \$ в год.

Соответственно, важнейшей стратегической Целью социально-экономического развития Украины является достижение уровня ВВП – 500 млрд \$ к 2030 году.

При этом, для того, чтобы выйти на указанный целевой показатель ВВП к 2030 году, экономика Украины каждый год должна вырастать на свой, соответствующий, ежегодный показатель ВВП (прогнозный уровень ВВП на 2014 год порядка 160 млрд \$).

Ежегодный показатель ВВП становится целевым показателем для всей экономики Украины и для всех ее экономических субъектов. При этом, такой показатель становится мерилем эффективности институтов государственного управления, и позволяет украинскому обществу оценивать дееспособность менеджеров, которым народ доверил управление государством.

Большое количество других стратегических Целей Украинского государства и общества, являются корреспондентными с Главной Целью, и будут выработаны в процессе определения Стратегий ее достижения.

VI. Макроэкономическая модель развития государства.

Экономический рост любого государства представляет собой рост его потенциального уровня ВВП, т.е. объема производства в стране.

Экономический рост осуществляется за счет инвестиций в производство. В момент своего осуществления, инвестиции повышают совокупный спрос, а в последующие периоды – совокупное предложение, т.к. увеличивают объем производственных мощностей.

Инвестиции – являются главным двигателем развития экономики.

Инвестиции бывают: государственные и частные; внутренние и внешние. Наивно нам полагать, что в условиях нынешнего критичного падения рынков потребительского спроса, найдутся внешние инвесторы, готовые направить свои капиталы в стагнирующую украинскую экономику.

Значит, свое слово должен сказать внутренний инвестор, в первую очередь – государство.

Сегодня для этого сформировались уникальные предпосылки: безальтернативная необходимость срочного развития оборонно-промышленного комплекса Украины; восстановление уничтоженной на Востоке и давно самортизированной по всей Украине инфраструктуры; неотложные проблемы жилищного строительства и жилищно-коммунального хозяйства и много, много других насущных проблем.

Государство, начав вкладывать системные инвестиции, стимулирует рост потребления в стране, на что безотлагательно среагируют внутренние частные инвесторы. А затем, по мере роста экономики, неизбежно придут и внешние.

Государство своими активными, продуманными и системными действиями должно запустить апробированную в развитых странах макроэкономическую модель: доходы населения – рост потребления – рост совокупного спроса – рост совокупного предложения – рост частных и государственных инвестиций – рост ВВП – рост доходов населения.

Точкой входа и катализатором развития такой макроэкономической модели должно стать авансовое повышение доходов населения.

Это может произойти за счет значительного сокращения количества чиновников (в 3-и, 4-е раза), и соответственного повышения зарплат оставшимся. Вслед за этим, неизбежно вынуждены будут поднять оплаты сотрудникам в частном секторе экономики.

Увеличение доходов населения приведет к росту потребления различных товаров и услуг в стране. Зарботает циклическая макроэкономическая модель.

VII. Развитие бюджетобразующих отраслей экономики

Экономический рост государства определяется объемом товаров и услуг, произведенных предприятиями в разных отраслях и сегментах экономики за установленный период.

Для выполнения годового государственного целевого интегрального показателя ВВП, каждая отрасль должна выполнить свой плановый показатель производства соответствующих товаров.

Чем шире спектр отраслей экономики Украины, которые сегодня уже являются бюджетобразующими, или появление новых, которые завтра станут таковыми, чем больше объем выпускаемых ими востребованных

товаров и услуг, тем выше уровень планового показателя ВВП – индикатор эффективности экономики.

Украина должна развивать существующие сегодня и искать новые, перспективные отрасли экономики, которые должны характеризоваться высоким уровнем добавленной стоимости. Причем добавленная стоимость должна в основном формироваться за счет интеллектуальной составляющей, а не только за счет сырьевого передела.

Сегодня для нас важны инвестиции и, соответственно, развитие следующих отраслей:

- Военно-промышленный комплекс
- Инфраструктура дорог и инженерных сооружений
- Жилищно-коммунальное хозяйство
- Перерабатывающая промышленность
- Сельское хозяйство
- Строительство
- Транспорт и связь
- Охрана здоровья и образование

Завтра нам нужно думать над развитием:

- IT-отрасль
- Туризм
- Финансовый рынок и рынок капитала
- Наука и образование
- Экология и охрана здоровья

VIII. Построение в Украине экономики «открытого» типа.

Украине целесообразно постепенно трансформировать свою экономическую модель в так называемую экономику «открытого» типа. Это позволит более глубоко интегрироваться в мировую систему движения капитала и технологий. Мы открываем свой рынок для прихода иностранного капитала, и, вместе с тем, получаем доступ к возможности получения новейших технологий в различных сферах деятельности. Это позволит модернизировать технологически отсталые отрасли экономики, и даст возможность доступа продукции, произведенной в Украине, на внешние рынки. При этом, наряду с модернизацией и развитием традиционно экспортно-ориентированных отраслей экономики Украины (металлургия; машиностроение; химическая промышленность; сельское хозяйство; пищевая промышленность), перспективно вкладывать усилия и ресурсы в туристическую инфраструктуру Украины (по примеру Италии или некоторых азиатских стран) и в развитие IT-сектора (где у нас есть серьезный интеллектуальный потенциал на мировом рынке программных продуктов).

IX. Необходимость роста экономики – как увеличение базы налогообложения.

Одной из самых актуальных экономических проблем, стоящих сегодня перед руководством украинского государства, является проблема наполнения доходной части бюджета. Такая ситуация является естественным следствием

падения промышленного производства в стране, и, соответственно, сокращения экономики.

К сожалению, в последнее время наблюдаются попытки компенсации потерь от сократившихся налоговых и рентных поступлений в бюджет за счет увеличения налогов и рентных ставок.

На самом деле – это дорога в никуда, т.к. сколько не увеличивай налоги, если методично уменьшается база налогообложения, т.е. сокращаются доходы предприятий, то рано или поздно эти налоги выплачивать будет просто не из чего. Что мы и наблюдаем на сегодняшний день, констатируя остановку деятельности или даже банкротство большого количества среднетрех и средних предприятий.

Для увеличения доходной части украинского бюджета, на 70-80% наполняемого фискальными платежами, нужно обеспечить плановый динамичный рост объемов производства совокупного продукта, производимого в различных отраслях украинской экономики. Проведя при этом эффективную оптимизацию существующей налоговой системы.

Х. Развитие малого и среднего бизнеса.

Если внимательно посмотреть на статистические данные количества предприятий, обеспечивающих функционирование украинской экономики, то картина выглядит довольно удручающе: до начала военных действий на Востоке, количество зарегистрированных юридических лиц составляло порядка 1,2 млн предприятий (плюс 2,7 млн физических лиц-предпринимателей). Реально действующих предприятий (юридических лиц), которые наполняли 96% бюджета – порядка 35 тысяч. Из них 1600 предприятий (так называемые крупные плательщики налогов) дают 80% наполнения бюджета фискальными платежами. Это, для такой страны как Украина, ничтожно мало. Сегодня, после длительного периода военных действий на Донбассе, количество бюджетобразующих предприятий еще уменьшилось.

Ожидать, что в ближайшее время в Украине появится значительное число крупных предприятий (в силу отсутствия и инертности крупных инвестиций) не приходится.

Единственный путь сегодня – это стимулирование быстрого роста количества предприятий малого и среднего бизнеса, которые возьмут на себя нагрузку инвестиционного финансирования в различных, даже искусственно монополизированных сегодня отраслях экономики.

Естественно для развития малого и среднего бизнеса необходимо создать государством гарантируемые условия:

- правовые нормы;
- разумную фискально-денежную политику;
- дерегуляцию администрирования бизнеса;
- оптимизацию налогообложения с креном на налоги на доходы физлиц.

Если государству удастся быстро разработать и внедрить продуманную и сбалансированную систему, стимулирующую развитие малого и среднего бизнеса, то с учетом большого количества экономически инициативных

украинцев, украинская экономика может расти темпами, даже опережающими плановые.

XI. Производительные силы.

Развитые западные, да и многие восточные, страны давным-давно поняли, что основной ценностью любого развитого общества, любой развитой экономики, являются люди. Именно они, с помощью необходимых технологий и производственных факторов, генерируют добавленную стоимость продукции. Именно они же, наряду с постоянным ростом доходов, являются потребителями этой продукции. В их воспитание, образование, производственные навыки, здоровье, культурное и духовное самочувствие имеет смысл вкладывать деньги и усилия, потому, что именно они являются основным источником экономического роста своих стран.

Поэтому, в «Комплексной Программе развития Украины», которая должна быть в ближайшее время разработана и представлена на утверждение украинскому обществу, должно быть четко зафиксировано, что основной задачей украинского государства должно быть повышение уровня жизни его граждан, с одновременным повышением качества их жизни в социальной, культурной и духовной сферах.

XII. Развитие среднего класса.

Украине жизненно необходимо появление социальной прослойки, которая может эффективно противостоять костенеющему сращиванию олигархов и бюрократов.

Такой социальной прослойкой может и должен стать зарождающийся средний класс – социальная группа людей с активной жизненной позицией, характеризующаяся стабильными доходами, получаемыми как результат собственного труда, которые являются оплотом рыночных отношений и конкуренции в экономике и основным заказчиком и гарантом демократического устройства в государстве.

Постепенно вызревающий средний класс должен начать выступать гарантом общественной стабильности и поступательного развития страны.

Для реализации всего вышесказанного, в Украине должна начаться системная кампания по противодействию тотальной государственной коррупции.

Ликвидировать ее полностью, скорее всего не удастся, но сократить до размеров, сопоставимых с большинством развитых стран, вполне реально.

Для значительного сокращения коррупции необходимо:

- постановка перед экономикой государства таких целевых задач, которые заставят исполнительную власть максимально сконцентрировать необходимые силы и средства. Если будет происходить системное воровство – целевые показатели за период выполнены не будут. В таком случае, с руководителями исполнительных структур – расстаемся. И они о таком исходе должны знать заранее;

- взять под пристальный контроль общественности расходы нескольких десятков ведущих чиновников в государстве. Сами не смогут воровать (такой менталитет) – и подчиненным не дадут;

- взять под контроль общественности финансовые потоки важнейших государственных институций (с переводом документооборота в электронную форму). Все прозрачно и подконтрольно. Снижается возможность злоупотреблений.

Безусловно, все это возможным станет только тогда, когда запрос на тотальную борьбу с коррупцией появится у всей демократически настроенной части украинского общества (*Системный подход к проблеме социально-экономического развития Украины* // <http://blog.liga.net/user/prodnin/article/16477.aspx>. – 2014. – 16.12).

Ігор Луценко, народний депутат України:

Дискусія, котра пішла по українських медіа, обертається в основному навколо зримих і зрозумілих речей, на кшталт учнівських сніданків. Однак сніданки – це витратна сторона бюджету. Потенціал прогресу, ресурс для реформ та й взагалі шанси на порятунок країни знаходяться саме у дохідній частині бюджету та у «новинках».

Ми мисмо зрозуміти, що українська економіка побудована не на ринкових, а на ринково-феодальних засадах. Феодальна державна система експлуатує капіталістичну економіку. У цій економіці існують декілька паразитичного типу істот, яких потрібно терміново позбавитися. Організм української економіки, котрий слабує з об'єктивних причин, цих паразитів не здатен прогородувати.

Перша – це актуальні олігархи, тобто ті, котрі за інерцією чи внаслідок нинішньої присутності у владі, прямо чи опосередковано отримують надприбутки за рахунок ресурсів країни. Мова йде, зокрема, про трансфертне ціноутворення із залученням офшорних компаній, котрим займаються деякі великі експортери, не сплачуючи податків. Також це безпрецедентно низька за європейськими стандартами плата за користування надрами.

Друга категорія феодалів – це ті, хто контролюють митницю і податкову. Хабарництво на митниці все ще є невід'ємним елементом цієї служби, «податкові ями», котрі, за сигналами від бізнесу, нікуди не ділися.

Свою кризу Ісландія використала для того, щоб запровадити радикальні управлінські інновації. Те, що ми не йдемо їх шляхом, означає, що ми йдемо назад.

Конкретно стосовно бюджетної сфери, нам необхідно запровадити повну інформаційну відкритість бюджету (за винятком оборонних витрат, та й то лише за окремими статтями). Усі дохідні платежі та видатки держбюджету мають бути доступні для спостереження через інтернет для будь-кого.

Також, як мінімум 10, а краще й 20 відсотків видатків по різних сферах потрібно віддати на розсуд не чиновників, а звичайних громадян. Приміром, волонтери могли б взяти в управління хоч і 50% видатків на матеріальне забезпечення тилових служб. Це точно буде ефективніше, аніж напівмертве Міноборони.

Звісно, це потребує гарного законодавчого забезпечення. Наша фракція вже зробила певну роботу в цьому напрямі. Вже зареєстровано закон про денонсацію угоди з Кіпром. Його можливо зараз розширити на інші квазі-офшорні юрисдикції. Головне – мати сміливість піти проти оліґрахату, і мислити іновачіями, виходячи зі старої парадигми (*Бюджет порятовують тільки іновачі // <http://blogs.pravda.com.ua/authors/lutsenko/548f26f6cf9ac>. – 2014. – 15.12*).

Ольга Белькова, народний депутат України:

Я є «шанувальницею» участі громадських організацій, рухів та активістів у процесах перетворення держави та активних реформ.

Разом із тим, мушу зазначити, що громадському сектору, дорікаючи не незрілість політиків, є ще самому багато чого навчитися, щоб перейти на інший рівень впливу.

Є дуже багато моделей участі громадянського суспільства у розвитку демократії в різних країнах. Мені імponує модель, записана зі слів одного із експертів із США, яка включає 5 простих кроків до успішного результату:

1. Індивідуальна ініціатива.

Ідеї самі по собі нічого не варті. Цінністю є лише власна ініціатива. Переважна частина активізму починається і закінчується саме на цьому кроці. Багато активістів думають, що єдине, що потрібно – це лист до депутата, або виступ на телебаченні, або розказати про свою ідею іншим активістам. Не достатньо. Я особисто слухаю ідеї виключно від тих, хто готовий відразу ж сказати, яка його чи її особиста роль у досягненні цієї ідеї. Я шаную думку Юрія Бірюкова із Крил Фенікса не тому, що він є радником президента та має цікавий бізнес-досвід, а тому, що коли було потрібно, він не почав писати листи депутатам чи в уряд, а сам із друзями почав купувати необхідне для армії. Громадянське суспільство не тримається на likes and shares у Фейсбуці, а є ефективним лише від суми конкретних дій конкретних індивідів. Це особливо було видно на Майдані, який став місцем збору мільйонів, які діяли індивідуально, але в інтересах всіх!

2. Створення групи (громадська організація, асоціація, клуб чи не формалізована юридично, але стала група однодумців).

Це – найкращий спосіб довести, що індивідуальна ініціатива потрібна суспільству. Саме поява Реанімаційного Пакету Реформ як групи зробила можливим об'єктивну проробку концепцій реформ та подальше лобіювання у парламенті. Ця група почалася із індивідуальної ініціативи, але є зною саме через силу різноманітності експертів, які працюють в ній.

Об'єднання Крила Фенікса та Армія SOS дали можливість небайдужим долучитися до ефективної групи, яка поєднувала у собі людей із різними можливостями, експертизою і ролями. Завдяки участі у групі кожен донор отримав значно більший вплив на вирішення проблеми, ніж це було б від власної ініціативи. Це стало можливим тому, що люди, які починали ці групи, розуміли важливість саме групової динаміки, а не власного піару.

3. Переконання суспільства у необхідності реформ (змін, ідеї, руху).

Навіть найкращі ідеї потребують розуміння у тих, на кого вони матимуть вплив. Потрібні глибокі дослідження, фахові аргументи. Одна і та ж проблема може бути вирішена різними шляхами і найгірше, що може статися – це пропущення активістами саме цієї стадії.

Завдання громадського сектору на цьому етапі – довести правильність саме власного підходу. Тобто, дати відповідь, чому саме так.

Те, що над ідеєю працювали експерти, які, можливо, мають хороший вплив на політиків чи уряд і можуть швиденько щось проштовхнути, зовсім не означає підтримку суспільства. Такі помилки вже дорого обійшлися нам, коли в парламенті під тиском невеликої групки експертів без громадського обговорення були протиснуті у порядок денний закони про мовні засади або про певні аспекти історії.

4. Побудова коаліції (об'єднання неурядових організацій, профспілок, спільні заяви, включення у програмні засади інших організацій і т.д.). Суспільство має розуміти, хто саме, чому і на яких підставах підтримує ту чи іншу ініціативу. Цей крок можна пропустити, лише якщо ініціатива не повинна запрацювати пізніше.

Чим міцніша коаліція однодумців, тим більша вірогідність, що закон, заборона чи певна зміна будуть реально працювати. Громадському сектору важливо навчитися розділяти відповідальність із іншими за співавторство і за кінцевий результат. Закон «Про вищу освіту» було прийнято не тому, що його було написано, обговорено хорошими людьми, а й тому, що на момент його прийняття була дуже потужна коаліція із громадських організацій, ректорів, освітян, експертів, політиків і відповідне розуміння суспільства. Прийняття цього закону є чудовим прикладом вдалої коаліції, а не індивідуальної ініціативи одного-двох авторів або груп. Але тепер від усіх «співавторів» варто вимагати довершення роботи – щоб закон задіяв.

5. Тиск на політиків, уряд та виконавців реформ.

Тільки після ефективних кроків #1-4 потрібно переходити до кроку #5. Незрілість же українського громадського сектору дуже часто проявляється у тому, що від кроку #1 переходять до кроку #5. Насправді, не так вже і важко натиснути на тих чи інших політиків або міністрів.

Можна написати лист, тегнути у пості на ФБ, поставити пікет, кинути у мусорку, але, як правило, за цим стоїть бажання одного-двох індивідуалістів створити собі певний імідж, отримати особисту вигоду, але не досягти результату.

Політики та уряд повинні виконувати накази та бути під впливом не найкрикливіших активістів, а активістів, у яких найширша підтримка та розуміння у суспільстві.

Історія із багатостраждальним продажем ліцензії 3G є показовою у тому сенсі, що відсутність ліцензії на конкурентних засадах для всіх телекомунікаційних компаній є не лише справою уряду та цих компаній. Немає жодного експерта чи політика, який би заперечував необхідність 3G. Але вся країна ще й досі є заручником того, що ми є чи не єдиною країною в Європі без конкурентних послуг 3G стандарту. Тут тиск на уряд, в руках

якого остаточне рішення, є абсолютно доречним. Але якщо правильно пройти кроки 1-4, то може статися так, що політикам і не потрібен вже буде тиск, бо вони з радістю долучаться до ініціативи громадськості.

З кожним новим суспільним рухом я радію, що небайдужих людей, які прагнуть змін, є все більше і більше. Але, отримуючи листи у пошту або коментар у Фейсбуці, в яких мене лише інформують про ідею, чим я повинна зайнятися, я дратуюся.

Так само дратують і безкінечні розмови у робочих групах чи експертних радах, єдиним результатом яких є пропозиція політикам прочитати ту чи іншу книжку або вивчити досвід Сінгапуру чи іншої країни, якій вдалося. Ці листи, коментарі, обговорення та поради є свідченням незрілості громадянського суспільства, яке мало б розвиватися саме із індивідуальної ініціативи та вкладу і поступово підійти до співпраці з іншими.

Сьогодні бракує людей, які би, зацікавившись проблемою, самі почали її вирішувати і в разі бодай якогось успішного результату залучили інших до вирішення, щоб підсилити результат. Саме так і діє ефективно громадянське суспільство! *(Як громадянське суспільство України може бути ще більш ефективним* // http://blogs.lb.ua/olga_belkova/289140_yak_gromadyanske_suspilstvo_ukraini.html. – 2014. – 12.12).

Огляд зарубіжних ЗМІ

Президент України Петро Порошенко:

До 2020 року Україна стане державою, вільною від корупції, та відповідатиме стандартам Європейського союзу.

Головна мета України – перемога в боротьбі з корупцією.

Друга мета – економічна трансформація, яка дозволить розвинути потенціал країни. І, третя, найголовніша – членство в ЄС. Остання мета мобілізує людей і допомагає їм долати труднощі. Про членство в ЄС мріють сьогодні 80% українців. Ніколи раніше ця ідея була настільки популярна, як сьогодні *(Poroszenko: Za sześć lat będziemy tacy jak Europa // Gazeta Wyborcza* (http://wyborcza.pl/1,75477,17142293,Poroszenko__Za_szesc_lat_bedziemy_tacy_jak_Europa.html). – 2014. – 17.12).

Чехія, Словаччина, Польща і Угорщина консультуватимуть Україну щодо реформ, необхідних для зближення з ЄС.

Міністр закордонних справ Словаччини Мирослав Лайчак:

Члени Вишеградської четвірки допоможуть Україні запровадити в життя найнагальніші реформи. Словаччина, Чехія, Польща та Угорщина мають свіжий досвід перебудови власних державних структур і що кожна з цих країн запропонує Києву поміч у двох, принаймні, галузях.

Чеський міністр закордонних справ Лубомир Заоралек:

Чехія могла б поділитися з українцями досвідом модернізації війська, поліції, а також системи освіти («Вишеградська четвірка» допоможе Україні з реформами // *Deutsche Welle* (<http://www.dw.de/18136499>). – 2014. – 17.12).

Президент Польши Бронислав Коморовский пообещал поддержку Украине в процессе сближения с Евросоюзом и Североатлантическим альянсом.

Президент Польши Бронислав Коморовский:

Польша с пониманием относится к стремлению Украины идти по пути, по которому мы идем уже 25 лет (*Польша пообещала поддержку Украине на пути в ЕС и НАТО* // *Deutsche Welle* (<http://www.dw.de/18137312>). – 2014. – 17.12).

Представник ЕС із закордонних справ і політики безпеки і віце-президент Єврокомісії Федеріка Могеріні:

Реформи не повинні здійснюватися з метою задоволення ЄС, але, щоб догодити українському народу. (...) Україна та ЄС повинні рухатися до нового етапу в їх відносинах. Це рівень, який приведе до конкретних результатів, це буде реалізація намічених реформ (*Mogherini: reformy na Ukrainie nie są dla UE, lecz dla dobra ludzi* // *Polska Agencja Prasowa* (http://www.pap.pl/palio/html.run?_Instance=cms_www.pap.pl&_PageID=1&s=infopakiet&dz=swiat&idNewsComp=&filename=&idnews=192767&data=&status=biezace&_Checksum=1260440028). – 2014. – 17.12).

У четвер в Брюсселі пройде зібрання глав держав і урядів ЄС, щоб обговорити два питання. Перший план Єврокомісії, яка передбачає мобілізацію протягом трьох років 315 мільярдів доларів для інвестування у Європейському Союзі. Друге полягає в підтримці реформ України, яка за оцінками Міжнародного валютного фонду потребує додаткових \$ 15 млрд допомоги, щоб закрити пролом в їх фінансовій системі.

Глава Європейської комісії Жан-Клод Юнкер:

Український уряд не в змозі задовольнити себе у своїх фінансових потребах, ось чому ЄС має відповісти на його прохання про надання додаткових 200 мільярдів євро підтримки (*Szef Komisji Europejskiej apeluje o pieniądze dla Ukrainy i na inwestycje* // *Polska Agencja Prasowa* (http://www.pap.pl/palio/html.run?_Instance=cms_www.pap.pl&_PageID=1&s=infopakiet&dz=swiat&idNewsComp=189400&filename=&idnews=192711&data=&status=biezace&_Checksum=-283701507). – 2014. – 17.12).

Хотя сейчас и говорят о реформах, нет единого мнения о том, какие из них нужно проводить в первую очередь (бюджет на 2015 год уже становится серьезным источником проблем). К числу самых значимых стоит отнести:

– Реформу пенсионной системы, которая может вызвать серьезнейшее недовольство в обществе в 2015 году.

– Структуризацию правового государства и реформу госсектора: реформы полиции, тюремной системы, государственного управления, углубление антикоррупционных законов и т. д.

– Кардинальное переустройство судебной системы, которое тянется еще с эры Януковича и играет ключевую роль в соглашении об ассоциации с Европейским Союзом. Украина должна была бы уже провести реформу, чтобы добиться подписания этого договора с ЕС.

– Модернизацию вооруженных сил: парламентская коалиция намеревается направить на оборону 3% ВВП, что кажется недостаточным для ведущей войну страны с обескровленной армией.

– Ключевые меры коалиции: децентрализация, возвращение Крыма (Москва не будет даже обсуждать его в 2015 году) и присоединение к НАТО (о нем не будет тидти и речи, по крайней мере, до урегулирования вопроса Донбасса).

Таким образом, в 2015 году правительству придется проявить себя, а в противном случае его ждет волна недовольства гражданских активистов Майдана. По факту темп принятия реформ будет во многом зависеть от способности Рады нормально работать без препятствий со стороны оппозиции, которая воспользуется немногими оставшимися в ее распоряжении административными ресурсами, чтобы разрушить коалицию и конституционное большинство. Кроме того, все эти реформы тесно связаны между собой и должны координироваться друг с другом: именно в этом плане и возникнут проблемы в 2015 году в том смысле, что будет непросто решить, какие реализовывать в первую очередь. Таким образом, в следующем году может появиться нечто вроде «соревнования за приоритетность» в зависимости от интересов руководства и распределения задач внутри коалиции (*Каковы перспективы Украины в 2015 году? // InoSMI (<http://inosmi.ru/ukraine/20141217/224988426.html>). – 2014.– 17.12).*

Глава Администрации президента Украины – Борис Ложкин:

Консультировать украинскую власть в вопросе реформ будет экс-премьер Грузии Владимир Гургенидзе.

Мы с ним (Гургенидзе) несколько раз встречались за последние три недели. Он будет активно консультировать украинскую власть в вопросе реформ. Я считаю его хорошим специалистом (*Экс-премьер Грузии будет консультировать украинскую власть в вопросе реформ // Грузия онлайн (<http://www.apsny.ge/2014/pol/1418795716.php>). – 2014. – 16.12).*

Польская компания Polenergia предложила проект газопровода для увеличения поставок газа Украине и интегрирования ее в европейскую трубопроводную систему.

Основная идея заключается в создании новых узлов передачи газа на границах с Германией и Украиной. Это позволит газопроводной системе

Польша увеличить объемы поставок газа на Украину, а также эффективнее интегрировать ее в европейскую трубопроводную систему. Это предполагает создание дополнительных проводных систем на территории Украины. «Нафтогаз», как сообщает РАР, уже выразил заинтересованность в новом проекте (*Польская компания предложила включить Украину в европейскую систему газопроводов // Грузия онлайн* (<http://www.apsny.ge/2014/eco/1418591282.php>). – 2014. – 14.12).

Президент Франции Франсуа Олланд и канцлер Германии Ангела Меркель призвали президента Украины Петра Порошенко к проведению реформ.

Об этом говорится в заявлении Елисейского дворца по итогам телефонного разговора Порошенко, Меркель и Олланда в воскресенье вечером.

По мнению лидеров Франции и Германии, реформы должны улучшить экономическую и финансовую ситуацию в Украине. Кроме того, проведение реформ является условием для увеличения международной помощи (*Entretien téléphonique avec Chancelière MERKEL et le Président POROCHENKO // Présidence de la République française* (<http://www.elysee.fr/communiqués-de-presse/article/entretien-telephonique-avec-chanceliere-merkel-et-le-president-porochenko/>). – 2014. – 14.12).

В Украине создание единой патрульной службы милиции будет курировать американский эксперт.

Куратором экспериментального проекта по созданию единой патрульной службы стал известный американский эксперт в сфере правоохранительной деятельности Рональд Гленсор (*Курировать создание патрульной полиции в Украине будет американский эксперт // Грузия онлайн* (<http://www.apsny.ge/2014/mil/1418606648.php>). – 2014. – 14.12).

Министр здравоохранения Украины Александр Квиташвили:

В ближайшее время намерен функционально менять структуру и команду министерства.

Люди, которые придут работать в министерство, будут набраны по функциям. Это будут люди, которые смогут выполнить эти функции хорошо. Сейчас мы будем функционально менять министерство, структуру, это будет быстро – в понедельник, во вторник, это будет в ближайшие недели. И уже под функции будет собираться команда. У людей, которые работают в министерстве точно такой же шанс остаться здесь, но функции будут меняться (*Квиташвили планирует изменить Минздрав Украины функционально // Грузия онлайн* (<http://www.apsny.ge/2014/pol/1418418040.php>). – 2014. – 12.12).

Прогнози

Президент Польщі Броніслав Коморовський:

Якщо Україна реалізує необхідні реформи, то зможе стати членом НАТО і вступити в ЄС.

Нам це вдалося. Це вийде і в Україні (*Коморовський назвав умову для вступу України в НАТО і ЄС // Сьогодні.ua (http://ukr.segodnya.ua/ukraine/komorovski-nazval-uslovia-dlya-vstupleniya-ukrainy-v-nato-i-es-578062.html). – 2014. – 17.12).*

Помічник державного секретаря США у справах Європи й Євразії Вікторія Нуланд:

Україна має подолати корупцію, і допомога Києву від США має як умову те, що Україна йтиме курсом реформ.

США вважають, що якщо Україна не подолає корупції цього разу, якщо вона не стане чистою, прозорою, демократичною країною, то вона знову змарнує свій шанс (*США знову закликають Україну долати корупцію // радіо Свобода (http://www.radiosvoboda.org/content/article/26749496.html). – 2014. – 17.12).*

Политический аналитик «Центра UA» Валентин Красноперов:

Сегодня США (...) дают необходимое количество ресурсов для того, чтобы наше государство могло полностью реформировать себя. Если Украина воспользуется этим ресурсом, то пойдет по пути демократического строительства и реформирования государственных институтов (*Сотрудничество с США зависит от того, сможет ли Украина реализовать демократические реформы – эксперт // БТБ (http://btbtv.com.ua/uk/news/5245-sotrudnichestvo-s-ssha-zavisit-ot-togo-smozhet-li-ukraina-realizovat-demokraticheskie-reformy-ekspert). – 2014. – 17.12).*

Керівник сектору Представництва Європейського Союзу в Україні Тетяна Ковтун:

(...) ЄС встановив 8 критеріїв, які Україні потрібно виконати до червня 2015 року, щоб отримати ці кошти. (...)

(...) Є ризик, що повну суму траншу Україні не вдасться отримати. Певні реформи Україна вже не встигає провести до дедлайну.

Приміром, нова система декларування (за законом «Про попередження корупції»), вступить в силу лише 25 квітня 2015 року, а держслужбовці мають подати декларації до 31 березня.

Тому в 2015 році декларування відбудуватиметься за старою системою в паперовому вигляді без відкритого доступу для громадськості і без надійної системи перевірки цих декларацій.

(...) Коли депутати зрозуміють, що держава втрачає грантові кошти, можливо, вони введуть в силу цей закон раніше. Можливо, вже в лютому створять веб-портал, запровадять правила. Але такий сценарій малоімовірний (*Тетяна Ковтун, представництво ЄС: «Певні реформи Україна не встигає провести до дедлайну» // Європейська правда (<http://www.eurointegration.com.ua/interview/2014/12/15/7028739/>). – 2014. – 15.12).*

Политолог Владимир Цыбулько:

Украина откажется в ближайшем будущем от внеблокового статуса, а сближение или членство в НАТО поможет в будущем решать любые конфликтные ситуации за столом переговоров, а не милитаристским путем.

Во-первых, это (отмена внеблокового статуса) обусловлено в Коалиционном соглашении, во-вторых, Украина создает орган для коммуникации с НАТО. (...) Это скорее всего будет агентство или совет по сотрудничеству.

(...) Демократические страны всегда находят способ договариваться за столом переговоров. И это самое главное. Ведь функция НАТО – это не агрессия против соседей, это в первую очередь согласование политики стран-членов против взаимной агрессии (*Сближение или членство в НАТО поможет Украине в будущем решать конфликты мирным путем – политолог // БТБ (<http://btbtv.com.ua/uk/news/5203-sblizhenie-ili-chlenstvo-v-nato-pomozhet-ukraine-v-buduschem-reshat-konflikty-mirnym-putem-politolog>). – 2014. – 12.12).*

Политолог Владимир Цыбулько:

(...) Если Украина будет притормаживать реформы, то МВФ будет притормаживать помощь. (...) есть обещания увеличить программу поддержки до 17,5 млрд долларов на следующий год, и это очень такой оптимистический сигнал. Если учитывать то, что страны-доноры готовы на следующий год влить тоже до 7 млрд долларов, то в принципе выздоровление банковской системы Украины – оно вероятно целиком. И даже вероятно в первую половину следующего года.

Западные партнеры Украины готовы инвестировать даже при наличии качественной программы. Но если в первом-втором квартале следующего года власть сумеет заложить фундамент будущей государственной конструкции, когда будет понятно, какое государство получится на выходе, я думаю, что доноры будут более активны. Поэтому ключевым периодом для страны, я думаю, будет скорее всего первый квартал будущего года (*Первый квартал следующего года будет ключевым для страны – политолог // БТБ (<http://btbtv.com.ua/uk/news/5200-pervyy-kvartal-sleduyuschego-goda-budet-kluychevym-dlya-strany-politolog>). – 2014. – 12.12).*

Народный депутат Украины Александр Черненко:

Думаю, що коли ми говоримо про те, що в програмі діяльності Уряду написано про перехід на страхову медицину, треба дуже обережно говорити про строки. (...)

Всі експерти по медичній реформі, з якими мені довелося говорити, вважають, що на страхову медицину треба переходити, тільки коли у людей з'являться реальні гроші, щоб сплачувати страховку. Це невеликі гроші, але треба, щоб вони були. Можливо кінцево ми приймемо і зараз, це не проблема, але система не буде працювати. Тому на мій погляд в 2015 році перехід на страхову медицину не буде ефективним (*Сьогодні в Україні треба створити передумови для страхової медицини – народний депутат // БТБ (<http://btbtv.com.ua/uk/news/5199-segodnya-v-ukraine-nado-sozdat-predposylki-dlya-strakhovoy-meditsiny-narodnyu-deputat>). – 2014. – 12.12).*

Аналітичний коментар

Короткочасне перемир'я – відкрита можливість для тривалого?

Однією з головних подій минулого тижня стало двостороннє оголошення «режиму тиші» на Сході країни. За словами Президента України Петра Порошенка, в цілому, припинення вогню дозволило посилити українські позиції й забезпечення військовослужбовців на лінії оборони. «Мужність українських Збройних Сил, ефективність роботи інших силових підрозділів дозволили нам за короткий час зробити технічне переозброєння, відновити боєдатність частин, наростити кількість і на сьогоднішній день продемонструвати, що Україна – сильна держава. Тому, що мир можуть забезпечити тільки сильні Збройні Сили», – підкреслив Президент (<http://obozrevatel.com/politics/39284-poroshenko-rasskazal-chto-dalo-prekraschenie-ognya-na-donbasse.htm>). – 2014. – 14.12).

Рада Національної безпеки і оборони України також констатувала поступове встановлення «режиму тиші» в районах проведення антитерористичної операції (<http://expert.org.ua/statias/?st=2&id=119672>). – 2014. – 12.12).

За даними спостерігачів ОБСЄ, після оголошення даного перемир'я ситуація помітно змінилася (<http://ura-inform.com/ru/politics/2014/12/15/rezhim-tishiny-amerikanskij-shag-navstrechu-shokovaja-khirurgija-bez-narkoza>). – 2014. – 15.12).

Про дієвість введеного режиму припинення вогню свідчить і інформація в ЗМІ, згідно з якою з української сторони немає даних про загибель військових. Про те, що, в цілому, перемир'я дотримується, говорили також і ополченці (<http://pronedra.ru/war/2014/12/09/rezhim-tishiny-v-donbasse/>). – 2014. – 09.12).

Однак, слід зазначити, що деякі експерти досить насторожено сприйняли перспективу подальшої (більш тривалої) дії режиму припинення

вогню, спираючись на невиконання його умов з боку сепаратистів. Зокрема, колишній заступник міністра оборони, співробітник Інституту стратегічних досліджень «Нова Україна» Леонід Поляков у своєму коментарі зазначив, що бої на Донбасі будуть продовжуватися, навіть якщо вдасться досягти артилерійської тиші. Він припускає, що бойові дії будуть вестися силами диверсійних груп з використанням стрілецької зброї. Експерт вважає, що сепаратисти і Росія лише імітують бажання вести переговори (<http://vchaspik.ua/ukraina/291790ekspert-rezhim-tishiny-ne-ostanovit-boevye-deystviya-na-donbasse>. – 2014. – 08.12).

Критично оцінив перспективу того, що на цей раз збройне протистояння на Донбасі дійсно припиниться і співдиректор програм зовнішньої політики і міжнародної безпеки Українського центру економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова Олексій Мельник. За його словами, в черговий раз ця мирна ініціатива буде представляти собою припинення вогню лише з боку українських військовослужбовців.

Експерт вважає, що терористи можуть піти на перемир'я в тому випадку, коли боєприпаси у них будуть закінчуватись. При цьому експерт посилається на результати проведеного аналізу звітів місії ОБСЄ, а також повідомлень, оприлюднених на сепаратистських сайтах і форумах. Крім цього, А. Мельник зазначив, що артилерія терористів знову починає інтенсивні обстріли відразу після того, як з Російської Федерації підвозиться важка техніка і боєприпаси, при цьому бойовики не звертають увагу на свої ж заяви про дотримання перемир'я.

Однак, деякі військові експерти вважають, що існують й інші причини для порушення «режиму тиші» з боку сепаратистів. Відповідно, одним з факторів, що впливає на порушення навіть тимчасового перемир'я, експерти називають те, що на боці терористів на Донбасі воює величезна кількість підрозділів, що відмовляються від підпорядкування так званому керівництву ДНР і ЛНР. З української сторони також є деякі добровольчі батальйони, представники яких, незважаючи на координування своїх дій з Генштабом, не завжди погоджуються виконувати його накази.

Зокрема, генерал-полковник Володимир Замана, колишній начальник українського Генерального штабу, під час інтерв'ю одному з видань повідомив про те, що в даний час ситуація не повністю контролюється як українською стороною, так і противником. З цієї причини генерал-полковник дотримується думки, що виконання наказу про припинення вогню всіма підрозділами є малоімовірним (<http://www.profi-forex.org/novosti-mira/novosti-sng/ukraine/entry1008238351.html>. – 2014. – 15.12).

Деякі експерти вважають, що оголошення режиму припинення вогню в зоні проведення антитерористичної операції на Донбасі залишає російській стороні широке поле для маневру. «У російській стороні поле для маневру значно ширше, ніж в українській стороні, – вважає директор Центру досліджень армії, конверсії і роззброєння Валентин Бадрак. – Ми вже неодноразово ставали свідками того, як досягалися домовленості, а бойовики

і терористичні угруповання, в складі яких, безумовно, є і російські найманці, і, напевно, регулярні російські підрозділи, порушували ці домовленості ... ».

Крім того, експерти вважають, що нинішнє перемир'я бойовики можуть використовувати для розширення території свого контролю, як це було під час минулого введення режиму припинення вогню. Так, керівник групи «Інформаційний Опір», народний депутат України від «народного фронту» Дмитро Тимчук повідомив, що триваючий «режим тиші» на Донбасі супроводжується обстрілами з боку російсько-терористичних військ, а також заходами щодо підвищення їх боєготовності та забезпечення матеріально-технічними засобами, необхідними для продовження бойових дій. «У соціальних мережах і в інформаційному полі наявна потужна дезінформаційна кампанія щодо маскуванню процесу накопичення ресурсів і підготовки російсько-терористичних військ до подальшого ведення бойових дій. Поширюються відомості про те, що «артилерію відводять», «кількість ополченців зменшується» і т. д. У реальності, фіксується зворотний процес!», – підкреслив Д. Тимчук (<http://novosti.dn.ua/details/240605/>. – 2014. – 15.12).

Військовий експерт Інституту євроатлантичного співробітництва Ігор Козій вважає, що тільки під час «реальних робочих зустрічей» президента Російської Федерації та Президента України може бути досягнута домовленість про припинення військових дій на Сході України. «Хто може зупинити все це? Той, хто почав агресію і той, хто намагається вас «захистити», – заявив експерт (http://news.eizvestia.com/news_politics/full/223-voennyj-ekspert-rasskazal-o-edinstvennom-sposobe-dostizheniya-mira-na-vostoke. – 2014. – 09.12).

При всьому при цьому, слід зазначити, що, в більшості своїй, в експертних колах досить широко підтримується введення режиму припинення вогню на Донбасі. Експерти вказують на його необхідність, своєчасність і прогнозують позитивний результат. Зокрема, політолог Володимир Фесенко зазначив: «І та, й інша сторона розуміють необхідність припинення вогню. Інтересів у обох сторін у цьому плані зараз більше, ніж було восени. Грає роль і те, що настала зима, і впевненість обох сторін, які не хочуть поступатися. Тому, об'єктивні підстави для пошуку домовленостей є...».

За словами експерта, важливі й Мінські домовленості, а також той факт, що про переговори у тристоронньому форматі говорив і віце-президент США Джозеф Байден. «Показовим моментом стали слова Байдена про те, що тристоронні переговори «Україна – Росія – ОБСЄ» треба продовжувати, хоч словосполучення «мінські домовленості» не звучало. Показово було почути це від американця, а в ЄС про це говорять давно», – зазначив В. Фесенко (<http://www.segodnya.ua/ukraine/politolog-o-peremirii-osnovaniya-dlyadogovorennostey-est-574313.html>. – 2014. – 03.12).

Експерт підкреслив, що інтенсивність бойових дій в донбаських регіонах значно знизилася. Також він зазначив, що вперше за останні кілька місяців були такі дні, коли не було загиблих серед українських

військовослужбовців

(<http://www.profi-forex.org/novosti-mira/novosti-sng/ukraine/entry1008238537.html>. – 2014. – 16.12).

Деякі експерти наявне дотримання нинішнього режиму перемир'я пояснюють тим, що за даними окремих джерел в керівництві ДНР, Росія повністю взяла під контроль усі збройні формування невизнаних республік, а хто не захотів підкорятися, тих або заарештовують, або вивозять до Росії. Так, наприклад, днями було оголошено про повернення додому всіх південноосетинських «добровольців» – саме вони склали основу нікому не підконтрольних банд, що грабували місцеве населення. «Всі ці братання Мотороли з українським офіцером не випадковість. Це частина чіткої, але не особливо афішованої програми дій, узгодженої між Кремлем і Києвом. Цього разу домовленість про припинення вогню виконується, тому що російський генштаб взяв під себе всіх бійців і тому може контролювати дотримання режиму тиші», – заявило джерело в керівництві ДНР.

Слід зазначити, що політолог Вадим Карасьов у своєму коментарі говорив про можливість тривалого перемир'я. «Зараз буде проходити розведення озброєнь в 30-кілометровій зоні. ДНР і ЛНР на це зараз можуть піти, оскільки бояться нашого наступу, при цьому маючи масу незадоволених людей в тилу, – ситуація з виплатами пенсій, соцзабезпеченням і гуманітарний провал змушують до перемир'я. РФ також зацікавлена в паузі в ході боїв ... Мій прогноз: пауза на Донбасі до весни» (http://www.dialog.ua/news/32309_1418626314. – 2014. – 15.12).

Політолог, професор кафедри політології НаУКМА Олексій Гарань підкреслив, що зараз сторонам найважливіше зосередитися над досягненням виконання режиму припинення вогню. «При цьому українська сторона не повинна йти на поступки бойовикам. Можливість домовитися про реальне припинення вогню є, але тут питання про те, чи піде на це Путін і бойовики, яких він спонсорував. Хоча є економічні фактори, які їх змушують маневрувати», – підкреслив О. Гарань (<http://www.segodnya.ua/politics/pnews/na-ocherednoy-minskoy-vstreche-boeviki-mogut-poyti-na-ustupki-politologi-575534.html>. – 2014. – 09.12).

Як інформують ЗМІ, політолог Михайло Погребінський також говорив про необхідність «київській стороні зберегти перемир'я».

Примітним виглядає й те, що і західні політологи висловлюють обережну надію: перемир'я допоможе «заморозити» конфлікт, що поліпшить відносини між Росією і ЄС, в тому числі призведе до пом'якшення санкцій. А це вигідно і ЄС, і Росії, й іншим країнам. Перемир'я на Україні дає шанс світовій економіці, пише Reuters.

Слід також звернути увагу і на те, що завдяки введенню «режиму тиші» й необхідній роботі відповідно до Мирного Плану Президента України в самопроголошених ЛНР і ДНР вже заявили про готовність до переговорів. «Народні республіки відзначають, що, незважаючи на постійні коливання влади України, готові до переговорів у мінському форматі й чекають рішення Києва про направлення його представників до Мінську», – заявив т. н.

секретар ради безпеки ДНР Олександр Ходаковський
(<http://www.06242.com.ua/article/690998>. – 2014. – 16.12).

Відповідно, дієва реалізація введеного режиму припинення вогню в зоні АТО є безумовним значущим кроком відповідно до Мирного Плану Президента Петра Порошенка.

Крім того, «перепочинок» без пострілів надав дійсну можливість українській армії провести технічне переозброєння, відновити боєдатність частин і наростити їх кількість. З його допомогою нарощується дуже корисний досвід мирного співіснування між сусідами.

***С. Горова,
с.н.с. ФПУ,
канд. наук із соц. комунікацій***